ИНТЕРВЮ
Раймонд Гутиерес за образователните реформи в Чили
11

ПРОУЧВАНЕ
52% смятат кабинета „Борисов 2” за разочарование
4

ПОТРЕБЛЕНИЕ
Само 5% от изпитото у нас вино е вносно
8

ПОМОЩ
СИРИЗА дава 200 млн. евро за социални дейности
10

Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

13

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК
90 cm.
www.duma.bg
ЧЕТВЪРТЪК | 5 МАРТ | 2015 ГОДИНА/24 | БРОЙ 50 (7051)

АБВ прецака замразяването на пенсионната възраст

Един глас не стигна, за да бъде приет проектът на БСП

Заради АБВ левицата не успя да наложи предложенията си за промени в Кодекса за социално осигуряване. Законопроектът предлагаше запазване на условията за пенсиониране през 2015 г. на нивото на възрастта и осигурителния стаж от 2014 г. Предвиждаше се възможност хората да излизат в пенсия до 24 месеца по-рано от стандартното изискване за стаж и възраст, като пенсията им бъде намалявана с 0,4% за всеки недостигащ месец.

При първото гласуване промените в КСО бяха приети с 94 “за”, 76 “против” и 15 “въздържал се”, но Данаил Кирилов от ГЕРБ поиска прегласуване. Тогава “за” бяха 93, 82 гласуваха “против” и 12 - “въздържал се”.

Предложението на БСП подкрепиха депутати от Патриотичния фронт, ДПС, БДЦ и независими. То обаче бе отхвърлено заради мобилизирания отпор на ГЕРБ, реформаторите и АБВ.

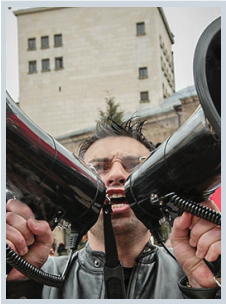
5

Снимка Мариета ТОМОВА

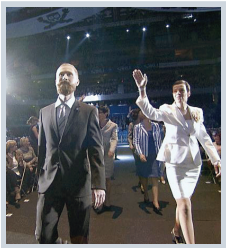
Вътрешният министър Веселин Вучков подаде оставка. Причината е настояването му за смяна на главния секретар на МВР Светлозар Лазаров и председателят на ДАНС Владимир Писанчев

3

Лицата на българското проклятие

24

„Милениум” гостува на „София филм фест” с 4 заглавия

26

Анатолий Карпов откри фотоизложба в Народното събрание

31

НЯКОЛКО ДУМИ

Валентин ГЕОРГИЕВ

ЧУТОВНА НАГЛОСТ

“Занимават ме с дребни номера, докато аз се опитвам да възстановя държавата, и ми сервират това в стратегически ден”. С толкова наглост, дебелоочие и сервилност, събрани в едно изречение, може да блесне само един в държавата. И той се казва Бойко Борисов. Нервната му реакция този път е в резултат на уж изненадващата оставка на вътрешния му министър Веселин Вучков, която пък, случайно или не, съвпадна с височайшото посещение у нас на шефа на ФБР Джеймс Коми.

Че Борисов страда от Наполеонов комплекс, си го знаем отдавна. Но да твърдиш, че “възстановяваш” държавата, която сам си завлякъл на дъното, е, меко казано, цинично. Да припомняме ли чие управление рекетираше фирми от дребния и среден бизнес и как хиляди предприемачи фалираха? А чие правителство откраднa парите от здравните осигуровки и кой лично обещаваше от парламентарната трибуна война и реваншизъм?

Днес “възстановяването”, за което Борисов парадира, се измерва с едни 16 милиарда, ала драматично се разминава с негативната оценка за този дълг на цели 62% от българите. Но понеже американските господари са тук, той трябвало да е в кондиция и в отлично настроение. “Разбирачът на службите”, както сам се определя, обаче надмина всякакво въображение в опита да се хареса. Оставката на такъв важен министър като вътрешния било “дребни ченгеджийски номера”. Дали наистина ще бъде приета или съвсем по герберски оттеглена скоро - предстои да видим.

Засега видна остава една друга зависимост. От нежеланата подкрепа на една нежелана партия за ония 16 милиарда.

10
4

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95583 | ⇧ USD: 1.75821 | ⇧ GBR: 2.69435 | ⇩ CHF: 1.82890

www.duma.bg

Сменят ръководствата на 3 болници заради депозити в КТБ

Москов още не вдига завесата пред купените от служебния кабинет линейки

Ще бъдат сменени ръководствата на три болници - "Св. Георги" в Пловдив, "Св. Марина" във Варна и "Св. Анна" в София. Причината е, че целият финансов ресурс на болниците е концентриран само в една банка - във фалиралата КТБ. Това заяви здравният министър д-р Петър Москов по време на вчерашното заседание на парламентарната здравна комисия. Припомняме, че още в началото на министерския си мандат Москов заяви, че 5 болници са нарушили указанията на МФ да държат само 25% от ресурса си в една банка и са понесли милиони лева загуби. Москов отказа да се ангажира с прогнозни срокове за смяната на ръководствата на трите болници и каза, че има график за организиране на общите събрания на лечебните заведения, а в "Св. Георги" вече е назначен нов председател на борда на директорите.

"Съобщението към болниците е ясно: "Купонът свърши!" Не може да продължава безразборното харчене на пари от болниците, а след това държавата да покрива разходите", театрално обяви Москов. Повече разкази за това как болниците харчат, а държавата продължава да обслужва тези разходи, няма да има, закани се министърът. По думите му всеки директор или мениджър на болница, който откаже да разбере това, ще бъде заменен. Москов отсече, че може да даде на всяко лечебно заведение ясен анализ как да свие разходите си осезаемо в сравнение с изминалата година. Към МЗ вече имало изцяло ново звено, което се занимава с анализи и прогнози. То щяло да следи какво се случва с големите болници, за които държавата е принципал.

Вече има и подготвен анекс в договорите с управителите на болници, в който са разписани ясни отговорности и разчетност за финансовата рамка на всяко лечебно заведение.

По време на блицконтрола в комисията депутатът от БСП д-р Емил Райнов попита дали е прозрачно закупуването на 62 линейки без централизирана обществена поръчка от МЗ, на което министърът се опита да оригиналничи: "Наистина ли трябва да отговарям на този въпрос?". Както ДУМА писа, по време на служебния кабинет бяха дадени на МЗ 11 млн. лв., като част от тях бяха предназначени за закупуване на 62 линейки. Тогава не бе направена обществена поръчка, а със заповед на служебния министър бяха увеличени бюджетите на 28-те РЗИ, които закупиха линейките и след това ги предоставиха на "Спешна помощ" в районите си. След заседанието на комисията Москов обясни пред журналисти, че е трябвало парите да бъдат усвоени по-бързо, за да не бъдат връщани в бюджета.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Баронеса Рени фон Бехтолсхайм, която е българка, но живее в Германия повече от 30 години, дари два контейнера с пособия на детска градина №3 "Буратино" в Монтана. Дарението включва 40 детски креватчета с матраци, над 50 стола, шкафчета, дрехи и т.н.

Започва националната кампания „България в Шенген. Време е!"

Националната кампания "България в Шенген! Време е!" се открива днес от 12 ч. в Археологическия музей в София. Инициатор на кампанията е президентът на ПЕС Сергей Станишев. Присъединяването на страната към Шенгенското пространство е патриотична и справедлива кауза, заслужаваме да бъдем равнопоставени с останалите европейци, заяви преди дни той. Според него влизането на България в Шенген е национална кауза и всички българи трябва да се обединят зад нея.

На събитието са поканени представители на правителството и опозицията, авторитетни имена от научните среди, културата, медиите, интелектуалци, спортисти, художници.

Кампанията ще започне с патриотичен видеоклип на български, английски, френски и немски. Той ще бъде качен на фейсбук страницата на инициативата Шенген БГ https://www.facebook.com/schengenbg?fref=ts

По време на откриването на кампанията ще бъде дадено началото на подписка-декларация за подкрепа на каузата България в Шенген. "Ние не сме европейци втора ръка и никога не сме били. Българският народ е сред основоположниците на християнска Европа, на нейната духовност, култура и писменост, още от IX век. Стотици години сме били стената, която е опазвала свободното развитие на целия европейски континент. И никога не сме искали благодарност. Единственото, което някога сме искали, е равнопоставеност и почтеност. Приемането на България в Шенгенското пространство вече е въпрос на историческа и морална справедливост", пише в нея.

МЕГЛЕНА КУНЕВА:

В България ще има учения на НАТО

България е член на НАТО, за щастие, обяви от трибуната на Народното събрание вицепрезидентът на сектора "Сигурност" Меглена Кунева, която увери, че учения на НАТО ще се провеждат. Според нея със сигурност можело да се каже, че ще бъде изграден координационен център на Алианса в София в които ще работят 38 души. По думите ѝ именно заради тази цел са предвидени натовски учения. Учения има и ще се провеждат, заяви ресорната по отношение на националната сигурност на България. Повод за нейния отговор по време на вчерашния парламентарен контрол беше питане на независимия депутат Велизар Енчев. Той обясни, че преди ден командващият 173 въздушно преносима бригада полк. Майкъл Фостър е обявил, че "в рамките на учениятa "Атлантическа твърдост" в България и Румъния САЩ ще разположат бригада". Енчев цитира още, че няколко часа по-късно шефът на сухопътните сили на САЩ в Европа ген. Бен Ходжис заявил: "Мислете за "Атлантическа твърдост" като за непрекъсната целогодишна поредица от учения от Естония до България". Депутатът попита Кунева дали в крайна сметка тази бригада ще бъде постоянно базирана или временно пребиваваща и какво означава "непрекъсната целогодишна поредица от учения". Независимият депутат цитира от трибуната на парламента и официално съобщение на МО от предната вечер, че у нас ще може да каца най-големият американски военен транспортен самолет, като за целта САЩ са инвестирали близо 30 млн. долара в летището в Безмер.

Междувременно стана ясно, че в Черно море са пристигнали две фрегати на НАТО, оборудвани с управляеми ракети.

ПАК ИСКАТ РЕКТОРИТЕ ДА СА ПОЖИЗНЕНИ

Велиана ХРИСТОВА

Броят на мандатите на ректорите, деканите, директорите на департаменти, филиали и колежи и заместниците им да се определя от правилника на всяко висше училище. Тази единствена поправка към Закона за висшето образование бе внесена вчера в парламента от депутата от АБВ проф. Иван Станков, ректор на Тракийския университет и бивш земеделски министър. Поправката отменя сегашното изискване на закона споменатите длъжности да се заемат от едно лице за не повече от два последователни мандата. Самият проф. Станков също би могъл да се възползва от поправката, понеже е ректор втори мандат.

Подобен текст бе внесен и в предишното НС в началото на 2014 г. от Сергей Станишев и Лютви Местан под натиска на ректорите и особено на председателя на Съвета на ректорите проф. Ваньо Митев. Проектът предизвика масово недоволство в университетските среди заради риска от бетониране на феодали във вузовете и внесената поправка дори бе наречена "пожизнени ректори". Според тогавашните обяснения на Местан висшите училища у нас вече са достатъчно зрели, за да решават сами колко време да ги управлява един човек. Висшето образование е пълно с примери за извращения, за нагласени избори, за купуване на журита и "запушване на усти" с високи заплати, за откровен натиск или заемане на ректорски пост, въпреки доказано плагиатство и т.н., за да се допусне широка възможност за бетониране на тези нередности, реагираха категорично преподаватели и студенти тогава. От името на Съвета на ректорите проф. Митев обаче настоя за промяната, която не успя да мине дори през ресорната комисия. Единствено от Софийския университет тогава заявиха, че такава поправка не ги интересува и не възнамеряват да правят промени в правилника си.

„Титан АС" ЕООД във Видин спира работа за неплатени заплати

Работещите в "Титан АС" ЕООД във Видин започват ефективна безсрочна стачка от 5 март 2015 г., обявиха представителите на стачния комитет на работещите във фирмата и на стачния комитет на Федерацията на независимите синдикати от държавното управление и организации - КНСБ.

До решението за стачка се стигна, след като работещите в дружеството не са получавали заплати 8 месеца. Синдикатът в дружеството е провел преговори с ръководството, но социалното напрежение сред колектива е ескалирало, тъй като не бе изпълнено постигнатото споразумение за поетапно изплащане на работните заплати, дължими за периода от юли 2014 г. до февруари 2015 г.

Работещите в дружеството заявиха, че безсрочната стачка ще продължи до изплащане на всички дължими и забавени трудови възнаграждения.

На брифинг представителите на стачните комитети обявиха, че са потърсили решение на казуса от Националния институт за помирение и арбитраж (НИПА). До това се стигнало, след като ръководството на дружеството е отказало да подпише споразумение по чл. 14, ал. 1 от Закона за уреждане на колективните трудови спорове (осигуряване на условия за осъществяване през време на стачка на дейности, чието неизпълнение или спиране може да създаде опасност за задоволителното комунално-битово обслужване на населението). С решение от 19 февруари 2015 г. на Арбитражната комисия при НИПА се определят дейностите, които трябва да бъдат изпълнявани за времето на ефективните стачни действия.

„Стига вече релси, бих искал да видя образованието като самолети“

ВИЗИЯТА НА ТОДОР ТАНЕВ ЗА ПРОСВЕТАТА

Веселин Вучков подаде оставка

Вътрешният министър се отказа от поста заради Писанчев и Лазаров

Вътрешният министър Веселин Вучков изпълни заканата си да обяви на заседанието на Министерския съвет позицията си за ръководителя на ДАНС и главния секретар на МВР. Вчера той отново настоя Владимир Писанчев и Светлозар Лазаров да бъдат освободени. Липсата на консенсус по позицията му обаче бе изтъкната като основен мотив той да депозира оставката си като министър.

“Имам становище, което е споделено с много юристи, че променената правна рамка изисква стартиране на процедура за назначаване на главния секретар на вътрешното министерство в новите процедурни нормативни условия. Изпратих писмо, в което поисках стартиране на такава процедура, а тъй като чрез този закон се променят и други закони - Законът за СРС и председателя на ДАНС, предложих стартиране на такава процедура по отношение на техните ръководители - на Държавната агенция “Технически операции” и на председателя на ДАНС, без да посочвам, разбира се, имена”, уточнява на заседанието Вучков. Той е получил писмо от директора на правната дирекция в МС Галина Маринска, според която няма основание за стартиране на процедури по назначаване на нови директори. Вучков припомня, че през юли 2014 г. правната дирекция е застанала на противоположната позиция.

“С оглед на всичко, което казах, а и по ред други причини депозирам пред вас своята оставка като министър на вътрешните работи. Решението ми е категорично и наистина призовавам да се придвижи съответната процедура към Народното събрание, която предвижда съобразно Конституцията промяна на персоналния състав на МС”, завършва Вучков. В отговор премиерът Борисов цитира въпросното тълкуване на правната комисия. “Досега няма случай някой да ми е дал оставка и да не съм му я приел, така че ти пожелавам приятна работа в парламента! Оттук нататък, когато решите да си коментирате правните рамки, коментирайте си ги юристите, аз не съм юрист. Няма никаква логика в деня, в който най-голямата служба в света е на посещение тук по покана на една от службите, ние в този ден точно да взимаме решение дали да служат или не”, отсича Борисов.

След заседанието вицепремиерите Румяна Бъчварова и Меглена Кунева посочиха различни мотиви за оставката. Бъчварова определи решението на Вучков като неочаквано, но добави, че квотният принцип за министри на коалиционните партньори остава същият и наследникът на Вучков ще е от ГЕРБ. Тя обяви като мотив за оставката именно становището на правната дирекция, което не приема. Кунева обаче каза, че оставката на Вучков е по лични причини.

В парламента по спешност бе свикана и среща на коалиционните партньори. На разговора присъстваха шефът на НС Цецка Цачева, Румяна Бъчварова, Цветан Цветанов, съпредседателят на Реформаторския блок Радан Кънев и председателят на вътрешната комисия Атанас Атанасов. След срещата Вучков подчерта, че решението му е добре обмислено. “Не съм склонен да оттеглям моята оставка. Решението ми е добре обмислено, не е взето в някакво емоционално състояние. Изслушвам аргументите и на парламентарно представените политически сили, но става дума и за някакво лично решение, основано на сериозни юридически аргументи”, заяви той.

Снимка Мариета ТОМОВА

След като подаде оставка, Вучков отиде в парламента, а Цветанов плътно зад гърба му слушаше какво говори

АТАНАС МЕРДЖАНОВ:

Оставката говори за нестабилност

Юлия КУЛИНСКА

Оставката на Веселин Вучков говори изключително и само за нестабилност на кабинета “Борисов 2”. Това заяви от парламентарната трибуна Атанас Мерджанов от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ по време на блицконтрола вчера. По думите му няма случай в 25-годишната нова история на България, в който вътрешен министър още след първите 100 дни да си подаде оставката.

Мерджанов зададе въпрос към вицепремиера по сигурността Меглена Кунева какви са причините за хвърлената от Вучков оставка. Тя отговори, че мотивите са лични. Мерджанов не се съгласи с думите ѝ. Какви знаци даваме ние на външния свят, запита депутатът, визирайки посещението на шефа на ФБР у нас. Само допреди месец бяхме свидетели на невъобразим скандал между Вучков и Министерството на отбраната за бежанците, припомни Мерджанов. “Дълбоко сме загрижени за състоянието на сектор “Сигурност”. Очакваме нова бежанска вълна със затоплянето на времето, а министър Вучков започна реформа в МВР, с която не знам какво ще се случи”, подчерта Мерджанов.

По-рано пред журналисти той коментира, че миналата седмица правителството като че ли висеше заради гласувания външен дълг. Ситуацията около гласуването му въпреки “солидната” подкрепа беше ясен сигнал за нерешени проблеми в управляващата коалиция, поясни Мерджанов.

Борисов се оплака, че го занимавали с ченгеджийски номера

Оставката на Веселин Вучков вбеси премиера Бойко Борисов. Часове след като устно прие решението на министъра, Борисов се ядоса, че темата била повдигната на заседание на МС, без да я има в дневния ред. В ден, в който по покана на ДАНС тук е шефът на ФБР, да се повдига тая тема, като я няма като точка в Министерския съвет, след като на посещение е стратегически важен президент с всичките си министри, те ме занимават с ченгеджийски номера, с дребнички такива проблеми да ме вкарват да се обяснявам аз, възмути се той на брифинг с президента на Азербайджан Илхам Алиев. Борисов се оплака, че му “сервирали” това, докато се опитвал да възстанови държавата. “Политически правилно ли е това? Подкрепящо правителството ли е, изнудване ли е?”, продължи да мърмори той. Според Борисов в парламента няма “по-разбирач по службите и какво да се направи там” от него.

Премиерът подхвана и коалиционните партньори, макар и без да ги споменава. “Правителство нямаше да има поне четири пъти досега - първия, когато не ви гласуваха данъци, втория път, когато беше предварителното отчуждаване, третия път - дългът, и сега не можем за всяка точка да съберем мнозинство. Вместо да се стегнат да работят, те ми задават гатанки. Ако разбират повече от мене, ако считат, че могат по-добра стабилност да излъчат в България, ако си мислят, че някой с приказките те го държели. За една година, ако са ме държели, те искаха да ме съсипят. Да ме съсипят. Държали ме за... шлифера... да речеме”, разгневи се Борисов.

Реформаторите подкрепят напусналия министър

Искрено се надявам, че ще има среща между министъра и премиера. Изразихме много категорична подкрепа на всички групи от мнозинството за работата на Веселин Вучков до момента, каза пред журналисти в НС съпредседателят на ПГ на Реформаторския блок Радан Кънев след срещата на министъра на вътрешните работи Веселин Вучков с вицепремиерите Меглена Кунева и Румяна Бъчварова и представители на мнозинството. Рано сутринта той не скри, че не е изненадан от оставката на вътрешния министър. Извършените законодателни реформи по инициатива на МВР бяха много успешни, бързи и най-доброто реформаторско постижение до момента. Изразихме общо мнение, че реформата в сектор „Сигурност” е най-важната първостепенна, която трябва да бъде завършена в България, така че подкрепата ни за този екип на министерството е извън всякакво съмнение, обясни Кънев. Той посочи, че е очевидно, че става дума за важен юридически казус, свързан със становища в МС. Подкрепата от четирите групи беше толкова единодушна, а и от присъстващите вицепремиери Меглена Кунева и Румяна Бъчварова, че не виждам да има политически казус. Може би има правен казус, който трябва да бъде решен. Не коментираме изобщо нов министър, каза Радан Кънев, който от сутринта повтаряше тезата, че оставката не е окончателна.

ИЗНЕНАДАН СЪМ, НО НЕ БИХ КАЗАЛ РАЗОЧАРОВАН, КОМЕНТИРА ЦВЕТАНОВ

Милена ХРИСТОВА

Изненадан съм от оставката на г-н Вучков, но не бих казал разочарован, коментира Цветан Цветанов. Изненадата си от бързото решение на вътрешния министър обаче не скри ха останалите депутати от мнозинството, които обясниха, че това е фигура, която не е без значение за партията им. Не бих се върнал като министър на вътрешните работи към този момент, добави Цветанов. Той разказа, че познава Веселин Вучков от периода, когато бил вътрешен министър. Той е изключително почтен и ерудиран служител на МВР. Не бих искал да правим каквото и да било предположение, докато не бъдат изчистени абсолютно всички детайли около мотивите, обясни Цветанов. Той намекна, че все още Вучков би могъл да оттегли своята оставка. Трябва да бъдем максимално отговорни и да не се водим от емоциите, каза Цветанов и допълни, че от ГЕРБ правят всичко възможно, за да не се тълкува тази оставка като разклащане на правителството.

Според него оценка на качествата на Веселин Вучков ГЕРБ е дал, когато са го избрали да бъде вътрешен министър.

ДЕПУТАТИТЕ СТРУКТУРИРАХА КОМИСИЯТА ЗА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

Юлия ИВАНОВА

Депутатите определиха пълния състав на постоянната парламентарна комисия по политиката за българите в чужбина. Създаването ѝ беше гласувано по предложение на ПГ на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ. Комисията ще се състои от 20 народни представители - 7 от ГЕРБ, 3 от БСП, 3 от ДПС, 2 от РБ, 2 от ПФ, 1 от БДЦ, 1 от “Атака” и 1 от АБВ. На заседание на 27 февруари седем от партиите изтдигнаха своите кандидати за зам.-председатели и за членове на комисията. Гласуването тогава на пълния ѝ състав беше отложено за вчера, тъй като от ДПС не бяха готови с предложенията.

Румен Йовчев от БДЦ оглави комисията. Юлиан Ангелов от ПФ беше избран за зам.-председател на комисията. Дора Янкова от БСП стана неин член и зам.-председател, а Михаил Миков и Васил Ангелов - членове. Десислава Костадинова от ГЕРБ също ще е зам.-председател, а съпартийците ѝ Димитър Танев, Катя Попова, Кирил Котев, Красен Кръстев, Петър Петров и Румен Желев влизат в състава на комисията. За член от “Атака” предложиха проф. Станислав Станилов, от АБВ - Лъчезар Никифоров. От РБ членове на комисията станаха Борис Станимиров и Борислав Миланов. Депутатите гласуваха Рушен Риза за зам.-председател, а Мехмед Атаман и Илия Илиев за членове на комисията.

www.duma.bg

„МЕДИАНА”:

52% смятат кабинета „Борисов 2” за разочарование

Срива се доверието в Реформаторския блок, сочи проучването

52% са убедени, че кабинетът “Борисов 2” разочарова нацията, а едва 24 на сто смятат, че управляващите вдъхват доверие. Това показва проучване на “Медиана”, направено в последните дни на февруари сред 998 пълнолетни граждани. “Не само, че няма нараставане на оптимизъм в управлението, но през последните пет редовни правителства няма друго, което да се е сблъсквало с подобна доза песимизъм и негативизъм още в началото на своето управление”, заяви социологът Кольо Колев.

Голяма част от допитаните са недоволни от позицията на кабинета за “Южен поток” - 42% виждат загуби от това решение, а само 3% съзират ползва. Другата причина в срива на доверието на правителството е заемът от 16 млрд. лв. Едва 10 на сто от анкетираните одобряват това решение на управляващото мнозинство, а 62 на сто са категорично против новия дълг. “Създава се едно усещане в хората - “зле сме и все по-зле ще ставаме; губим и все повече ще губим”, коментира Колев.

Участниците в проучването са дали възможност и за формиране на една точна оценка на кабинета “Борисов 2” по шестобалната система, а именно “Среден 3,32”. Въпреки недоверието и песимизма само 17% искат предсрочни избори сега, а 55% са против.

При един евентуален предсрочен вот за ГЕРБ биха гласували 22,8%, за БСП - 16,9%, а за ДПС - 9,3%. На четвърто място се нарежда Патриотичният фронт с 5,4%. Като най-голям актив “патриотите” са си натрупали с неподкрепата на новия заем. След ПФ петото място е за “Атака”, които също отчитат повишаване на доверието сред българите. Доверието в Реформаторския блок се срива. За него биха дали гласа си едва 3,2 на сто от участниците в проучването. Последни са от АБВ, които събират подкрепата на 2,7 на сто от попитаните.

ВЕЖДИ РАШИДОВ:

НГДЕК отива в „Модерно предградие”, там няма азбест

Снимка БГНЕС

Проблемите, свързани с това къде да бъде разположена Класическата гимназия в София, продължават поредна година

Занятията на Националната гимназия за древни езици и култури (НГДЕК) от четвъртък трябва да бъдат възобновени в ремонтираната ѝ сграда в столичното “Модерно предградие”, заяви министърът на културата Вежди Рашидов след заседание на Министерския съвет. В училището няма азбест, показала третата поред проверка на здравното министерство, извършена изненадващо през почивните дни след поредни жалби на недоволни от връщането в старата сграда ученици и родители.

Реално в сряда учебният процес на НГДЕК трябваше да започне в ремонтираната с европари сграда, но това не се случи заради изчакване на резултатите от нова проверка на РИОС.

Протест и контрапротест вместо учебни занятия се проведоха вчера сутринта от страна на родители на деца от НГДЕК в София заедно с ученици и учители. Скандалите отново са около въпроса дали НГДЕК да бъде върната на ул. Баба” в столичния квартал “Модерно предградие” или не. Част от родителите съпроводиха децата си, за да не позволят изпълнението на заповедта на министъра на културата Вежди Рашидов, според която децата трябва да бъдат преместени да учат в сградата на улица “Баба” в “Модерно предградие”. Родителите и Настоятелството не са съгласни с поредното местене на училището в средата на годината.

Родителите са на мнение, че сградата в “Модерно предградие” е непригодна за учебен процес и опасна за здравето на учениците. Родителите настояват за мораториум върху местенето на Класическата гимназия в “Модерно предградие”. Ученици от НГДЕК заявиха, че не искат да учат на улица “Баба” и не искат да ходят на училище в покрайнините на София. Учител по философия в НГДЕК пък се обяви “за” преместването на НГДЕК на улица “Баба”. Според него твърдения за наличие на азбест в конструкцията и стените на сградата на ул. “Баба” няма.

Родителите и Настоятелството от НГДЕК заявиха, че ще обжалват заповедта на Вежди Рашидов във ВАС, и са готови на живи вериги и гражданско неподчинение, но няма да позволят със сигурността и здравето на децата да се оправдават необмислени управленски решения на чиновници. Те ще сезират и Комисията по дискриминация и Агенцията за закрила на детето за условията, при които Министерството на културата опитва да изпрати децата им да учат.

ГРАНИЧНА ПОЛИЦИЯ ТЪРСИ 8 ДЖИПА ЗА 1,37 МЛН. ЛВ.

Вътрешното министерство е обявило обществена поръчка за закупуването на 8 джипа, с които гранична полиция да защитава зелената ни граница. Автомобилите трябва да бъдат доставени в средата на годината, когато се предвижда да има увеличение на потока на нелегални емигранти по българо-турската граница с нови високопроходими автомобили. За новите автомобили на граничарите са заделени 1,37 млн. лв., с ДДС. Критерият за избор ще е офертата с “най-ниска” цена, а техниката трябва да бъде доставена най-късно до края на юни, за да бъде платена със средства от ЕС. Гранична полиция ще купи и 8 специализирани автомобила с висока проходимост, оборудвани с клетки за транспортиране на служебни кучета. Единичната цена на всеки трябва да е под 50 000 лв., с ДДС. Ще бъдат закупени и 10 патрулни джипа, всеки с максимална цена от 78 000 лв., с ДДС.

За нуждите на дирекция “Миграция” ще се закупят и един високопроходим автомобил, с който граничните полицаи да транспортират заловените нарушители на държавната граница, както и една напълно оборудвана линейка, чиято цена трябва да е до около 120 000 лв., с ДДС. Средствата за новата техника са осигурени по две европейски програми - от Фонда за външните граници и от Европейския фонд за връщане, чието изпълнение изтича на 30.06.2015 г. Ако се стигне до обжалване на процедурата и МВР не успее да приключи търговете до тази дата, техниката ще бъде платена с пари от държавния бюджет.

ДУМА припомня, че парламентът разреши изграждането на метална ограда по цялото протежение на българо-турската граница, без провеждането на обществена поръчка. Прогнозната стойност на 80-те км ограда, която кабинетът “Борисов” се готви да строи, е около 90 млн. лв., срещу едва 7 млн. лв. за 30-те км метално съоръжение, изградено преди около година от предшественика му Орешарски.

БЪЛГАРИТЕ ВЕЧЕ СА ПОД 7 МИЛИОНА ДУШИ, ТВЪРДИ ЦРУ

Данните на ЦРУ показват, че в България в момента живеят едва 6 924 716 души. Това става ясно от справка в секцията “The World Factbook”, качена на сайта на американската агенция. Там е посочено, че е на 103 място по население от общо 240 държави и общности.

Данните на американската агенция се разминават значително с последната официална справка на българския Национален статистически институт. Според НСИ, към 31 декември 2013 г., населението на България е било 7 245 677 души, т.е. става въпрос за разлика от близо четвърт милион души. И двата анализа обаче потвърждават, че населението на България непрекъснато намалява.

Последното официално преброяване на населението, проведено през 2011 г., в България живеят 7 364 570 души.

България е на една от последните позиции по показателя “прираст на населението”, става ясно от анализите на американското разузнаване.

Страната е с отрицателен “прираст на населението” в размер на (-0,83%). Това нарежда страната ни на 229-о място от 233 държави по света.

Най-голям проблем за страната е високата смъртност. С 14,3 на 1000 души България е на шесто място по смъртност от анализираните 225 държави.

България е сред държавите с най-застаряващо население. Средната възраст на българите е 42,6 години - 40,3 години при мъжете и 44,8 години при жените.

ОЩЕ 3 ТРАНСПЛАНТАЦИИ ЗА ТАЗИ ГОДИНА

Мъж на 39 години, изпаднал в мозъчна смърт в УМБАЛ “Света Марина” във Варна, даде шанс за живот на трима тежко болни. Въпреки загубата, близките му взели благородното решение да дарят органите му. Двете бъбречни трансплантации и чернодробната трансплантация са осъществени от екипите на Университетска болница “Лозенец”. Пациентите са в добро постоперативно състояние, съобщават от МЗ.

4000 работници в Ямбол започнаха ефективна стачка

4000 работници започнаха безсрочна ефективна стачка в най-голямото предприятие от Ямболска област и едно от най-големите в страната - "Язаки България". Стачката е заради нарушения на Кодекса на труда, констатирани от Инспекцията по труда, опити да се блокира протестът и липсата на резултат от неколкократните преговори с работодателя по основните искания на работниците, съобщиха от КТ "Подкрепа".

Стачкуващите искат увеличение на основните работни заплати с 50% чрез включване на допълнителното нормено заплащане "бонус ефективност" в тях, премахване на дискриминационното отнемане на част или на цялото допълнително заплащане при болнични три и повече дни месечно, с което работодателят фактически си удържа парите за болнични. Те настояват и за въвеждане на допълнително заплащане за работа на три смени и допълнително заплащане за работа на сумирано изчисляване на работното време.

Заплахите на работодателя, че може да закрие производството, както и масовите му платени публикации за постиженията му в медиите не могат да се сравняват с тежкото износване на работниците - физически и психически, доказателство за което е, че за 8 години съществуване на дружеството 8000 души са напуснали предприятието, посочват от "Подкрепа".

Синдикалистите са категорични, че е крайно време управляващите да разберат, че не може да има заетост на всяка цена, и да престанат да я толерират, като раздават награди, а в същото време си затварят очите за тежките нарушения и експлоатация в предприятията.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Стачкуващите искат увеличение на основните работни заплати с 50%

Очаква се възрастта за пенсиониране да расте

Само заради два гласа не мина в парламента предложение на БСП за замразяване на пенсионната възраст

Възрастта за пенсиониране най-вероятно ще се увеличава след края на т.г., след като само заради недостигащи 2 гласа вчера депутатите отхвърлиха предложението на левицата за запазване на условията за пенсиониране през 2015 г. на нивото на възрастта и осигурителния стаж от 2014 г. Проектът предвиждаше и възможност за ранно пенсиониране с намален размер на пенсията, ако кандидат-пенсионерът го желае. Предложените от левицата промени в Кодекса за социалното осигуряване предвиждаха хората да излизат в пенсия до 24 месеца по-рано от стандартното изискване за стаж и възраст. В замяна пенсията им да бъде намалявана с 0,4% за всеки недостигащ месец. Това би отворило вратичка за пенсиониране на 34 000 души, които нямат достатъчно стаж и възраст, не работят и по сегашното законодателство трябва да навършат 65 години, за да имат право на пенсия. Възможността за пенсиониране

до две години по-рано би струвала около 80 млн. лева годишно на НОИ.

Според ГЕРБ преразходът в НОИ ще достигне 120 млн. лева годишно, което допълнително ще увеличи дефицита.

От първия път промените в КСО бяха приети с 94 "за", 76 "против", 15 "въздържал се". Данаил Кирилов от ГЕРБ поиска прегласуване и тогава мнозинството успя да пребори левицата. Тогава "за" бяха 93, 82 - "против" и 12 "въздържал се". ДПС подкрепи левицата.

По време на дискусиите в пленарна зала от ГЕРБ изразиха недоволство, че законопроектът се предлага за обсъждане в момент, в който се обсъжда пенсионната реформа.

Валери Симеонов от ПФ изтъкна, че демографските тенденции в страната са категорични - намаляване на продължителността на живота. Нямало логика, по мнението му, да не се подкрепят предложенията на левицата.

Според Желю Бойчев от БСП предложените от неговата група промени ще бъдат важна част от цялостната концепция за пенсионна реформа, които ще помогнат за достоен живот на хората.

Изненадващо Станислав Анастасов от ДПС поиска почивка. След нея думата взе лидерът на партията Лютви Местан и заяви, че няма ясна концепция за пенсионната реформа. "ДПС е на мнение промените в закона да се разгледат като част от цялостната пенсионна система", каза Местан.

"С непрекъснатото намаляване на пенсионните вноски стигнахме дотам, че тези вноски се плащат от самите пенсионери, когато си купуват хляб", каза Радан Кънев, очевидно забравил, че именно при управлението на Иван Костов през 2001 г. предизборно бяха намалени осигурителните вноски. Кънев даде да се разбере, че Реформаторският блок подкрепя предложеното от Калфин плавно увеличение на осигурителните вноски. Припомняме, че срещу идеята на Калфин за плавен ръст на осигуровките се обяви финансовият министър Владислав Горанов с мотива, че едно от предизборните обещания на ГЕРБ е да не увеличава данъчната тежест, от която са част и осигуровките.

ДЕВЕТ БОЛНИЦИ СА СЪС ЗАПОРИРАНИ СМЕТКИ

Девет общински болници са със запорирани сметки по информация на Сдружението на общинските болници, съобщи д-р Емил Райнов, депутат от БСП. Той припомни, че преди дни здравният министър Петър Москов съобщи, че 88 общински болници са натрупали 50 млн. лв. задължения. Общинските болници са трън в очите на управляващите, когато на власт е ГЕРБ, категоричен е Райнов. Той припомня, че тези болници осигуряват здравните услуги на близо 1,5 млн. български граждани. ДУМА припомня, че при предишното управление на ГЕРБ бяха закрити над 15 малки общински лечебни заведения. По думите на Райнов, след като са налице два факта, от които никой не може да избяга - че спрямо 2009 г. парите за здравеопазване са два пъти повече, а в същото време са се натрупали и 500 млн. лв. задължения, вероятно има някакъв системен дефект, щом лекарите и пациентите са по-недоволни.

"В момента, след като пациентът плаща здравноосигурителна вноска, той би трябвало просто да отиде в дадена болница и тя да получи за него средства. 15 години след реформата в здравеопазването отново се върнахме към бюджетното финансиране", подчерта Райнов. Според него при всичките приказки, че т.г. парите за здраве ще бъдат повече от миналогодишните, болниците ще получат твърд бюджет, не повече от 95% от това, което са изкарали миналата година. "Тъй като тези средства са разпределени месечно, болниците ще работят 20-25 дни в месеца, а след това пациентът ще обикаля, за да види коя от тях има средства", прогнозира Райнов. "Ще има листи с чакащи, които няма да имат достъп, ще ги връщаме 15 години назад, за да си плащат вноските, ще има закрити болници", каза д-р Райнов.

76 ДЕЦА СА НАСТАНЕНИ В ПРИЕМНИ СЕМЕЙСТВА В БЛАГОЕВГРАДСКО

76 деца са настанени в приемни семейства на територията на Благоевградска област, съобщиха от местната регионална дирекция "Социално подпомагане". Едно от децата е настанено в доброволно приемно семейство, а останалите - в професионални. В Благоевградско са регистрирани 104 приемни семейства, 5 от тях са доброволни, а 99 професионални. Възнаграждение за труда си по трудов договор получават само професионалните приемни семейства. Заплащането, осигурено от държавата, е между 312 и 360 лева на месец, а до 295 лв. стига месечната издръжката за детето. Приемната грижа може да бъде няколко типа в зависимост от нуждите на децата.

Внезапно на 75-годишна възраст почина журналистът

ДЯНКО ШИШКОВ

дългогодишен редактор във в. „Поглед" и кореспондент в Москва

Поклонението ще бъде на 5 март 2015 г. от 11,00 часа в Ритуалната зала на Централните софийски гробища.

Колеги и приятели

100 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ГОЛЕМИЯ ПОЕТ И РОДОЛЮБЕЦ

ВЕНКО МАРКОВСКИ,

чиито последни думи бяха: „Светлина, светлина да бъде пътят на България!" Да пребъде името и делото му на полза роду българскому!

www.duma.bg

Бойко Борисов иска да размрази „Набуко”

Премиерът и президентът на Азербайджан щели да представят проекта си пред ЕК

Искаме да възстановим проекта “Набуко” и заедно с азербайджанския президент Илхам Алиев ще го представим пред Европейската комисия (ЕК). Това заяви премиерът Бойко Борисов след среща с президента на Азербайджан Илхам Алиев вчера, предаде БГНЕС.

Борисов подчерта, че България е сред страните в Европейския съюз (ЕС), която е изпълнила стриктно всички разпоредби по Третия енергиен пакет. Проектът “Набуко” беше първи приоритет на ЕК и България имаше редкия шанс да влезе в него, изтъкна премиерът. Затова още следващите дни ще разговаряме с Брюксел - “Набуко” ще бъде стратегически за диверсификацията на газовите източници, подчерта Борисов.

Българският премиер каза, че двете страни ще настояват за възстановяването на проекта в частта “Набуко” - ТАНАП. Той припомни, че страната вече е похарчила за проекта стотици милиони евро. “Въпросът е стратегически и “Набуко” не е насочен срещу никого. Това е българският национален интерес и е важно България да не бъде заобикаляна”, каза министър-председателят. Борисов заяви, че България ще настоява Азербайджан да бъде стратегически партньор на ЕС.

Според него “Набуко” не се явява алтернатива на “Южен поток”. “Южен поток” не е спрял. Тръбите са там и нямаме към днешна дата уведомление, че е спрял”, подчерта Борисов и отново повтори, че България е стратегическа страна за транзит на азербайджански газ. Борисов каза още, че срещу Азербайджан не са наложени санкции от ЕС.

Президентът на Азербайджан Илхам Алиев заяви на свой ред, че страната му е стратегическа и разполага със залежи от 2,5 трилиона кубични метра газ. “България вече получава азербайджански газ и се надяваме, че ще стане транзитна страна за ЕС”, каза Алиев и определи България като скъп партньор.

Азербайджанският държавен глава припомни, че Южният газов коридор е един от най-големите проекти на страната му с Европа. Според него политическите отношенията между двете страни са на много високо равнище, което от своя страна влияе добре и на сътрудничеството във всички други сфери.

Припомняме, че международният проект “Набуко”, в който участваше и България, се провали окончателно в средата на 2013 г., когато компаниите, разработващи находището Шах Дениз 2 в Азербайджан, обявиха, че предпочитат маршрута на Трансадриатическия газопровод - ТАП, пред балканското трасе на “Набуко”. Новината дойде от австрийската енергийна група OMV, която е един от акционерите в “Набуко”. Другите участници са турската “Боташ”, Българският енергиен холдинг (БЕХ), “Трансгаз” в Румъния, унгарската “Мол” (Mol) и френската GDF Suez.

Снимка БГНЕС

Страната ми е стратегическа и разполага с 2,5 трилиона куб. метра газ, изтъкна президентът на Азербайджан Илхам Алиев

Тогава консорциумът “Шах Дениз 2” информира OMV, че няма да снабдява с газ “Набуко-запад”, а азербайджанското синьо гориво ще потече по конкурентната тръба ТАП - през Гърция, Албания и Италия. Акционери в ТАП са германската компания “Е.ОН Ругаз”, норвежката “Статойл” и швейцарската “Акспо”.

Големият проект “Набуко” се разпадна още през 2012 г., след като Турция реши сама да строи трасето за газа през своя територия - т.нар. Трансанадолски газопровод (ТАНАП). Така мегапроектът се сви до “Набуко-запад”, започващ от границата на България с Турция.

Парламентът наложи мораториум върху износа на дървесина

Народното събрание наложи тримесечен мораториум върху износа на необработен дървен материал. За срок от три месеца се забраняват изпращанията на необработен дървен материал, като думата “изпращане” е с цел преодоляване на забраната за движение на стоки и капитали в Европейския съюз, предаде БГНЕС.

Освен това парламентът задължава министъра на земеделието и храните на основание чл. 126, ал. 6 от Закона за горите да издаде заповед за забрана на износа на необработен дървен материал. Това задължение се отнася за страните извън Европейския съюз.

Като точка трета от приетото решение е записано, че в тримесечния срок на забраните за износ и изпращане трябва да бъдат изработени законодателни промени и промени в подзаконовите нормативни актове, свързани с подобряване на контрола върху дейностите в горските територии и противодействие на незаконната сеч. От ГЕРБ и БСП вече са готови със законодателни промени в тази посока, като по време на комисия представителите на двете партии постигнаха устна договорка двата законопроекта да бъдат внесени заедно в Народното събрание, за да се разглеждат заедно в комисии и пленарна зала.

Промяна между решението на Народното събрание и решението на комисията по земеделие настъпи по отношение на срока, от който мораториумът влиза в сила. Земеделската комисия прие единодушно той да влезе в сила от 6 април, като тогава депутатът от ГЕРБ Цвета Караянчева обясни, че това се налага заради фирмите с дългосрочни договори, които се нуждаят от време, за да завършат вече започнати сделки.

Вчера по предложение на друг депутат от ГЕРБ - Цветомир Михов, решението на комисията бе променено и депутатите решиха, че мораториумът влиза в сила от публикуването му в “Държавен вестник”.

Започва ваксинацията срещу „син език”

С тестове в определен брой стопанства ще започне ваксинацията срещу болестта “син език”, съобщиха вчера на пресконференция в Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ). Готови сме да стартираме масовата ваксинация, веднага щом имаме резултатите от теста, ваксинирането по план трябва да завърши в края на март, каза Моллов. Ваксината е изработена във Франция, издадено е разрешение за нейното ползване в България. Съпроводена е с всички сертификати, които са необходими, и указания за прилагане на български език, каза Моллов. Моллов каза, че към 30 януари от ЕК има отговор, който одобрява гранда, който ще получим.

Директорът на “Софарма” Огнян Донев, който също участва в пресконференцията, обясни, че предвид кратките срокове за доставка е трябвало да бъде доставена налична ваксина. Фирмата на Донев е доставчик на ваксините. “Работим с ваксината, която се прилага в Румъния”, каза още той. На въпрос дали има нотификация от ЕК за употребата на тази ваксина, Пламен Моллов каза: “Очакваме я, но имаме устно потвърждение, че ще я получим”.

При предната процедура никой от участниците не е могъл да гарантира в нужния срок - до 10 март, че е в състояние да достави нужните количества ваксина, обясни Моллов. Това е сред причините за прекъсване на първата процедура за доставка на ваксината и обявяване на втора с пряко договаряне. В този случай е канена само една фирма - “Софарма”, с нея БАБХ са влезли в контакт. От БАБХ имали уверение от фирмата, че може да бъде доставено необходимото количество в необходимия срок, с необходимите параметри на ваксината. И след одобрение от агенцията по обществени поръчки ние сме предприели необходимите стъпки за максимално бързо доставяне на ваксината, обясни Моллов. Договорът е сключен на следващия ден. Моллов каза, че на 1 март вече е имало ваксина. Директорът на БАБХ е категоричен, че ваксината ще стигне за цялото поголовие.

ВРЪЩАТ ИЗМЕРВАТЕЛНИТЕ УРЕДИ ЗА ГОРИВА В ДАНЪЧНИТЕ СКЛАДОВЕ

Измервателни уреди за горива отново ще има в данъчните складове. Това предвиждат поправки в Закона за акцизите и данъчните складове, приети на първо четене в Народното събрание вчера.

Промените са внесени от парламентарната група на Реформаторския блок, като получиха пълна подкрепа от всички парламентарни групи и бяха приети със 142 гласа “за”, 0 “против” и 1 “въздържал се” от БСП, предаде БГНЕС.

Със създаването на тази разпоредба митническата администрация ще оптимизира наблюдението на движението на енергийни продукти в данъчните складове, част от които са нефтопроводи и нефтопродуктопроводи, посочват в своите мотиви вносителите. Според реформаторите, целта на разпоредбата е ефективен и своевременен контрол на дейността на данъчния склад и пълен контрол върху акцизните стоки и начисляването на дължимия акциз.

Промените засягат най-вече “Лукойл-Нефтохим”. Мартин Димитров от Реформаторския блок припомни, че по време на първото правителство на ГЕРБ са били монтирани измервателни уреди в акцизния склад, а по време на кабинета “Орешарски” тези уреди са били демонтирани. Тогавашното финансово министерство стига до извода, че тази информация е трудна за обработка и заради това премахва измервателните уреди в склада, припомни Димитров.

БЪЛГАРИЯ ЗАПОЧВА ОБИКОЛКА ИЗ ФИНАНСОВИТЕ ЦЕНТРОВЕ НА ЕВРОПА ЗАРАДИ ДЪЛГА

На 16 март България открива 3-дневно роуд шоу (серия от представяния - б.р.) за продажба на облигации, които ще бъдат пуснати на международните капиталови пазари през пролетта с цел покриване на фискалните дефицити, предаде Ройтерс. Обиколката през финансовите центрове на Европа ще мине през Мюнхен, Франкфурт, Лондон, Виена и Париж.

България, която е една от най-малкото задлъжнели членки на Европейския съюз, планира да събере общо 6,9 млрд. лв. (3,96 млрд. щатски долара) от емитирането на еврооблигации тази година, пише агенцията и припомня, че продажбите на еврооблигациите ще бъдат част от тригодишната програма на българското правителство за 8 млрд. евро нов дълг.

Според Ройтерс, българското правителство още не е решило дали да издаде един или два транша с еврооблигации с различен матуритет, който може да варира между 5 и 15 години в зависимост от търсенето.

Ройтерс припомня, че рейтинговата агенция “Стандард енд Пуърс” намали кредитния рейтинг на България на “BB +” от “BBB-” през декември, позовавайки се на слабости в местната банкова система.

www.duma.bg

ЗЪРНЕНИ ПАЗАРИ

Вяла търговия на зърно в страната, над 96 хил. т отидоха за износ

През изминалата седмица ситуацията на зърнените пазари в страната не търпи съществени промени. За вътрешния пазар се изкупуваха малки количества зърно, а основните обеми бяха за експорт. Предимно се търгуваха пшеница, царевица и маслодаен слънчоглед. За разглеждания период царевицата отчита спад в цената с 4 на сто спрямо предходната седмица в областите от Централния регион на страната. Ръст в цената с 4 на сто е отчетен в почти всички останали области на страната. При маслодайния слънчоглед положението е аналогично - в централните области понижение с 1 на сто, а в Пловдивско и Шуменско ръст съответно с 4 и 2 на сто.

Количествата зърно и зърнени продукти, напуснали страната за периода 16.02.2015 - 23.02.2015 г., възлизат в размер на 96 369 т, което е със 17 407 т по-малко спрямо предходния отчетен период.

По основни видове зърно и зърнени продукти обемите са както следва: пшеница - 71 760 т; ечемик - 660 т; брашно - 119 т; царевица - 6998 т; маслодаен слънчоглед - 15 849 т; ориз - 277 т; кориандър - 24 т; ръж - 79 т; шарен слънчоглед - 47 т; слънчогледово брашно - 462 т; оризова арпа - 24 т; карго - 70 т.

Агро ММ
Мениджмънт & Маркетинг

СТАТИСТИКА

1. ПШЕНИЦА

Общият размер на напусналата пшеница от реколтната 2014 година за периода 01.07.2014 - 23.02.2015 г. е 2325 хил. т (1424 хил. т за ЕС и 901 хил. т за трети страни).

За същия период на миналата ре-

колтна година напусналата пшеница е възлизала в размер на 3130 хил. т, което е с 805 хил. т по-малко за настоящата година.

Пшеницата, която може да бъде изтъргувана извън страната до края на реколтната 2014 година, възлиза в размер на 832 хил. т.

2. ЕЧЕМИК

Общото количество ечемик, напуснало страната от реколта 2014 година за периода 01.07.2014 - 23.02.2015 г., е в размер на 518 134 т (112 206 т за ЕС и 405 928 т за трети страни).

Към същия период на миналата реколтна година напусналият ечемик е възлизал в размер на 351 034 т, което е със 167 100 т повече спрямо предходната година.

Остатъчните количества ечемик към 30.06.2014 г. се оценяват на 0 хил. т. Балансът на вътрешното потребление на ечемика от реколта 2014 г. е нарушен поради изчерпване на свободните количества за търговия извън страната от тази култура.

3. РАПИЦА

Общото количество рапица реколта 2014 година, напуснало страната за периода 01.07.2014 - 23.02.2015 г., е в размер на 464 905 т (405 490 т за ЕС и 59 415 т за трети страни).

Към същия период на миналата реколтна година напусналата рапица е възлизала в размер на 274 611 т или със 190 294 т повече за настоящата година.

По оперативни данни на Интелект консулт към 23.02.2015 г. наличните количества от рапица в страната са 11 хил. т.

4. БРАШНО

По оперативна информация на НСЗ общото количество брашно за периода 01.07.2014 г. - 23.02.2015 г., напуснало страната, е в размер на 27 046 т, което е с 2470 т повече спрямо напусналото количество към същия период на миналата година - 24 576 т.

5. ЦАРЕВИЦА

Общото количество царевица реколта 2014 г., напуснало страната за периода 01.09.2014 - 23.02.2015 г., е в размер на 1662 хил. т (1346 хил. т за ЕС и 316 хил. т за трети страни).

За същия период на миналата година напусналото количество е било в размер на 1515 хил. т, което е със 147 хил. т по-малко спрямо настоящата реколтна година.

Остатъчните количества от царевица към 31.08.2015 г. се оценяват в размер на 567 хил. т, които са свободни за търгуване извън страната.

6. ЧЕРЕН МАСЛОДАЕН СЛЪНЧОГЛЕД

Общото количество черен маслодаен слънчоглед от реколта 2014 г., напуснало страната за периода 01.09.2014 - 23.02.2015 г., е в размер на 588 907 т (507 964 т за ЕС и 80 943 т за трети страни).

Напусналото количество слънчоглед за същия период на миналата реколтна година е било 765 790 т, което е със 176 883 т повече спрямо настоящата.

Остатъчните количества от черен маслодаен слънчоглед към 31.08.2015 г. се оценяват в размер на 773 хил. т, които са свободни за търгуване извън страната.

СЪСТОЯНИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ ПАЗАР

Пшеницата с високи хлебопекарни качества запазва нива в ценовия коридор от 300 - 360 лв./т. Единствено в областите Пловдив и Пазарджик е отчетено покачване съответно с три и пет на сто от края на миналата седмица. Средната цена на тази култура е 330 лв./т - покачване с 1 лв./т.

За същия период на миналата година цените на пшениците с високи хлебопекарни качества са били в границите от 310 - 360 лв./т и отчетената средна цена за страната е била 341 лв./т.

През реколтната 2012 г. цените са били съответно 420 - 460 лв./т и средната цена за страната е била 429 лв./т.

Пшеницата с ниски хлебопекарни качества се търгува на нива от 250 - 330 лв./т, непроменени спрямо предходната седмица. Средната изкупна цена за страната остава на ниво от 286 лв./т без ДДС.

През миналогодишната реколта цените на пшеницата с ниски хлебопекарни качества са били в рамките на 300 - 330 лв./т без ДДС, а средната цена е била 322 лв./т без ДДС.

През 2012 реколтна година цените са били в диапазона 380 - 420 лв./т и отчетената средна цена е била 416 лв./т.

Пивоварният ечемик поради изчерпване на свободните за търгуване количества няма информация за цената.

Фуражният ечемик също е без пазарни котировки поради изчерпване на свободните за търгуване количества.

Черният маслодаен слънчоглед се търгува в границите от 600 - 650 лв./т, като в централните области от страната е отчетен спад с един процент, а в Шуменско и Пловдивско покачване средно с две на сто. Средната цена на маслодайната култура е 629 лв./т без ДДС.

През реколтната 2013 година цените на черния маслодаен слънчоглед са били на нива от 550 - 650 лв./т и средна цена от 585 лв./т.

През 2012 г. ценита са били в диапазона от 750 - 850 лв./т.

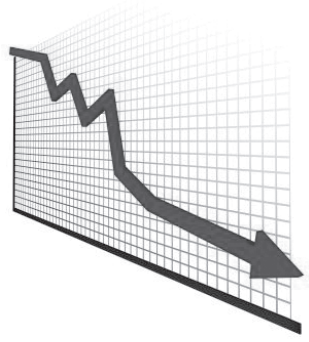
Царевицата - зърно е с цени от 230 - 310 лв./т. Средната цена на тази култура за седмицата е 267 лв./т без ДДС.

За същия период на миналата реколтна година царевцита е била търгувана в границите на 260 - 330 лв./т. и отчетената средна цена е била 289 лв./т.

През 2012 година тези нива са били 360 - 460 лв./т.

Брашната от производител отново отчитат покачване от предходните си нива и са съответно: тип 500 - 629 лв./т; тип 700 - 607 лв./т; тип 1150 - 582 лв./т.

ПРОГНОЗИ

Водещата европейска аналитична агенция Strategie Grains коментира, че ценовата динамика на зърнените пазари беше прекъсната заради излизането във ваканция на азиатските пазари (китайската Нова година) и канцелирането на мащабен египетски търг за внос на хлебно зърно. Низходящият потенциал на пазара според търговците обаче изглежда ограничен заради задържането на продажбите от страна на производителите, обезпокоени от несигурната ситуация в Черноморския регион (Русия - Украйна) и очертаващата се послаба реколта. Агенцията прогнозира намаление на производството на мека пшеница в ЕС през 2015/16 г. с близо 8 млн. т в сравнение с настоящия сезон, когато производството достигна до 140,5 млн. т. По-драматичен спад на производството през 2015 г. се очаква в Германия, Великобритания, Полша и Румъния - 25,7 млн. т; 15,1 млн. т; 10,7 млн. т и 6,8 млн. т съответно, в сравнение с 27,6 млн. т; 16,6 млн. т; 11,6 млн. т и 7,6 млн. т, прибрани през 2014 г. Прогнозните данни за Русия и Украйна гравитират към 55,0 млн. т и 21,0 млн. т съответно, в сравнение с 60,0 млн. т и 24,0 млн. т, реколтирани през миналата година.

МЕЖДУНАРОДНИ ЦЕНИ

Мелничарската пшеница 1 клас (11-12,5% протеин) на Френския пазар е на ниво от 189 евро/т - ръст с 1 евро/т спрямо предходните нива. Мелничарската пшеница на Унгарския пазар ФОБ Будапеща е с цена от 204 дол./т, непроменена от предходния период. Фуражната пшеница е на ниво от 176 дол./т ФОБ Будапеща, също без промяна. Мелничарската пшеница на Украинския пазар отчита промяна с 10 дол./т надолу до 230 дол./т FOB Черноморско пристанище. Фуражната пшеница е на ниво от 210 дол./т, по-ниско с 5 дол./т от края на миналата седмица. Пшеницата с високи хлебопекарни качества на Руския пазар е на ниво от 235 дол./т FOB Новоросийск, по-ниско с 15 дол./т спрямо предходното.

Царевицата FOB Бордо е с цена от 153 евро/т при 154 евро/т от миналата седмица. Царевицата FOB Будапеща е на ниво от 148 дол./т без промяна от миналата седмица. Царевицата на Украинския пазар е на ценово равнище от 170 - 173 дол/т ФОБ Одеса.

Фуражният ечемик на пазара във Франция е на ниво от 182 евро/т FOB Руан, а на Унгарския пазар ечемикът отчита промяна надолу с 1 дол./т до ниво от 172 дол./т FOB Будапеща.

Маслодайният слънчоглед ФОБ Будапеща е с изкупна цена от 391 дол./т при 385 дол./т спрямо предходната седмица. В Украйна слънчогледът FOB Черноморско пристанище е с цена от 435 дол./т - за поредна седмица без промяна.

Рапицата FOB Будапеща е на равнище от 394 дол./т при 384 дол./т през предходния период. Рапицата в Украйна е с цена от 445 дол./т - без промяна спрямо предходния отчет, а на Френския пазар се търгува за 360 евро/т FOB Moselle.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ“, издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ“ ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90
WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

Само 5% от изпитото у нас вино е вносно

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

В Пловдив вчера бе открита международната изложба "Винария-2015"

2014 г. е най-лоша за лозарите и винарите през последните три десетилетия, заяви директорът на ИАЛВ Красимир Коев

Българските вина са ценени от потребителите и едва 5% от консумираното у нас вино е от внос. Това обяви директорът на Изпълнителната агенция по лозата и виното (ИАЛВ) инж. Красимир Коев вчера при откриването на изложбата "Винария" в Международния панаир в Пловдив, цитиран от БТА.

Руският пазар е силно свит за търговия с българско вино и ако до 2014 г. 45-50 на сто от винения ни експорт е бил за Руската федерация, сега ситуацията е утежнена, каза той. Изнесеното вино през миналата година е 58 млн. литра. Заради наложените на Русия санкции обаче винопроизводителите срещат затруднения с експорта, въпреки че виното не е сред засегнатите от embargото стоки. Тъй като транспортът през Украйна е невъзможен, маршрутите са през Прибалтийските републики, което оскъпява продукта. "Често руските търговци на вино изобщо не поръчват. Заради спада на руската рубла пазарът се сви", каза инж. Коев.

По думите му обаче се е увеличил износът за китайския пазар. През миналата година за Китай са били изнесени над 5 млн. литра вино, а за САЩ - над 1 млн. литра.

2014 г. е с най-лоша реколта за лозарите и винарите през последните три десетилетия, отчете инж. Коев. Ако през 2013 г. са били произведени 250 хил. т грозде, то през миналата година количествата са били едва 109 хил. т. Производството на вино също се е свило от 172,5 млн. литра през 2013 г. на 76,2 млн. л през миналата година. Това е значителен спад, но нямаме притеснения, че ще изпаднем от винената карта на света, каза Коев.

Винените предприятия у нас се увеличават и спечелените от тях международни отличия през миналата година са над 150, допълни той.

По думите на инж. Коев тенденцията за лош имидж на българските вина като некачествени вече е отшумяла. "Не може да се говори, че продаваме евтино, тъй като страни като Чили, Аржентина, Република Южна Африка, Нова Зеландия, Австралия, Италия и Испания предлагат наливно качествено вино по 0,30 евро, нашите вина за износ са по 0,75 - 1,20 евро", посочи инж. Коев. Той допълни, че конкуренцията е огромна, но вече има сортове, при които добивите са от 3 до 5 т/дка и така себестойността е по ниска.

Предпочели сме да прекараме празниците в България

Голяма част от сънародниците ни избраха да почиват в България за празниците. Това каза Румен Драганов, председател на Института за анализи и оценки в туризма, пред "Фокус". Той уточни, че голяма част от тях са посетили зимните курорти, като ски купата в Банско е привлякла изключителен интерес.

Голяма част от хората са били при близки и приятели през почивните дни, което също подпомага местни туризъм в по-малките градове в страната, каза още Румен Драганов.

Той прогнозира, че много българи ще посетят Черноморието за великденските празници. По думите му резервациите за хотелите, които работят целогодишно на морето, вече са почти запълнени. Има доста хотели, които отварят порано и подготвят своите бази. Това са предимно хотели, които работят по международни програми за туристи на пенсионна възраст, уточни Драганов. Той допълни, че интересът към Северното Черноморие е по-голям от страна на туристи от Румъния, но те посещават и курортите на юг. Там също има добри условия за настаняване, коментира още Румен Драганов.

7,05 МЛРД. ДОЛАРА Е СРЕДНОТО СЪСТОЯНИЕ НА МИЛИАРДЕРИТЕ

Общо 1829 са милиардерите в света, става ясно от 29-ото издание на най-богатите хора в света, изготвяно от Forbes. Средното състояние на най-богатите хора в света възлиза на 7,05 млрд. долара, спрямо 6,4 млрд. долара за година порано. За първи път в класацията попадат 290 души, като 71 от тях са от Китай.

Бил Гейтс заема челната позиция сред най-богатите хора в света със състояние от 79,3 млрд. долара. Той е начело за 16 от последните 21 години, сочат още данни на списанието. Второто място със 76,4 млрд. долара се заема от Карлос Слим. Мексиканският милиардер изпреварва Уорън Бъфет, който със своите 72,3 млрд. долара изпреварва Амансио Ортега. Собственикът на Inditex заема четвъртата позиция, а след него се нарежда Лари Елисън, основател на Oracle. Енергийните братя Чарлз и Дейвид Кох, Кристи и Джим Уолтън, които са двама от наследниците на Walmart, както и Лилиан Бетанкур, притежаваща 33% от L'Oreal, допълват челната десетка. Най-голям спад в състоянието си за 2014 г. отчита Алико Данготе, чието богатство се понижава до 14,7 млрд. долара спрямо 25 млрд. долара за година по-рано.

Сингапур е най-скъпият град за живеене в света

С високите си цени на дрехите, колите и градския транспорт Сингапур остава най-скъпият град за живеене в света за втора поредна година, според класацията на Economist Inteligence Unit (EIU). Второто и третото място в класацията са за Париж и Осло. Челната петица се оформя още от Цюрих и Сидни. Английската столица Лондон заема 11-о място. Най-скъпият американски град е Ню Йорк, който е класиран на 22-ро място.

Местата до десета позиция се заемат още от Мелбърн, Женева, Копенхаген, Хонконг и Сеул. В проучването са включени над 130 града по света, като Ню Йорк е използван като база за сравнение. Челната петица се запазва без промяна от миналата година, а европейските градове заемат пет позиции в челната десетка.

Според проучването килограм хляб в Сингапур струва 3,54 долара, литър мляко и бутилка вино е респективно 2,7 долара и 25,24 долара. Кутия цигари пък се купува за 10,32 долара, а литър безоловен бензин струва 1,76 долара. Според доклада в Западна Европа разликата става все по-голяма между водещите градове и тези, които се намират в страни от еврозоната, изпитващи икономически затруднения. Разходите за живот в Париж са 26% по-високи от тези в Ню Йорк.

Най-евтиният град в света е Карачи, столицата на Пакистан. След това се нарежда индийският Бангалор и Каракас, Венецуела, където изпитват сериозни икономически проблеми и има недостиг на основни стоки.

Великобритания продава дела си в железницата под Ламанша

Правителството на Великобритания обяви, че ще продаде своя дял от 40% в железопътния оператор под Ламанша Eurostar на англо-канадски консорциум за 757,1 млн. паунда, съобщава БиБиСи.

Според сделката Patina Rail ще придобие целия дял на правителството във високоскоростната железница. Френските и белгийските държавни железници запазват своите дялове.

Министърът на финансите Джордж Озборн е заявил, че делът е донесъл много повече, отколкото хората са очаквали, че ще може да се вземе за него. "Това е много добра сделка - което означава, че ще намалим националния дълг, това означава, че ще можем да инвестираме в нашата национална инфраструктура и дава страхотна стойност на британските данъкоплатци. Всичко това е част от нашия дългосрочен план да осигурим бъдещето на Великобритания", добавя той.

Консорциумът е съставен от две компании: канадската Caisse de Depot et Placement du Quebec (CDPQ) и британската Hermes Infrastructure. Когато сделката приключи, те ще притежават съответно 30% и 10% от Eurostar.

Eurostar започна да работи през 1994 г. като плод на сътрудничеството между три компании: френските държавни железници SNCF, белгийската държавна SNCB и British Rail, впоследствие LCR. Оттогава с железницата са пътували над 150 млн. пътници, като само през 2013 г. те са над 10 млн.

Снимка БГНЕС

Самолет на Търкиш Еърлайнс с 224 пътници на борда пропусна пистата при кацане на летището в Катманду и се плъзна по ливадата, като счупи предния колесник. Според служители на аерогарата нямало ранени хора при инцидента, макар че един от пътниците разказвал за преживяния ужас, когато салонът се изпълнил с дим, докато самолетът се плъзгал, преди да спре

Обама удължи санкциите срещу Русия

Западът допуска отслабване на ограничителните мерки само при пълно изпълнение на Минските споразумения

Президентът на САЩ Барак Обама продължи с една година срока на действие на редица санкции, въведени по-рано срещу Русия заради участието ѝ в украинската криза. Става въпрос за продължаване на срока на действието на ограничителните мерки по отношение на Руската федерация, приложени от правителството на САЩ на 6, 16 и 20 март и на 19 декември миналата година. Тези санкции засягат редица руски граждани, включително официални лица, както и представители на правителството на бившия президент на Украйна Виктор Янукович. Освен това мерките обхващат редица едри бизнесмени от Русия, няколко компании и ръководството на самообявените Донецка и Луганска народни републики. Според Белия дом Обама стигнал до извода, че всички тези санкции следва да останат в сила и след 6 март 2015 г. за още една година.

Американският президент мотивира решението си с наличие на ситуация, в която "има необичайна и извънредна заплаха за сигурността и външната политика на САЩ". "Тази заплаха представлява политика и хора, които подриват демократическите процеси и институции на Украйна, застрашават мира, сигурността, стабилността, суверенитета и териториалния интегритет на Украйна и допускат неправилното използване не принадлежащите ѝ средства", посочват от Белия дом.

Президентът на САЩ и европейските лидери се разбраха при необходимост да вземат бързо решение за налагане на допълнителни санкции срещу Русия. Тези санкции ще бъдат въведени, ако Минските споразумения не бъдат реализирани, се казва в съобщение на Белия дом.

Европейските лидери и държавният глава на САЩ излязоха с обща позиция, че са готови да засилят санкциите срещу Русия в случай на нови нарушения на примирието. Позицията бе обявена след видеоконферентна връзка между канцлерката Ангела Меркел и президентите на САЩ Барак Обама и на Франция Франсоа Оланд, премиерите на Великобритания Дейвид Камерън и на Италия Матео Ренци и председателя на Европейския съвет Доналд Туск.

Отмяна на санкциите срещу Русия може да настъпи едва след пълното изпълнение на Минските споразумения от 12 февруари, заяви пресслужбата на германското правителство след видеоконферентната връзка. Говорителят на Меркел Щефен Зайберт заяви, че лидерите са подчертали, че изпълнението на Минските споразумения и съществуващите санкции срещу Русия са тясно свързани. "Това значи, че санкциите може да се отменят едва ако Минските споразумения бъдат изцяло изпълнени. Същевременно те потвърдиха, че са готови да наложат нови санкции в случай на подновена ескалация", каза той.

В същото време световните лидери не изключват "силна реакция" на Запада в случай на "съществени нарушения" на Минските договорености, посочи Елисейският дворец в съобщение за резултатите от разговорите.

"Работата на ОССЕ и нейната мониторингова мисия е от важно значение за изпълнението на Минските споразумения и трябва да бъде подкрепена и усилена", смятат западните лидери. "Освен това бе постигнато съгласие по необходимостта да се окаже подкрепа на Украйна както във финансов план, така и с предоставяне на консултантски услуги", заяви Зайберт. За тези усилия е нужна воля за реформи от страна на украинските власти, отбеляза той.

"Основната цел остава изграждането на Украйна, която на основата на самоопределението и запазването на териториалната си цялост да може да определя собствения си път", посочи Зайберт.

Междувременно официалният представител на Министерството на външните работи на Русия Александър Лукашевич заяви, че администрацията на Барак Обама отново отправя заплахи за нови санкции и за удължаване на вече въведените, предаде ТАСС. "Направи ни впечатление едно интересно обстоятелство. Щом се появят признаци за мирно разрешаване на ситуацията в Украйна, във Вашингтон, който има пръст в миналогодишния преврат в Киев, веднага започват да напрягат обстановката. И сега, когато Минските споразумения стават реалност, администрацията на Обама разтърсва въздуха със заплахите си за нови санкции към нас и към Донецката и Луганска републики", каза Лукашевич.

кратки

Пак много кандидати за Нобел

276 кандидати са номинирани за Нобелова награда за мир за 2015 г., предаде Интерфакс. От Нобеловия комитет в Осло посочват, че сред претендентите са 49 организации и 227 души. Това е вторият най-голям брой на кандидатите в историята на наградата. Миналата година журито избираше между 278 кандидати.

Има заподозрени за убийството на Немцов

Директорът на руската служба за федерална сигурност Александър Бортников каза пред медии, че има заподозрени по делото за убийство на политическия опозиционер Борис Немцов, предаде Интерфакс. Бортников допълни, че работата на следствието продължава, но на този етап не може да каже нищо повече.

Арестуваха губернатора на Сахалин

Губернаторът на Сахалинска област Александър Хорошавин е бил задържан от следствените органи и изпратен в Москва за по-нататъшно разследване. Заедно с Хорошавин в столицата са били конвоирани още няколко души от неговия екип, сред които помощник-губернаторът Андрей Икрамов и главният секретар Вячеслав Горбачов.

Свински грип взима жертви в Индия

От началото на 2015 г. от свински грип са починали 1158 души, съобщи индийското Министерство на здравеопазването. По данни на ведомството още над 22 000 жители на различни щати в страната са заразени с опасния вирус. Най-тревожна е ситуацията в Западна и Северозападна Индия.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Около 5000 души бяха евакуирани в Аржентина заради силни наводнения в централната част на страната. Девет души станаха жертва на пороите, които не спират от две седмици. От управата на провинция Кордоба определиха наводнението като най-голямата климатична катастрофа през последните 50 години

ГЛОБИХА ЕРДОГАН ЗА ОБИДА

Турски съд нареди президентът Реджеп Тайип Ердоган да плати 10 хил. турски лири (4 хил. долара) компенсация на скулптор, чиято скулптура нарекъл "чудовищна", предаде Асошиейтед прес.

Статуята, паметник на дружбата с Армения, бе издигната в град Карс, на границата между двете страни. При посещението си в града през 2011 г. Ердоган заклейми статуята и поиска местните власти да я демонтират. Скулпторът Аксой обаче даде Ердоган на съд за обида.

Експлозия блокира миньори в Украйна

Експлозия във въгледобивна мина в Източна Украйна уби 32 миньори, съобщи председателят на Върховната Рада Володомир Гройсман. Уточнени данни обаче показаха, че при експлозията на метанов газ в мина "Засядко" край Донецк е загинал един човек, а "32 миньори са в неизвестност и се издирват".

Донецката областна администрация от своя страна съобщи, че по време на взрива в мина "Засядко" е имало 230 души, като 157 от тях са успели да напуснат мястото на инцидента, предаде Укринформ. В съобщението на местните власти се казва, че засега причините за избухването са неустановени. Най-вероятно произшествието е настъпило след взрив на газовъздушна смес. Започнали са спасителни операции.

Вашето ТАКСИ
Ви чака!
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" N 23
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

СИРИЗА отпуска 200 млн. евро за социални дейности

Първият законопроект на правителството на Ципрас цели да облекчи живота на бедните гърци

Гръцкото правителство ще отпусне 200 млн. евро в подкрепа на гражданите, изпаднали в трудна икономическа ситуация. Новият законопроект, който беше внесен в парламента, е първият за новия кабинет. Той цели да се бори с хуманитарната криза в страната. Политиката на "строги икономии" доведе до намаляване на БВП на страната през тримесечието, закриването на стотици хиляди магазини, малки и средни предприятия, а броят на безработните достигна 1,5 милиона души.

"Дълбоката рецесия, причинена от политиката на строги икономии и икономическа криза, в последните шест години е довела до драматични социални последици", се казва в документа. "Този законопроект има за цел да намали хуманитарната криза чрез мерки, които осигуряват достъп на нуждаещите се до основни стоки и услуги от първа необходимост", се посочва още в законопроекта.

По време на заседание на кабинета миналата седмица премиерът Алексис Ципрас заяви, че подобряването на живота на засегнатите от кризата е "главен дълг" на правителството, но той отново подчерта, че Атина ще продължи да изпълнява задачата да балансира държавния бюджет.

Законопроектът на правителството ще възстанови връзката с електропреносната мрежа на тези домакинства, които не са плащали сметки за ток поради липса на пари. Приоритет ще се дава на хора, които са безработни от дълго време, както и семейства с малки деца. По официални данни около 300 хиляди гърци получават талони за храна. В законопроекта се предвиждат помощи от 220 евро на месец за около 30 000 семейства, които не могат да си плащат наема.

От тези 200 млн. евро, разпределени през 2015 г. за преодоляване на последиците от строгите икономии, 22 милиона ще отидат за безплатно електричество, 40 милиона за неплатени наеми, а 137 милиона са предназначени за осигуряване на безплатна храна.

Снимки ПРЕСФОТО/БТА

Помощите са единственият начин за оцеляване за много от гърците, останали от дълго време без работа

Китай увеличава военния си бюджет с 10%

Военният бюджет на Китай ще бъде увеличен с 10 процента през 2015 г., предадоха световните агенции, като се позоваха на съобщение на парламента. "Модернизацията в отбраната е част от стремежа на Китай да се модернизира, а това ще изисква подходящо финансиране", каза говорителката на Общокитайското събрание на народните представители (ОСНП) Фу Ин преди откриването на годишната сесия на парламента.

Планираното увеличение ще бъде по-малко от повишаването разходите за отбрана миналата година с 12,2 процента, но все пак за пета поредна година Китай ще извърши двуцифрено процентно увеличение на военния си бюджет, който ще достигне близо 145 милиарда долара.

Шофьоре, покажи си лицето

Иван ПЕТРОВ

Министерството на вътрешните работи разработва поправки, които сериозно ще увеличат административната отговорност за управление на автомобил с тонирани стъкла. В момента за любителите да се скрият от чуждите погледи е предвидена само глоба от 500 рубли. При това независимо от факта колко пъти водачът е хванат с подобно нарушение.

Според предлаганите промени, ако инспектор на ГИБДД спре "затъмнения" водач първи път, то наказанието ще е като предишното - 500 рубли. Но ако същият шофьор го хванат за втори път, предлага се да глобяват вече с хиляда рубли. Третия път, като хванат водача със затъмнени предно или предните странични стъкла (задни е разрешено да бъдат тонирани), инспекторът няма да се ограничи само с глоби. За множество нарушения се предлага нарушителят да бъде лишаван от шофьорска книжка за срок от 2 до 6 месеца. В ГИБДД уточниха, че в момента, поне в Москва и другите големи градове, хванатият с каквото и да е нарушение водач още на място "го проучват", т.е. изучават предисторията на нарушенията му. Така че няма да има проблеми с изясняването на броя на предишните нарушения на шофьора за затъмнени стъкла. В малките градове "катаджиите", разбира се, таблети нямат. Там пък е по-лесно да се открие на око нарушител-"рецидивист". Особено ако за тонираните стъкла го глобява един и същи полицай.

Ще припомним, че през ноември 2014 година беше отменено наказанието за затъмнени стъкла като сваляне на номерата. Веднага след московските автосервизи регистрираха рязко нарасналия брой клиенти, пожелали да затъмнят "железния си кон". Шофьорите престана да ги плаши глобата от 500 рубли. Мнозина просто си ги плащаха и продължаваха да си карат колите.

По думите на члена на Обществения съвет при МВД Владислав Гриб, именно след това е било решено органите да се върнат към въпроса за по-строги санкции за тонирането на стъклата.

Затъмнените стъкла, според експертите, са опасни за пътуване през тъмните часове на денонощието. През тях чувствително се намалява видимостта на пътната обстановка. Освен това именно затъмнени стъкла на автомобилите предпочитат да използват престъпниците - наркодилърите и всякакви други необичащи общественото внимание антисоциални елементи.

Президентът на Колегията за юридическа защита на собственици на автомобили Виктор Травин припомня, че сътрудниците на ГИБДД вече са измислили начин как да наказват любителите на тонирането. На тях им се предписва необходимост да премахнат нарушението за определен срок, т.е. да свалят фолиото от автомобилното стъкло. Ако това не бъде изпълнено, шофьорът може да бъде изпратен на съд заради "неподчинение на законно разпореждане или изискване на сътрудник на полицията". А по това обвинение съдът може да изпрати любителя на затъмнени стъкла в ареста за 15 денонощия.

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С
ДУМА

Откриха взрив на летище

На международното летище в американския град Остин, щата Тексас, е открит пакет, който най-вероятно да съдържа взривно устройство. Пакетът е открит в товарно помещение на аерогара-та, което не е свързано непосредствено с пътническите терминали. Той е трябвало да мине контрол, преди да бъде натоварен в един от самолетите. Проверката е дала положителен резултат за наличие на взривни вещества.

Трусове стреснаха Италия

Няколко земни труса с увеличаващ се магнитуд, два от които усетени осезателно от очевидци, бяха регистрирани в нощта срещу сряда в централната част на Италия. Две от земетресенията са с магнитуд 3,5 и 4,0. Останалите са по-слаби. Дълбочината на труса с магнитуд 4 е 9 км, епицентърът е на 19 км южно от Флоренция. Няма съобщения за материални щети или пострадали.

В Бразилия поискаха имунитета на 54-ма политици

Бразилската прокуратура поиска от върховния съд на страната да разследва 54-ма политици, защитени от парламентарен имунитет, за да бъде установено участието им в корупционна мрежа, обхващаща и много други хора. Скандалът разтърси главната държавна петролна компания "Петробрас". Разследването, което е насочено срещу корупционната мрежа, обхванала бразилската компания, вече доведе до арести, закрити производства и дори до разкаяли се "сътрудници на правосъдието" с безпрецедентен за страната размах.

Скандалът с "Петробрас" избухна през март 2014 г. и разтърси предизборната кампания за президентските избори през октомври, на които бе преизбирана лявата Дилма Русеф. Следователите разкриха всеобхватна корупционна система, работила в продължение на десет години. В нея са участвали главните строителни компании в страната, които са раздавали подкупи на служители в държавния петролен гигант срещу получаване на поръчки. Прокуратурата оценява на около четвърт милиард долара общата сума, отклонена от "Петробрас" за десет години.

Ето и повече данни за грандиозния скандал:

- Обвинението е регистрирало 279 процедури за разследване на 150 души и 232 фирми.
- Правосъдието и силите за сигурност са извършили 201 претърсвания и изземвания, има издадени 55 заповеди за довеждане в полицията (за показания) и 64 заповеди за арест.
- Операцията за разбиване на мрежата доведе до подписването на 12 споразумения за сътрудничество между съда и подсъдимите срещу намаляване на присъдите или глоби (при връщане на получените пари).
- Има 18 обвинения срещу 86 души за корупция, престъпления срещу финансовата система, международен трафик на наркотици, причиняване на вреди, участие в сговор за пране на пари и други престъпления.
- Разследването, което започна през 2009 г., включва обвинения в незаконно присвояване на обща стойност 2,1 милиарда реала (743 милиона щатски долара), от които 174 милиона щатски долара вече са възстановени.
- Еквивалентната сума на 69 милиарда долара в активи, на попадналите под удариte на разследването, бяха блокирани от съдилищата.
- Бразилската федерална прокуратура поиска връщане на над 1,5 милиарда долара от фирми, участвали в ощетяване на петролната компания, и то само в съдебен процес, но най-силно отекналия, който засяга бившия директор Пауло Роберто Коща.

РАЙМОНД ГУТИЕРЕС:

Чилийски уроци за българското образование

Българо-чилиецът, студент от Сантяго, прокарва интересни паралели между двете ни страни

Интервю на Къдринка КЪДРИНОВА

Докато у нас новият Закон за предучилищното и училищното образование дава зелена светлина на една подхранваща социалното неравенство идея - държавното субсидиране на частни детски градини и училища, далечно Чили прави точно обратното. Насърчава възстановяването на държавната роля на всички образователни нива и дори планира от догодина преминаване към безплатно университетско обучение.

Амбициозната образователна реформа бе едно от ключовите обещания, с които чилийската президентка социалистка Мишел Бачелет мина-лата година взе за втори път властта в доста по-напредналата икономически от България южноамериканска страна. Разбирането за належащата необходимост от дълбоки промени в тази сфера, в която рефлектира и цялостната социална картина на обществото, узря там след упорити студентски и ученически борби, чито пикове бяха през 2006 г. и през 2011 г.

Един от техните преки участници - студентът по история от Университета на Сантяго де Чиле (USACH) Раймонд Гутиерес разказа доста подробности за чилийския опит. Раймонд или Ремо, както го наричат приятелите, е син на някогашния чилийски емигрант Хуан Карлос Гутиерес, потърсил в нашата страна убежище от репресиите на диктатурата на генерал Пиночет в Чили и срещнал българката Мирослава - майката на Ремо. Семейството, което от 1997 г. се е установило в Чили, има и дъщеря - Аранача.

Неотдавна Ремо бе в България заради подготвяната от него в Сантяго дипломна работа, посветена на историята на чилийската емиграция у нас. В годините 1973-1990-а в страната ни са живели над 600 чилийски емигранти. Днес те пазят топъл спомен за онова време и са човешкият мост между Чили и България. Събирането на материали у нас за тази забележителна страница в двустранните отношения не изолира Ремо от актуалните вълнения в страната ни. Двойните му българо-чилийски корени го мотивираха да разкаже за преживяното на образователния фронт в Чили така, че то да бъде полезно и за другата му родина - България. Стига да има кой да го чуе тук...

□ *Ремо, колко годишен беше, когато се включи в ученическо-студентските борби в Чили за достъпно и качествено образование? Как стана всичко?*

- Майка ми смята, че тя е виновна. На шега, на майтап, но донякъде е точно така. Бях 15-годишен, когато през 2006 г. започна "революцията на пингвините". Така нарекоха големите ученически протести и окупации тогава - заради черно-белите ни униформи. Сутринта, когато активистите на протеста в нашето училище бяха обявили, че ще го окупират, много ми се спеше и не ми се ставаше рано. Майка ми започна да ме буди, защото смяташе, че ще закъснея за уроците. Казах ѝ, че няма да има занятия, ще има окупация, да ме остави да се наспя. Тя не ми повярва, реши, че искам да изкръшкам от учене. Вдигна ме и ме накара да отида в училището. Така се оказах сред окупаторите - и то тръгна... Това е, разбира се, лековатият вариант да разкажа за нещата. Всъщност в процеса на тежкия сблъсък, в който влязохме, ние много бързо и "в крачка" трябваше да узряваме за поведената борба, да осъзнаваме дълбочината и значението ѝ. Тя всъщност беше за цялото общество, защото, воювайки за по-справедливо образование, ние воювахме и за повече права, за повече демокрация, за по-справедлив социален статус за всички граждани. Същевременно се учехме на чувство на общност, учехме се да преодоляваме страха, да осъзнаваме, че заедно сме сила.

Освен това онези протести там не са като тукашните. Тук видях хората спокойно да си скандират, каквото искат, да развяват знамена и да пеят песни, а полицията ги пази. Там не е така. Там полицията бие здраво, пуска и сълзотворен газ, който е нещо отвратително. Даже се говори, че той съдържал вещества, които унищожават репродуктивните способности - мярка да не се размножават бунтарите... Е, има и сред протестиращите буйни глави - искат да строшат, да подпалят нещо, да избият адреналина. Често сблъсъците са много сериозни. Но това също е школа. Осъзнаваш, че дори и да те понабият полицаите, дори и да те арестуват, няма страшно. Научаваш се и как да обуздаваш буйните глави, как да даваш предимство на разумното и конструктивното. Най-важното, което усвоихме още съвсем млади, бе чувството за отговорност пред обществото, което ни подкрепи. Именно така успяхме да накараме властта най-после да започне да изпълнява исканията ни.

□ *Къде са корените на проблемите в чилийското образование?*

- Те идват още от 80-те години, когато правителството на Пиночет започва неолиберални реформи. Тогава образованието се превръща от социално благо в стока. Така се дава възможността частници да забогатяват чрез образователните институции. Изоставя се държавната отговорност към държавните училища и университети. Всеки частник търси по-големи печалби, няма за цел да се грижи за качеството на образованието или за неговата социална функция. Ето как в Чили се оказахме хем с много скъпо образование, хем с некачествено и загубило социалната си функция.

□ *Колко струва да следваш в държавен университет в Чили и как се съотнася тази цена към средната заплата?*

- Средният доход в Чили е около 225 000 песос месечно. Едно евро е равно приблизително на 700 чилийски песос. Университетските такси варират според специалността. Моята - история, е от евтините. Годишната такса за нея е 1 милион и 900 хиляди песос. Но има и такси до 4 милиона. Ако се вземе предвид и постоянно покачващата се цена на транспорта, както и други свързани разходи, получава се една възпираща сума за средните семейства. Плюс това имаме и най-коварния подводен риф - уж за да стане по-достъпно образованието се предлага финансирането на студентите чрез банкови кредити. Така оставаш за много години заробен към банките, а те печелят включително и от държавни средства по тези програми.

> Чили премахва финансирането на частните училища с държавни средства

□ *Разкажи какви видове училища има в Чили.*

- През 80-те години се въвежда система, при която училищата в първоначалното и средното образование се разделят според трите възможни начина на финансиране. Едните са общинските училища, чието финансиране зависи от това, доколко богата е съответната община и колко може да отдели за образование. Нали е ясно какво става в бедните общини? Това има пряка връзка и с качеството на образованието. Вторият вид училища са частните. През 80-те те започват да се множат. И третият вид са частните училища с държавно финансиране. Това е най-сложната конфигурация, защото тези образователни институции не са били задължавани да гарантират качеството на предлаганото обучение, а само са го превърнали в доходен бизнес, възползвайки се от парите на държавата. Випускниците на такива училища после нямат възможност да следват в университет, защото качеството на подготовката им не позволява да се справят с кандидатстудентския изпит. Той на свой ред е нещо като класова "цедка". Преодоляват го онези, чиито семейства имат по-солидни икономически възможности и са съумели да подготвят децата си по-добре - за разлика от онези, които идват от държавни училища.

Снимка АВТОРКАТА

□ *Какво променя сегашната образователна реформа в Чили?*

- Бе приет закон, с който вече се премахва финансирането на частните училища с държавни средства. Дава се срок от 2 години, за да реши всяка образователна институция дали ще стане частна и ще спре да получава държавни пари, или ще стане държавна, разчитайки съответно на държавни средства. Също трябва да уточним, че досега в първоначалното, средното и висшето образование се позволяваше да се реализират печалби чрез самото предоставяне на образование. Това влизаше в противоречие със закона, но се позволяваше. Сега се поставя условието всичко, което се печели, да се инвестира пак в същата образователна институция, в развитието ѝ, в по-качественото образование. А не да се обогатяват персонално собствениците или ректорите. В България сега забелязвам стремеж да се върви в обратната посока, да се изоставя държавното образование, и смятам, че това е много опасно. Оправданието, че няма пари в държавата и че е по-добре да дойдат частници и приватизатори е рискована заблуда. Те ще дойдат, но ще искат да печелят за себе си, а не да повишават качеството или да се фокусират върху социалната ориентация на образованието.

□ *Какви са характеристиките на чилийското ученическо и студентско движение?*

- Ние постигнахме голяма подкрепа от обществото - и през 2006 г. с протестите на учениците, и през 2011-а с протестите на студентите и учениците. Цялото общество стигна до убеждението, че образованието трябва да се върне към онези етапи, в които вече е било, които са били по-ефективни. И да не се прави бизнес от обучението, а средствата да се администрират справедливо и интелигентно, без да го превръщат в стока. Това е тенденцията - държавата да се върне към централната си роля в образованието, а не да го изоставя на икономическите интереси на частни корпорации, включително и чуждестранни, извън Латинска Америка, които вече са изгонили културата на превръщането на обучението в бизнес.

Най-важните организации са онези, които могат да обединят различните сектори. Такива са например студентските организации. Те са много силни и в последните години се засилиха още. Предлагат сериозно обсъждане на решения и алтернативи на наличната ситуация. Прави впечатление също как по-младите чилийци, учениците на възраст между 15 и 18 г., също са развили много активни и радикални ученически формации. И най-интересното е как обществото вече проявява траен интерес какво имат да кажат учениците и студентите. Пресата също им дава думата, въпреки че до 2011 г. не се интересуваше въобще, не следеше например изборите в самите университети. А сега ги следи с повишен интерес, защото,. ако спечелили крайно дясна организация, както тази година стана в Католическия университет на Сантяго, или пък спечелят по-радикални леви организации, това ще предизвика нов сценарий, нов контекст за дискусията около образованието. Ще повлияе на способността на учениците да принудят правителството да ги чуе и да преговаря. Социалното движение се организира все повече и целта е то да покаже, че не става дума само за образованието, че и здравеопазването има връзка със самите студенти и семействата им, както и качествата на работните места, трудовото законодателство, разходването на бюджетните средства, съдбата на коренното чилийско население мапуче и т.н. Това са все взаимносвързани теми, не може да ги разглеждаме поотделно. Държавата трябва да се развива като едно цяло. Без добро здравеопазване няма да има и добро образование, а недобре образовано дете или младеж няма да има и добро отношение към природата. Всичко е свързано и социалното движение е активен участник в тези процеси. Аз участвам по-скоро в различни НПО, които представят интереси на различни сектори от обществото. Традиционните политически партии в Чили са загубили много от доверието на хората, които не виждат сред тях реални представители и защитници на своите интереси. Социалните движения се опитват да запълват този вакуум.

www.duma.bg

ЕВА КОСТОВА

Като магаре на баир

Два гласа не стигнаха на БСП да прокара пенсионни промени, които предвиждаха замразяване и на стажа, а не само на възрастта за пенсиониране за 2015 г. Гласуването беше на два тура с два различни резултата. В първия поправките в Кодекса за социално осигуряване, предлагани от БСП, получиха повече гласове "за", но при второ, според тях, а те ще чакат да видят какво ще стане. Нищо, че досегашните пенсионни реформи търсят единствено увеличаване на възрастта и стажа, но без да отчитат колко години все пак преживява българинът, какво е здравето му, какви са му условията за живот и работа.

"Ускоряването" в тази сфера направи невъзможно излизането в пенсия на хиляди хора, без това да донесе на НОИ желеената стабилност. Така хем българите се пенсионират по-късно от много от събратята си в Европейския съюз, хем продължават да са най-бедните. Днес те си купуват хляб и лекарства скъпо прескъпо, а с ДДС-то си изкарват сами пенсията. Но за това лявомислещите от АБВ не казват нищо. Или ако го правят, то е под сурдинка. Нещо повече - техният колега и нашият общ социален министър, предлага да растат осигурителните вноски. Тоест, боят по бедните досега като че ли беше малко, та сега и тази тежест да им пришием. Да видим докога ще носи това товарно данъчно магаре. Като не се знае докога ще издържи по стръмното изкачване на какви ли не баири при това политическо противопоставяне и криворазбрано управление на страна, в която демокрацията е победила. Наистина ли?

ИНА МИХАЙЛОВА

Роса ги роси

Посред нощ жена грубо сръгва мъжа си. Той сънено пита:

- Какво става?

- Не мога да разбера как можеш да спиш толкова спокойно с такава малка заплата!

Вицът си е виц.

Питайте дали им е до смях на работниците в японската компания "Язаки-България", които от вчера стачкуват ефективно. Заради жалки заплати, тежки нарушения на Кодекса на труда, непостигнати резултати от неколкократни преговори с работодателите и непосилни условия на труд. Не сме ги взели на "пряк отчет", но за трети път в рамките на два месеца пишем за възпросната компания. И недоумяваме, че все едно роса ги роси.

Първом писахме, че под носа на държавата чуждият инвеститор си разиграва коня както може - не спазва предписания на инспекция и съд, не плаща, експлоатира, подиграва се с труда на работниците. После ни стана, меко казано, неудобно, че на фона на унизителното отношение на чужденците българската Агенция за чуждестранни инвестиции отличи компанията с наградата "Инвестиция в човешкия капитал". В потвърждение на гавратата и унижението, станали възможни със съучастието на безличната държава, работниците от най-голямото предприятие в Ямболска област и едно от най-големите в страната обявиха стачка. От КТ "Подкрепа" нарекоха "Язаки" човекомелачка - за 8 години 8000 души са напуснали дружеството.

Докога в тази държава принципът "заетост на всяка цена" ще бъде толериран, че даже и награждаван? Докога, за да получим заплати, ще трябва да стачкуваме? Този въпрос задаваха миньори от Бургас и Мадан, медици от Стара Загора, учители, оръжейници... Вчера попитаха от Ямбол. Днес въпросът ще дойде и от видинското предприятие "Титан АС", където от 8 месеца работниците не са получавали заплати. Изчерпаното им търпение завършва с безсрочна стачка. До поредните 100-200 лв., които работодателят ще отпусне, обещавайки светло бъдеще, за да потуши недоволството.

Как ли спят тези хора с малки заплати или без заплати? Дали сън ги лови? Някой задава ли си въпроси как живеят, с какво се хранят, как гледат децата си? На кого му пука изобщо.

За смяната на смените

АЛЬОНА НЕЙКОВА

Така наречените граждански организации, явно вдъхновени от поредния недомислен законопроект на народни представители от ГЕРБ, отново подеха мантрата "учениците да ходят на училище само в една смяна". Подобни псевдоапели се опитват поне дваж годишно да напомнят по леко нескопосан начин за необходимостта от реформиране на образователната система в България. И се хващат не за главата, а за опашката.

Онези, които твърдят, че едните учат сутрин, а другите - вечер, за да не се пречкат малките с поголемите, просто не са наясно със същината на проблема. Решението в школото да се въведат смени е породено най-вече от липсата на достатъчно класни стаи, както и от недостига на преподаватели. И за доказателство на това твърдение може да се вземат същите аргументи, които из-тъкват радетелите на едната учебна смяна - те напълно съвпадат с работното време на заетите в администрацията и други подобни служебички, където е отворено от 8,30 до 16 ч. На смени не се учи предимно в провинцията - там децата са по-малко, а и има достатъчно просторни училищни сгради, побиращи наведнъж поне 800 жадни за знания невръстни умове, стига да има кой да им преподава. Не е лошо да се учи в една смяна, но в големите градове почти няма възможност за това.

Позоваването на "най-нови изследвания", сочещи, че ученето на смени създавало проблеми, нарушавало естествения режим на малките и влошавало качеството на образованието, прилича на тореадорско развяване на червения плащ. Кога най-после властимащите ще проумеят, че измамните клатушкания около смените в училище няма как да се оправдаят пропуските в знанията на децата?! И реформирането на образователната система не може да се върти около желанието на учениците да си поспиват сутрин до по-късно.

Крайно време е да се събудим.

1872 - УМИРА АНГЕЛ КЪНЧЕВ, РЕВОЛЮЦИОНЕР (Р. 1850 Г.). Активен участник в национално-революционното движение, помощник на Васил Левски. Получава задача от Апостола да се заеме с организационна и агитационна дейност в Северна България. Разгръща широка дейност. На 5 март 1872 г. прави опит да се пре-хвърли тайно в Румъния, но е издаден и обграден от властите. За да не бъде заловен жив, слага сам край на живота си.

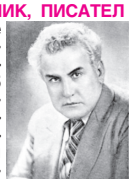
1915 - РАЖДА СЕ ВЕНКО МАРКОВСКИ, БЪЛГАРСКИ ПОЕТ, ПИСАТЕЛ И ДРАМАТУРГ (УМИРА 1988 Г.). Основоположник на македонската литература. Истинското му име е Вениамин Миланов Тошев. През 40-те години на миналия век попада под влиянието на коминтерновския македонизъм в Скопие, но верен на своето българско съзнание, се обявява срещу този "нечуван и невиждан геноцид". През 1956 г. е осъден и изпратен за 5 години в концлагера "Голи оток". През 1965 г. напуска Скопие и се преселва в София, отстоявайки до края на живота си своя български корен и съзнание. Автор на десетки книги, написани на български и на скопско-велешки диалект.

1927 - ИЗЛИЗА БР. 1 НА В. „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО". Орган на Българската работническа партия, от 1948 г. - на БКП. Излиза от 1927 до 1990 г., първоначално като седмичник. Забранен след Деветнайсетомайския преврат. От 1935 г. до 9 септември 1944 г. излиза нелегално. През 1938 г., при сливането на БРП и БКП, онаследява "Работнически вестник". Трибуна на социалистическите и левите идеи в страната. През 1990 г. "Работническо дело" се преименува на ДУМА.

1943 - УМИРА СИРАК СКИТНИК, ПИСАТЕЛ (Р. 1883 Г.). Роденото му име е Панайот Тодоров Христов. Съредактор на сп. "Златорог", драматург на Народния театър, от 1935 г. до смъртта си - главен ръководител на Радио "София". Председател (1927) на дружество "Родно изкуство", пръв председател на Съюза на дружествата на художниците (дн. СБХ). Утвърждава се като една от най-ярките фигури в междувоенното българско изкуство. С ерудиция и темперамент работи за приобщаване на българската култура към модерните европейски явления.

1946 - ЧЪРЧИЛ ПРОИЗНАСЯ РЕЧ ЗА „ЖЕЛЯЗНАТА ЗАВЕСА". Пред студенти от Уестминстърския колеж във Фултън, САЩ, той казва: "От Шчечин на Балтика до Триест на Адриатика върху континента се спусна "желязна завеса". Понятието е взето от речите на Гьобелс. С това на практика се поставя началото на Студената война.

1953 - УМИРА ЙОСИФ ВИСАРИОНОВИЧ СТАЛИН, СЪВЕТСКИ ПОЛИТИК (Р. 1878 Г.). Член на болшевишката партия и политически лидер на СССР, генерален секретар на ЦК на КПСС и председател на Съвета на министрите на СССР, два пъти Герой на Съветския съюз, генералисимус. Броят на жертвите на Сталиновия режим е оценяван различно, но повечето историци говорят за цифри между 4 и 10 млн. души.

1966 - УМИРА АННА АХМАТОВА, РУСКА ПОЕТЕСА (Р. 1889 Г.). Една от най-значителните представителки на руската поезия. Показателен за личния и творческия й път е автобиографичният цикъл "Реквием", изцяло публикуван едва през 1987 г. и посветен на жертвите на сталинистките репресии от 30-те години на XX в.

1970 - ВЛИЗА В СИЛА ДОГОВОРЪТ ЗА НЕРАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ЯДРЕНОТО ОРЪЖИЕ. Подписан е на 1 юли 1968 г. от 43 държави. До момента към него са се присъединили 189 страни, пет от които официално признати за ядрени сили - САЩ, Русия, Великобритания, Франция и Китай. Договорът се преразглежда на всеки 5 години на специални конференции.

ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

Монд дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

5 март 2015, година 12, брой 3 (124) - първа част lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

Срещу безкрайните икономии

Да подкрепим Гърция

Германия, с поддръжката на повечето европейски столици, не одобрява идването на власт в Атина на ляво правителство, което иска да изпълни програмата си. Тя възнамерява да използва икономическото и финансовото си господство, за да принуди Гърция да следва политиката на строги икономии, която вече я разори.

Серж Алими

Министрите на финансите от еврозоната се споразумяха на 20 февруари спасителната програма за Гърция да бъде удължена с 4 месеца. Срещу това гръцкото правителство се ангажира да представи списък с мерки за реформи. Атина продължава да отказва включването в него на допълнителни мерки за финансова дисциплина и икономии. На снимката: летящи гълъби над сграда, покрита с графити, в центъра на Атина. БГНЕС/EPA/YANNIS KOLESIDIS.

На гърците няма нужда да им се обяснява значението на думата „демокрация“. Въпреки това върху главите им се излива дъжд от поучения, след като издигнаха на власт една лява сила, решена да обърне гръб на строгите икономии, тегнещи над тях от шест години. Забележките идват от „учители“, които знаят за какво говорят. Та нали точно те наложиха договори, които народът беше отхвърлил с всеобщо гласуване, и се отказаха от собствените си предизборни обещания, веднага щом спечелиха изборите? Сега трябва да премерят сили с хора, решени да спазят това, което са обещали и в което вярват. Изпитанието ще бъде много сериозно, тъй като последните могат да разпространят идеите си за съпротива и в други страни, примирени досега с безсилието си. Този сблъсък е решаващ не само за съдбата на Гърция, но и за европейската демокрация (1).

Веднага след победата на СИРИЗА всички на Стария континент сякаш се бяха наговорили. Берлин, Мадрид, Хага, Лисабон и Хелзинки арогантно заявиха, че смяната в Гърция няма да промени нищо, защото политиката, отхвърлена от гърците, трябвало да продължи без никакви изменения. Със сладникави думи същото подшушнаха в Рим, Брюксел и Париж. *„Трябва да се съчетае зачитането на гласа на избирателите с ангажиментите на Гърция за реформи“,* заяви френският министър на външните работи Лоран Фабиюс. Всички правителства в Европейския съюз обаче сякаш признават само втората половина на уравнението. И се обърква, когато Алексис Ципрас наблегне на първата.

Изолирана в Европейския съюз, подложена на тормоз от кредиторите на Гърция и изправена пред влошаващо се финансово положение на страната, СИРИЗА въпреки това полага усилия да реабилитира едни думи, позагубили значимост в демократичния живот, като „суверенитет“, „достойнство“, „гордост“, „надежда“. Как да го постигне обаче в условия на постоянна финансова катастрофа, при която от преговори на преговори се налага да прави компромиси? Да се примири с това пък е още по-болезнено поради факта, че инструментите, целящи да задушат волята на един непокорен народ, са на показ пред всички, а мъчителите демонстрират задоволство всеки път, когато разкриват детайли от последния си „подвиг“.

Ципрас разбра, че очакват от него да капитулира по всички точки. Защото когато се бунтува и мобилизира ентусиазма на народа си, той отправя предизвикателство към един икономически ред, към неговата усмирителна риза, и преобръща установените политически представи. В крайна сметка на Франсоа Оланд му бяха нужни едва двадесет и четири часа, за да отиде до Берлин и да стъпче предизборните си обещания (за предоговаряне на европейския Пакт за стабилност и борба с *„истинския противник“* – финансите) и така, без дори да гъкне, да приеме политиката на предшественика си.

По-малко от десет дни след победата на СИРИЗА централните банки в еврозоната изпратиха първия си наказателен залп – внезапно лишиха гръцките банки от основния им канал за финансиране. Целта беше да задължат Атина да договори спешно споразумение с кредиторите си, предимно европейски държави и МВФ, и да продължи програмата за строги икономии оттам, докъдето беше стигнало предишното правителство. Оланд побърза да определи натиска на Европейската централна банка за *„легитимен“*. Точно както и италианският министър-председател Матео Ренци. И макар никога да не е ясно какви са позициите на френския президент, поне вече знаем какви не са – те не са на страната на гръцкия народ.

Докато европейското менгеме се затяга и финансовите пазари усилват натиска си върху правителството на Атина, условията на играта стават пределно ясни. Гърция е подложена на диктат. В замяна на финансирането, от което има нужда, от нея се очаква да приеме лавина от догматични и неефикасни искания, противоречащи изцяло на програмата на правителството й: да намали за пореден път пенсиите и заплатите, да увеличи отново данъка върху добавената стойност (ДДС), да приватизира четиринадесет летища, да намали още правомощията за преговори на синдикатите, да отделя все по-големи бюджетни излишъци за погасяване на дълга, макар социалната безизходица на народа й да е смазваща. *„Министрите* [от еврогрупата] *бяха единодушни, че няма алтернатива на изискването да се продължи сегашната програма“*, уточни Пиер Московиси, еврокомисар по икономическите въпроси. Преди да повтори прословутия припев на Маргарет Тачър, той може би все пак си спомни, че е член на социалистическа партия, и уточни: *„Това, което искаме, е да помогнем на гръцкия народ.“* (2) Да му помогнат, но като му забранят отклонения от политиката на строги икономии, която го разори.

Гърция, изтъква финансовият й министър Янис Варуфакис, е *„решена да не се оставя да бъде третирана като колония, чиято съдба е да плаща дълга и да страда“* (3). Предизвикателството в случая се отнася не просто до правото на народа да избира съдбата си. Дори когато един толкова тактичен арбитър на демократичната елегантност като германския финансов министър Волфганг Шойбле смята, че гръцкият народ *„е избрал правителство, което действа безотговорно“* (4). Поставеният въпрос засяга и възможността на дадена държава да се откъсне от разрушителните стратегии, вместо да ги затяга всеки път, когато се провалят.

Двадесет и седемте убийци на надеждата

С каква равносметка могат да се похвалят европейските институции, откакто нарочиха Гърция и подложиха най-закъсалата икономика в Съюза на възможно най-драконовски ограничения? С равносметка, каквато можеше да се очаква и каквато вече е обявена: дългът продължава да расте, покупателната способност се срива, растежът е вял, безработицата скача, а здравеопазването се руши. Но какво от това – европейският грамофон не спира: „Гърция трябва да си спазва ангажиментите!“. Със своите закостенели убеждения свещеният съюз отказва да чуе дори президента на САЩ, който, насърчен в анализа си от армада икономисти и историци, обясни че: *„Не може да продължава притискането на страни, изпаднали в депресия. В даден момент е нужна стратегия за растеж, за да могат те да върнат дълговете си.“* (5)

(На стр.3)

(1) Вж. „От Париж до Атина – коя е нашата битка“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 5 февруари 2015.

(2) Цитиран от *Les Echos*, Париж, 17 февруари 2015, и интервюиран по „Europe 1“, 12 февруари 2015.

(3) *The New York Times*, 17 февруари 2015.

(4) Интервю по германското държавно радио „Deutschlandfunk“, 16 февруари 2015.

(5) Барак Обама в отговор на въпрос на CNN, 1 февруари 2015.

ВСИЧКИ ДЪЛГОВЕ ТРЯБВА ДА БЪДАТ

Дългът – един век

Провалът на политиката на строги икономии лиши привържениците ѝ от аргумента за икономическия смисъл. Затова сега правителствата и финансовите институции, от Берлин до Брюксел, пеят своето евангелие, опрени на етичността – Гърция трябва да плати, това е принципен въпрос! Историята обаче показва, че в конфликтите между кредитори и длъжници моралът не е главен арбитър.

РЕНО ЛАМБЕР

БЕШЕ време, когато държавите лесно се отърваваха от бремето на дълга. Достатъчно бе кралят на Франция да екзекутира своя кредитор, за да оздрави финансите си – първична, но честа форма на „преструктуриране“ (1). Международното право лиши длъжниците от този изход и дори вложи положението им, като им наложи принципа на приемственост на задълженията.

Макар юристите да се позовават на това задължение посредством латинския израз *Pacta sunt servanda* (Договорите трябва да се спазват), през последните седмици се разпространиха най-различни тълкувания. Морализаторско: *„Гърция има етичното задължение да плати дълга си“* (Национален фронт). Носталгично, като игри в училищния двор: *„Гърция трябва да плати, такива са правилата на играта“* (Беноа Кьоре, член на Изпълнителния съвет на Европейската централна банка). Нехаещо за народната воля: *„Изборите с нищо не променят“* задълженията на държавите (Волфганг Шойбле, германски министър на финансите) (2).

Гръцкият дълг е около 320 милиарда евро. Пропорционално на произведените блага той е скочил с 50% от 2009 г. досега. Според *Файненшъл таймс „изплащането му би изисквало от Гърция да функционира като робовладелска икономика“* (27 януари 2015). Принципите обаче се съчетават зле с аритметиката. *„Дългът си е дълг“*, отсича директорката на Международния валутен фонд Кристин Лагард (*Монд*, 19 януари 2015). С други думи, какво значение има дали Гърция може или не може да плати, тя трябва да плати...

„Недостатъчно глупави, за да платят“

ДОКТРИНАТА „Договорите трябва да се спазват“ обаче не е желязна (3). *„Задължението длъжниците да се изплащат, което международното право налага, никога не е било смятано за абсолютно и често е било ограничавано или нюансирано“*, уточнява документ на Конференцията на ООН за търговия и развитие (4). Анулиране на „омразните“ дългове (заеми, взети от деспотична власт [5]), на „нелегитимните“ дългове, сключени без зачитане на общия интерес на населението (6) или „под принуда“ – не липсват юридически аргументи, за да се оправдае мораториумът по плащанията и дори отписването на пълния размер или на част от задълженията, които смазват страната. Като се започне от член 103 на Устава на ООН, който гласи: *„В случай на противоречие между задълженията на членовете на организацията, произтичащи от настоящия устав, и задълженията им, произтичащи от което и да е друго международно споразумение, задълженията по настоящия устав имат предимство.“* В член 55 на Устава пък е записано задължението на държавите да помагат за *„повишаване жизненото равнище, пълна заетост на работната сила и условия за икономически и социален прогрес и развитие“*.

Всеки втори гръцки младеж е безработен, 30% от населението живее под прага на бедността, 40% са преживели зимата без отопление. Една част от дълга беше натрупана по време на диктатурата на полковниците (1967–1974), когато той скочи четири пъти. Друга част беше сключена в ущърб на населението (тъй като до голяма степен целеше да се извадят от финансови затруднения френски и германски кредитни институции). Трета част произтича пряко от корумпирането на политическите ръководители от страна на транснационални компании, желаещи да пласират в Гърция продукцията си, понякога дефектна (като германската компания „Сименс“ [7]). Да не говорим за безсрамието на банки като „Голдман Сакс“, която помогна на страната да прикрие икономическата си слабост... Гърците разполагат с хиляда и едно основания да се позоват на международното право и да облекчат бремето на дълга си, чийто омразен, нелегитимен и незаконен характер би могъл да се установи при един одит (*вж. карето за еквадорския одит вдясно*). Дали ще бъде чут гласът им обаче, зависи преди всичко от силата на самата страна.

През 1898 г. САЩ обявяват война на Испания, под претекст че е взривила американския кораб *Мейн*, пуснал котва в пристанището на Хавана. Така „освобождават“ Куба, като я превръщат в протекторат и свеждат *„независимостта и суверенитета на Кубинската република до равнището на мит“* (8), според кубинския генерал Хуан Гуалберто Гомес, който води войната за независимост. Испания изисква да се изплатят дългове, които островът „е сключил с нея“, в случая разходите за войната срещу кубинските бунтовници. Короната се позовава на онова, което г-н Кьоре несъмнено би нарекъл „правилата на играта“. Както припомня изследователката Анаис Тамен, *„искането на Испания се позовава на аналогични факти, по-специално на поведението на бившите ѝ колонии, поели за своя сметка частта от испанския държавен дълг, послужил за колонизирането им“*. Нима самите Съединени щати не *„изплатиха повече от 15 милиона лири стерлинги на Обединеното кралство, когато станаха независими“* (9)?

Вашингтон обаче не разбира нещата така и лансира една малко разпространена идея (която ще допринесе и за оформяне на понятието „омразен дълг“) – не може да се изисква от едно население да върне дълг, сключен за заробването му. Американският печат подема твърдо тази позиция: *„Испания не трябва да храни и най-малката надежда, че Съединените щати са толкова глупави или мекушави, че да поемат отговорността за суми, послужили за смазване на кубинците“*, тръби *Чикаго Трибюн* от 22 октомври 1898 г. Куба не плаща на Испания нито цент.

Няколко десетилетия преди това Мексико се бе опитало да развие подобни аргументи. През 1861 г. президентът Бенито Хуарес преустановява плащането на дълга, поет в голямата си част от предишните режими, сред които този на диктатора Антонио Лопес де Санта Ана. Франция, Великобритания и Испания окупират страната и основават империя, която предават на Максимилиан Австрийски.

Дългът на Германия беше намален с 90%

ПО ПОДОБИЕ на СССР, който през 1918 г. обявява, че няма да върне дълговете, сключени от император Николай II (10), САЩ повтарят силовата си акция в полза на Ирак в началото на XXI век. Няколко месеца след нахлуването в страната министърът на финансите Джон Сноу обявява по „Фокс Нюз“: *„Очевидно иракският народ не трябва да носи тежестта на дълговете, сключени в полза на режима на избягалия диктатор“* (11 април 2003). За Вашингтон беше неотложно да осигурят платежоспособността на властта, която поставиха в Багдад.

Така се появи една идея, която би изумила привържениците на „приемствеността в задълженията на държавите“ – плащането на дълга е не толкова принципен въпрос, колкото математически. *„Най-важното е дългът да е поносим“*, осмелява се да напише в уводна статия *Файненшъл таймс* на 16 юни 2003 г. Логиката допада на Вашингтон: числата си казват думата и САЩ полагат старание присъдата им да бъде приета от главните кредитори на Ирак, начело с Франция и Германия (притежаващи ценни книжа съответно за 3 и 2,4 милиарда долара). Поставени

(1) По историята на дълга вж. François Ruffin, Thomas Morel (съставители), *Vive la banqueroute!* (Да живее банкрутът!),Fakir éditions, Амиен, 2013.

(2) Съответно по LCI, 4 февруари 2015, в *International New York Times*, 31 януари и 1 февруари 2015, и по BBC, 30 декември 2014.

(3) Това, което следва, е почерпено от трудовете на Ерик Тусен и Рено Вивиен за Комитета за анулиране на дълга на Третия свят (CADTM), www.cadtm.org.

(4) CNUCED, „The concept of odious debt in public international law“ (Понятието за омразен дълг в международното публично право), Discussion Papers, № 185, Женева, юли 2007.

(5) Вж. Eric Toussaint, „Une „dette odieuse“ (Омразен дълг), *Le Monde diplomatique*, февруари 2002.

(6) Както в случая с Франция. Вж. Жан Гадре, „Трябва ли наистина да се плати целият дълг?“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 16 октомври 2014.

(7) Вж. Damien Millet, Eric Toussaint, *La Dette ou la Vie* (Дългът или животът), Aden-CADTM, Брюксел, 2011.

(8) Цитирано от Richard Gott в *Cuba. A New History* (Куба. Нова история), Yale University Press, Ню Хейвън, 2004.

(9) Anaïs Tamen, „La doctrine de la dette „odieuse“ ou l'utilisation du droit international dans les rapports de puissance“ (Доктрината за омразния дълг или използването на международното право в отношенията, пропорционални на силата), труд, представен на 11 декември 2003 г. на третия колоквиум по международно право на CADTM в Амстердам.

(10) Прословутите руски заеми, държани от много френски притежатели на спестовни влогове и в крайна сметка изплатени на стойност 400 милиона долара след споразумението от 1996 г. между Париж и Москва.

LE MONDE DIPLOMATIQUE

ОТ АРХИВИТЕ НА

ЮЛИ 2011

Еквадор казва „не“

В броя от юли 2011 г. икономистите Дамиен Мийе и Ерик Тусен представят изобретателната инициатива на Еквадор за одит на дълга му. Тя му позволи да спести няколко милиарда долара.

През 2007 г., седем месеца след избирането му за президент на Еквадор, Рафаел Кореа предприе одит на външния дълг на страната. Заключенията показаха, че много от заемите са били сключени в нарушение на елементарните норми на международното право. Ето защо през ноември 2008 г. Еквадор реши да спре погасяването на облигациите по външния дълг, някои от тях – с падеж през 2012 г., а други – през 2030 г. Така тази малка страна от Южна Америка успя да откупи за 900 милиона долара облигации на стойност 3,2 милиарда долара. Ако се смятат и лихвите, които Еквадор няма да се налага да плаща, понеже откупи облигации с падеж през 2012 или 2030 г., еквадорската държавна хазна е спестила около 7 милиарда долара. Това даде възможност да се освободят нови финансови средства и да се увеличат социалните разходи в здравеопазването, социалното подпомагане и развитието на комуникационна инфраструктура.

По отношение на сключването на заеми еквадорската конституция, приета с всеобщо гласуване през септември 2008 г., представлява голям напредък. Член 290 подчинява всяко бъдещо задължняване на следните правила:

1. Ще се прибягва до сключване на държавни заеми само ако данъчните приходи и средствата, получени от международното сътрудничество, са недостатъчни;

2. Ще се полагат грижи държавните дългове да не нарушават националния суверенитет, човешките права, благосъстоянието и опазването на природата;

3. Държавният дълг ще финансира единствено инвестиционни проекти и програми в областта на инфраструктурата или програми и проекти, които генерират средства за изплащане на дълга. Вече съществуващ държавен дълг ще се рефинансира само ако новите условия са по-изгодни за Еквадор;

4. Забранява се „одържавяването“ на частни дългове.

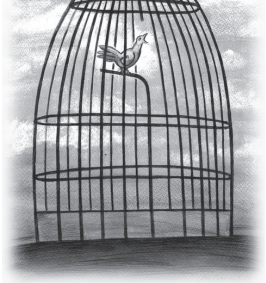
ПЛАТЕНИ, С ИЗКЛЮЧЕНИЕ НА...

извиване на ръце

под натиск да се проявят като *„справедливи и гъвкави“*, тези две страни (които най-напред отказват да опростят повече от 50% от стойността на притежаваните от тях книжа) в крайна сметка се съгласяват да съкратят вземанията си с 80%.

Три години преди това нито законът на числата, нито този на международното право бяха достатъчни, за да убедят кредиторите на Буенос Айрес да проявят „гъвкавост“. Аржентинският дълг, възлизащ на около 80 милиарда евро при обявяването на несъстоятелност през 2001 г., се оказа непоносим. На всичко отгоре в голямата си част той произтичаше от заеми, взети от диктатурата (1976–1983), и бе квалифициран като „омразен“. Кредиторите обаче изискаха да бъде изплатен, като в противен случай заплашиха да затворят достъпа на Аржентина до финансовите пазари.

Аржентина не отстъпи. Предричаха ѝ катастрофа. В периода 2003–2009 г. икономиката ѝ отбеляза ръст между 7 и 9%. Между 2002 и 2005 г. страната предложи на кредиторите си да замени книжата, които държат, с нови, с 40% по-ниска стойност. Повече от три-четвърти, макар първоначално да се дърпаха, накрая приеха. По-късно правителството поде нови преговори, завършили през 2010 г. с нова обмяна на книжата за 67% от оставащите задължения. За 8% от книжата със спрени плащания по тях

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ, 2015

(От стр. 1)

Икономическият срив, който Гърция изживява от шест години, е сравним с този, който Франция понесе по време на Първата световна война вследствие на четири години разрушения и на чужда окупация (6). При това положение е разбираемо защо в страната си, включително вдясно, правителството на Ципрас получава огромна народна подкрепа всеки път, когато отказва да следва една толкова разрушителна политика. И когато не иска да оцелява *„като наркоман, който очаква следващата си доза“* (7). За жалост, СИРИЗА няма такава подкрепа в другите страни. Получава се малко като в романа на Агата Кристи *Убийство в Ориент експрес* – след 2001 г. обаче все още няма споразумение. И сега фондове лешояди се мъчат да издействат изплащането им, като заплашват да доведат Аржентина до нова несъстоятелност (11).

Кредиторите приемат неохотно обезценяването на ценните книжа, които държат. Така беше и по време на международната конференция в Лондон през 1951 и 1952 г. за облекчаване дълга на Федерална република Германия. Тогавашните дебати около Германия много напомнят на сегашните около Гърция, като се започне от противоречието между „принципи“ и здрав икономически разум.

„Става дума за милиарди долари, пише тогава журналистът Пол Хефернан, който следи дебатите за *Ню Йорк таймс*. *Но не става въпрос единствено за пари. На преговорите в „Ланкастър Хаус“ ще се обсъжда преди всичко един от жизненоважните принципи на международния капитализъм – неприкосновения характер на международните договори“* (24 февруари 1952). С тези опасения в ума преговарящите – главно американци, британци, французи и германци – чуват и тревогите на Германия. В писмо от 6 март 1951 г. канцлерът Конрад Аденауер препоръчва на събеседниците си *„да вземат под внимание икономическото състояние на Федералната република“*, *„по-специално факта, че бремето на нейния дълг нараства, а икономиката ѝ се свива“*. Както обобщава икономистът Тимъти У. Гуинан, всички бързо се съгласяват, че *„намаленото потребление в Германия не е добро решение, което да гарантира изплащането на дълга ѝ“* (12).

В крайна сметка на 27 февруари 1953 г. е подписано споразумение, включително от Гърция (13). То предвижда: намаление с поне 50% на сумите, взети назаем от Германия между двете световни войни; пет годишен мораториум за изплащането на дълговете; отлагане за неопределено време на военните дългове на Бон, чието плащане би могло да бъде поискано (това дава основание на Ерик Тусен от Комитета за анулиране на дълга на Третия свят да твърди, че германските дългове са били намалени с 90% [14]); възможност Бон да връща заемите в собствената си валута; ограничаване на средствата, отделяни за обслужване на дълга (5% от стойността на износа на страната) и на лихвите, плащани от Германия (също 5%). Това не е всичко. Загрижени, уточнява Хефернан, *„да не би това споразумение да се окаже само прелюдия към усилието за насърчаване на германския растеж“*, кредиторите осигуряват на германската продукция пазарите, от които тя се нуждае, и се отказват да продават собствените си продукти във Федералната република. Според историка на германската икономика Албрехт Ричъл *„тези мерки спасиха Бон и поставиха финансовите основи на германското икономическо чудо“* (15) през 50-те години.

От няколко години СИРИЗА, която дойде на власт след изборите на 25 януари 2015 г., иска да се свика такъв тип конференция, вдъхновена от същата загриженост. Но в брюкселските институции като че ли споделят становището на Леонид Бершидски: *„Германия заслужаваше дългът ѝ да бъде облекчен, Гърция – не.“* В статия, излязла на 27 януари 2015 г., журналистът от компанията „Блумбърг“ продължава анализа си: *„Една от причините, поради които дългът на Западна Германия беше намален, е, че Федералната република трябваше да стане крепост от предната линия на борбата срещу комунизма. (...) Западногерманските правителства, които се възползваха от тези мерки, бяха напълно антимарксистки.“*

В програмата на СИРИЗА няма нищо „марксистко“. Коалицията претендира за една форма на умерена социалдемокрация, която допреди няколко десетилетия беше все още разпространена. И в Берлин, и в Брюксел обаче тя изглежда е станала неприемлива.

РЕНО ЛАМБЕР
LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Мария Петрикова

(11) Вж. Марк Уайсброт, „Аржентина държи в шах „хищническите фондове“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 16 октомври 2014.

(12) Timothy W. Guinnane, „Financial *Vergangenheitsbewaltigung*: The 1953 London debt agreement“, свитък № 880, Център за икономически растеж, Yale University, Ню Хейвън, януари 2004.

(13) Това споразумение не разглежда въпроса за заема, който Берлин взима от Атина през 1941 г., упражнявайки принуда.

(14) Интервю с Maud Bailly, „Restructuration, audit, suspension et annulation de la dette“ (Преструктуриране, одит, мораториум по плащанията и анулиране на дълга), 19 януари 2015, www.cadtm.org.

(15) Albrecht Ritschl, „Germany was biggest debt transgressor of 20th century“ (Германия бе най-големият нарушител на XX век по отношение на дълга), 21 юли 2011, www.spiegel.de.

Примери

Случаите на опростен дълг, анализирани в статията на Рено Ламбер, са Мексико (1861), Куба (1898), Съветският съюз (1918), Федерална република Германия (1953) и Ирак (2004). Но освен тях могат да се цитират още случаи като:

1868 г. САЩ. В края на Гражданската война Вашингтон обявява дълга на Конфедерацията за *„недействителен“*.

1883 г. Мексико. Закон за погасяването на държавния дълг, който отхвърля дълговете, направени от 1857 до 1860 г. и от 1863 до 1867 г.

1902-1903 г. Венецуела. След като Каракас отказва да изплати дълга си, британският, германският и италианският флот налагат морска блокада на страната.

1907 г. Венецуела. Спогодбата „Драго-Портър“ забранява използването на сила за събиране на задължения.

1919 г. Полша. Версайският договор опрощава дълга на Варшава към Германия и Прусия.

1922 г. Коста Рика. Сан Хосе анулира договорите, сключени в периода 1917-1919 г. от превратаджията генерал Федерико Тиноко. Върховният съд на САЩ, който разглежда делото между Коста Рика и Великобритания, отсъжда, че договорите са невалидни, понеже са сключени в ущърб на населението.

1991 г. Полша. След идването на власт на Лех Валенса през 1990 г. кредиторите на страната съкращават дълга ѝ с 50%.

Египет. Загрижени да получат подкрепата на Кайро за първата война в Персийския залив, кредиторите съкращават наполовина дълга на страната.

1996 г. Международният валутен фонд и Световната банка поемат инициативата „Изключително задлъжнели бедни страни“ (подсилена през 1999 г.).

2008 г. Еквадор (вж. „В архивите на *Le Monde diplomatique*“ на стр. 2)

Исландия. Вследствие на народното недоволство Рейкявик отказва да изплати на Обединеното кралство и Холандия дълг, свързан с дейността на частната банка „Ландсбанки“.

Да подкрепим Гърция

за да се открият потенциалните убийци на гръцката надежда, би трябвало да се разпитат всички европейски правителства. И най-напред Германия – провалилите се дисциплинарни правила са именно нейни. Тя изглежда решена да смаже всеки народ, който отказва да ги понася до безкрай, особено ако е средиземноморски (8). В случая на Испания, Португалия и Ирландия мотивът на престъплението е още позловещ. Народите на тези държави биха имали интерес желязната хватка на строгите икономии най-сетне да спре да ги мачка. Правителствата им обаче се страхуват (особено ако у дома ги дебне лява сила) да не би някоя държава най-сетне да докаже, че е възможно *„утъпканият, познат път – познат на пазарите, както на институциите и на всички европейски власти“*, да бъде изоставен. Същият път, за който френският министър на финансите Мишел Сапен заявява, че трябва *„да бъде следван докрай“* (9). Ако Атина успее да се измъкне, ще стане ясно, че тези правителства са сгрешили, като са карали народите си да страдат ненужно.

Всички си дават сметка, че гръцкият дълг никога няма да бъде върнат, освен ако *„камъкът не пусне кръв“*. Защо тогава да не приемем, че една икономическа стратегия, която предвижда спешните социални разходи да се финансират чрез решителна борба срещу данъчните измани, би могла да успее, като се опре на СИРИЗА – една млада, устремена, народна, политическа сила, произлязла от социалните движения и освободена от компромисите на миналото? Следователно, макар и да не е „утъпкан“, пътят е начертан. А несигурното бъдеще напомня за написаното от философката Симон Вейл за работническите стачки от юни 1936 г. във Франция: *„Никой не знае как ще се развият нещата. Можем да се опасяваме от редица катастрофи. (...) Но нито едно опасение не изтрива радостта от това да виждаме онези, които по принцип прекланят глава, да я надигат. (...) Каквото и да се случи впоследствие, винаги ще помним това. За първи път и завинаги около тежките машини ще се носят различни спомени, а не само мълчание, принуда и подчинение“* (10). Борбата на гърците е всеобща. Вече не е достатъчно само да изпращаме благопожеланията си. Солидарността, която тя заслужава, трябва да се изрази в дела. Времето е отмерено.

СЕРЖ АЛИМИ
LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Павлина Колева

(6) При база 100 през 1913 г. френският брутен национален продукт пада на 75,3 през 1919 г. Вж. Jean-Paul Barrière, *La France au XXe siècle* (Франция през XX век), Hachette, Париж, 2000. От своя страна американският икономист Пол Кругман изтъква в *Ню Йорк таймс* на 17 февруари 2015 г., че Гърция е загубила 26% от брутния си вътрешен продукт в периода 2007-2013 г., срещу 29% в Германия между 1913 и 1919 г.

(7) Интервю с Варуфакис, *Le Monde*, 3 февруари 2015.

(8) Самата Германия от 1997 г. насам е разследвана осем пъти от европейските власти за прекомерен дефицит, а Франция – единадесет пъти.

(9) „Среща на Еврогрупата за Гърция (Брюксел, 16 февруари 2015)“, Постоянно представителство към Европейския съюз, www.rpfrance.eu.

(10) Simone Weil, „La vie et la grève des ouvrières métallos“ (Животът и стачката на металургичните работнички), *OEuvres complètes. Ecrits historiques et politiques* (Пълни съчинения. Исторически и политически творби), т. II, Gallimard, Париж, 1991.

Един „замразен конфликт“ на фона на съперничеството между Изтока и Запада

От Приднестровието до Донбас – недомлъвките на историята

Докато правителствата на Украйна и Молдова мечтаят за Запада, една малка отцепила се република, вклинена между тези две страни, не сподели въжделенията им. Макар и без международно признание, от двадесет и две години Приднестровието пречи на западните проекти, като изисква одобрението на Русия за всяко свое решение. Този „замразен конфликт“ обяснява залога на боевете в Донецкия басейн.

Специален пратеник
Йенс Малинг*

Кьм бъдеще с Русия“. В Тираспол, столицата на Приднестровието, или т. нар. Приднестровска молдовска република, пъстрият плакат с цветовете на Евразийския икономически съюз покрива целия тролейбус. Мотото на руски, основният официален език на тази територия, стои над снимка на местно семейство – баща, майка и дете гледат с надежда към очертанията на Кремъл, изобразен като защитна крепост. Пътниците сякаш влизат и излизат от афиша. Тролейбусът изчезва бързо в края на основната пътна артерия на града – булевард „25 октомври“, датата на руската Октомврийска революция от 1917 г.

Присъединяването на Крим към Руската федерация през март м.г. съдуди интереса към „замразените конфликти“ на територите на няколко дисидентски непризнати държави, възникнали след разпадането на СССР. Някои коментатори изтъкнаха възможността Русия да присъедини едновременно Абхазия, Южна Осетия и Приднестровието в отговор на споразуменията за асоцииране с Европейския съюз, подписани през юни м.г. от Грузия, Молдова и Украйна. Русия обаче не предприе други анексии, макар че съответните народи сигурно нямаше да са против. Още през 2006 г. 98% от избирателите в Приднестровието обявиха на референдум, че са за *„евентуална интеграция с Русия“*. И въпреки че Игор Смирнов, „президент“ на територията, която набоява половин милион души, проведе гласуването без истински разисквания, това мнение изглежда се споделя от много хора.

Когато се прекоси Днестър и се стъпи на източния бряг, нерядко се вижда, че контролно-пропускателните пунктове се охраняват от военни, чиито нашивки са с цветовете на Русия. Тези войници, заедно с военните от Приднестровието и Молдова, са част от мироопазващите сили след войната, която през 1992 г. противопостави молдовските правителствени войски на бунтовниците, говорещи славянски езици (1), в тази тясна ивица земя между реката и Украйна. Бунтовниците от Приднестровието извоюваха победа и обявиха своята независимост, приеха конституция, определиха национален химн и герб.

* Журналист.

„Републиката“ има собствено правителство, парламент, армия, полиция и пощенска служба, но не е призната от нито една държава в ООН.

Приднестровието е свързано с Русия отдавна – от времето на Яшкия мирен договор, подписан през 1792 г., когато Молдова все още е била османска *(вж. картата на стр 5)*. От 1944 до 1991 г. този бряг на Днестър беше част от Молдавската съветска социалистическа република, една от петнадесетте републики в състава на СССР. През юни 1990 г., когато СССР беше в процес на разпадане, населението, говорещо славянски езици, се разбунтува заради приетия в парламента закон, по силата на който румънският език стана единствен официален език в Молдавската република. На 23 февруари 2014 г., когато вследствие на протестите на Майдана в Киев бе формирана нова власт, украинските депутати повториха същата грешка, като премахнаха статута на руския език като официален регионален език. Това беше възприето като провокация в Източна Украйна. Вчера в Молдова, а днес в Украйна тези закони изиграха ключова роля за политическата ескалация на напрежението между разнородни в етническо отношение региони, която доведе до гражданска война.

През март 1992 г. молдовските националистически сили се опитаха да установят контрол над Приднестровието, където 60% от жителите са руснаци или украинци. Отчасти молдовските бойци бяха отблъснати през юли същата година от елементи на някогашната XIV съветска армия, чийто генерален щаб се намира в Тираспол, на източния бряг на Днестър. Подписаното на 21 юли 1992 г. примирие слага край на боевете, но не и на конфликта, който оттогава се води „замразен“. Понастоящем руското военно присъствие се оценява на около две хиляди души. От тях четиристотин-петстотин са полицаи в рамките на споразумението от 1992 г. Останалата част от наличния състав влиза в т. нар. Оперативна група на руските сили в Молдова, която наследи съветските, станали вече руски военни. Според молдовската столица Кишинев и повечето западни държави присъствието им е незаконно. Москва изтъква мотива, че Оперативната група е необходима за опазването на многобройните оръжейни хранилища, остатък от Студената война, които се намират на тази територия, по-специално в Колбасна, в северната част на района. Руските военни сили на тази територия, която официално е молдовска, са сериозно препятствие в очите на някои западни ръководители. Като американския сенатор Джон Маккейн, например, който иска *„да ускори интеграцията на Грузия и Молдова в Организацията на Северноатлантическия договор“* (2). Няма официално правило, което да пречи на страна със „замразен“ или дори с „открит“ конфликт да се присъедини към НАТО. На практика обаче кандидатурите на Грузия, Украйна и Молдова нямат никакъв шанс да получат единодушно одобрение от държавите членки, докато не бъде намерено решение за отцепилите се области. Редица гласове биха се надигнали, за да посочат опасността страните им да бъдат въвлечени в конфликт по силата на член 5 от Северноатлантическия договор, който предвижда взаимопомощ между държавите в случай на нападение на една от страните.

„Тук се живее по-добре, отколкото в Молдова“

Тираспол потвърди привързаността си към Русия при анексирането на Крим. На 18 март 2014 г. Михаил Бурла, председател на парламента на Приднестровието, използва случая, за да изпрати молба до Сергей Наришкин, председател на Държавната дума (руския парламент), в която изразява желанието на страната си да се присъедини официално към Федерацията. Кремъл дава на малката република щедри количества газ и финансира пенсиите на много хора с руско гражданство, които живеят в нея. Смята се, че около 180-200 хиляди приднестровци, или 35% от населението, притежават руски паспорти. Въпреки това молбата на Бурла беше отхвърлена.

Шестдесетгодишната Надежда Гинж е сред получаващите пенсия от Москва. Облечена с дебела жилетка, тя мете един двор в Балка, квартал на Тираспол. Събира енергично последните есенни листа. Жълтият им цвят се откроява върху черния напукан бетон. Жената прекъсва работата си и заявява: *„Тук сме за Русия.“* Помолена да опише живота в Приднестровието, г-жа Гинж отговаря: *„Водим съвсем обикновен живот.“* Смята се за руснкиня, макар да е родена в украинския град Одеса, разположен на сто километра на югоизток. Там все още живеят някои членове на семейството ѝ. Г-жа Гинж е работила в текстилен завод в Тираспол. Дъщеря ѝ живее в Смоленск, Русия.

„Тук се живее по-добре, отколкото в Молдова“, уверява 53-годишната Валентина Бойко. Днес тя е дошла от селото си, за да продава мляко в бутилки в пространството между няколко жилищни блока. Мнението ѝ се споделя от много хора на този бряг, най-вече заради астрономическото покачване на цените на градските услуги в останалата част на Молдова. Днес 62% от молдовците (живеещи в западната част на страната) смятат, че споразумението за асоцииране с Европейския съюз би могло да има подобни последствия върху цената на живота (3). На това се дължат и добрите резултати на проруските партии в парламентарните избори, проведени в Молдова на 30 ноември м.г. – с 39% от гласовете, срещу 44% за прозападния блок, те загубиха с малко.

Народът в Приднестровието получава щедра финансова помощ от Русия. Икономиката смесва елементи на социалистическия модел, наследен от СССР, с частни инициативи. Системата за социална закрила, финансирана от Русия, съжителства с олигархични структури, подобни на тези, които се развиха и в други бивши „братски страни“. Компанията „Шериф“, например, е установила почти пълен монопол върху търговията на едро и дребно. Ръководителят ѝ, богатият бизнесмен Виктор Гушан, притежава бензиностанциите и супермаркетите. Логото на предприятието е навсякъде.

Икономиката на Приднестровието се основава на черната металургия, циментовата и текстилната промишленост, както и на топлоелектрическите централи. Макар от политическа гледна точка да е малка вклинена територия, тя е свързана с останалата част от света – 95% от продукцията на четирите големи промишлени завода се изнася (4). Основните ѝ партньори са Молдова, Русия, Румъния, Украйна и Италия. Приднестровието изнася също за Германия, Австрия и Гърция. Икономиката ѝ обаче далеч не се самозадоволява. Без приходите от препродажба на руски газ, без притока на средства от работещите в чужбина и прякото финансова помощ на Москва държавата би фалирала. Руската помощ започва веднага след отцепването и постепенно се засилва. В периода 2008–2012 г. Приднестровието е получавало по около 27 милиона долара (над 20 милиона евро) годишно, използвани за изплащане на пенсии и за прехрана за най-бедните (5).

Г-жа Гинж смята обаче, че пенсията ѝ би могла да бъде по-висока. Всеки месец тя получава сума, равна на стотина евро. Наемът ѝ е 80 евро, сто защо тя предлага услугите си да мете пет дни седмично, за да свърже двата края. Съпругът ѝ се е бил по време на войната преди двадесет и две години срещу Молдова. Положението в Украйна събужда болезнени спомени. *„Не искаме война. Искаме мир. Не знаем какво да мислим за конфронтацията със Запада, но Русия ни помага. Надявам се мирът да се върне скоро в Украйна.“*

Поради географското си положение Приднестровието е от голямо значение за Русия, която е решена да възпрепятства експанзията на Европейския съюз и НАТО в страните от бившия СССР. Според Артьом Филипенко, ръководител на филиала на Украинския национален институт по стратегически изследвания в Одеса, *„приднестровците без съмнение са пророски настроени. Ръководителите им смятат, че споразумението за асоцииране, което обвързва Молдова с Европейския съюз, не е благоприятно за интересите на страната им.“*

Русия навярно ще следва една и съща стратегия в Приднестровието и в Източна Украйна, където самопровъзгласилите се Донецка и Луганска „народни републики“ се отцепиха съответно на 7 и 27 април 2014 г., подчертава Камил Цалус, изследовател във Варшавския център за източни изследвания: *„Москва не смята да подкрепя независимостта на Приднестровието, нито присъединяването му към Руската федерация. Напротив, Русия желае то да бъде част от една федерална Молдова. Идеята е Приднестровието да бъде използвано, за да се запазят позиции в Молдова с намерението да се оказва влияние над цялата страна и да не се допусне обръщането ѝ към Запада. Същото се отнася и за новите републики в Донбас. Москва иска те да бъдат част от една федерализирана Украйна. Така Русия би опитала да ги използва, за да блокира интегрирането на Украйна в организации като Европейския съюз и НАТО.“*

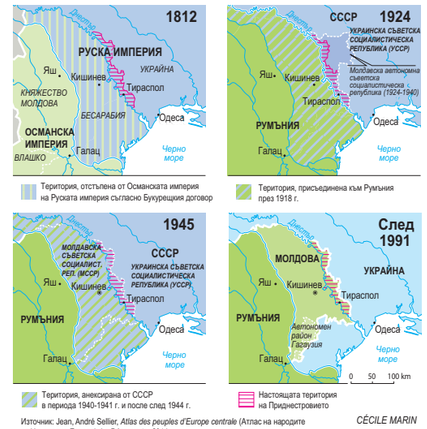
Стратегия на федерализация

Меморандумът „Козак“ (6) от 2003 г. осветлява руската стратегия. Това предложение за решаване на конфликта дава възможност на Приднестровието да налага вето на всички важни решения на Кишинев. Блокирането се гарантира чрез съставяне на Сенат на една бъдеща Федерална република Молдова, където Приднестровието и Гагаузия – друг отцепващ се регион, ще посочват тринадесет от общо двадесет и шестима сенатори. Меморандумът има също за цел да узакони разполагането на руски войски на територията на тази хипотетична федерална държава от създаването ѝ до 2020 г. Според Цалус с такъв статут Молдова не би имала никакъв шанс да влезе в състава на ЕС или НАТО.

Желанието да се приложи същата стратегия към Украйна стана ясно на 30 март, когато руският министър на външните работи Сергей Лавров настоя *„САЩ и европейските им партньори да приемат предложението му на рускоговорещите региони в Източна и Южна Украйна да се предостави широка автономия по отношение на Киев“* (7). Според доклад, изготвен през декември 2014 г. от Финландския институт по международни отношения, украинското правителство е предразположено да децентрализира, т.е. да разшири правомощията на местната власт, но въобще не е съгласно да промени конституционната структура на страната (8).

Приднестровието обаче е много различно от региона на Донецкия басейн, опустошаван днес от войната. Населението на Донбас е десет пъти по-голямо, регионът има обща граница с Русия и в него няма – поне официално – руски войски. За разлика от Приднестровието, основните газопроводи, които обслужват Украйна, не минават през сепаратистките територии. А това лишава проруски настроените сили в региона от значителен коз при преговорите (9). В Донбас нуждите от военна и финансова помощ от Русия бяха били много по-големи от тези в Приднестровието. Поради всички тези фактори Донецкият басейн би бил много по-труден за управление в рамките на един „замразен конфликт“. Но примерът на Приднестровието показва, че Москва може да се задоволи с дадена временна ситуация, ако не вижда стратегическите си интереси да се възприемат сериозно от Запада.

Le Monde diplomatique
Превод Павлина Колева

Територия, обвързана с Русия от края на XVIII век

(1) Според последното преброяване (2004 г.) славяните са мнозинство в Приднестровието с 30,4% руснаци, 28,8% украинци, 2% българи и 2% поляци, или общо 63,2%. Молдовците са едва 31%, а гагаузите, християнско тюркоезично малцинство – 2%.

(2) „Obama: „We will stand with Ukraine“ (Обама: „Ние ще подкрепим Украйна“), Voice of America, 12 март 2014, www.voanews.com.

(3) Mila Corlateanu, „The Republic of Moldova: Lost in geopolitical games“ (Република Молдова: изгубена в геополитическите игри), New Eastern Europe, 19 февруари 2014, www.neweasterneurope.eu.

(4) Kamil Calus, „An aided economy. The characteristics of the Transnistrian economic model“ (Една подпомагана икономика. Характеристиките на приднестровския икономически модел), Ośrodek Studiów Wschodnich, 16 май 2013, www.osw.waw.pl.

(5) *Пак там.*

(6) Pycku проект за меморандум по организационните принципи на обединена държава в Молдова, 17 ноември 2003, www.stefanwolff.com/files/Kozak-Memorandum.pdf.

(7) Simon Tisdall, „Russia sets tough conditions for diplomatic solution in Crimea“ (Русия поставя твърди условия за дипломатическо решение в Крим), *The Guardian*, Лондон, 30 март 2014.

(8) András Rácz, Arkady Moshes, „Not another Transnistria: How sustainable is separatism in Eastern Ukraine?“ (Не става дума за ново Приднестровие: колко устойчив е сепаратизмът в Източна Украйна?), Финландски институт по международни отношения, Хелзинки, декември 2014.

(9) *Пак там.*

Картина от изложбата „Икони по време на война“, представена в Киев на 24 февруари 2015 г. Украински художници са нарисували икони и картини по библейски сюжети върху сандъци за боеприпаси, взети от зоната на конфликта в Източна Украйна. БГНЕС/EPA/SERGEY DOLZHENKO.

От Майдана до Минск, една страна по нанадолнището

Украйна между войната и мира

Превземането на „Дебалцевския котел“ проваля опитите за военна победа срещу бунтовниците в Донбас. След година на бъркотия и поражения украинските ръководители трябваше да приемат нови договорености в Минск. Обаче перспективата за трайно политическо решение, което да се основава на зачитане на малцинствата и диалог с Москва, изглежда далечна.

Игор Деланое*

След като през януари войната в Източна Украйна придоби настъпателен характер, втората Минска споразумения изглеждат като плод на дипломатически усилия, предприети в последната минута. Трябваше Германия и Франция да заложат целия си авторитет, за да се даде нов шанс на мира. Изявленията на Вашингтон в началото на февруари за възможна доставка на усъвършенствани оръжия за украинците накара Париж и Берлин да предприемат инициатива на най-високо равнище, за да отдалечат риска от военна конфронтация с Русия.

Близо шестнадесет часа преговори на 12 февруари т.г. в беларуската столица Минск бяха нужни на представителите от т.нар. нормандски формат (1) – президента Франсоа Оланд, германската канцлерка Ангела Меркел, украинския президент Петро Порошенко и руския Владимир Путин – за да стигнат до компромис. Вторите Мински споразумения, които съдържат тринадесет точки плюс допълнителна бележка, приличат в основата си на първите споразумения от Минск, подписани на 5 септември 2014 г. от ръководителите на Русия, Украйна и самопровъзгласилите се републики (2).

Европейците трудно възстановиха диалога с Русия, който прекалено дълго пренебрегваха. Днешните трудности се коренят в продължителната липса на координация по отношение на проблемите, породени от „споделеното съседство“ (Армения, Азербайджан, Беларус, Грузия, Молдова, Украйна), които украинската криза задълбочи. През май 2009 г. Европейският съюз стартира своето „Източно партньорство“ по инициатива на Полша и Швеция – две държави, които исторически поддържат трудни отношения с Русия.

Това партньорство трябваше да доведе до установяване на зона за свободна търговия още в края на 2015 г. (3). То изключва всякакъв друг вид споразумение с Москва, която е установила с тези държави система от жизненоважни търговски норми и отношения (4). Изправен пред тази инициатива, Кремъл предложи Евразийска икономически съюз, ключовият елемент в който трябваше да е Украйна (5).

(На стр. 6)

* Доктор по история, лектор във Френския университетски колеж в Санкт Петербург.

(1) По аналогия с дипломатическата среща между четиримата ръководители на 6 юни 2014 г., по време на възпоменателните церемонии за годишнината от десанта в Нормандия.

(2) Това споразумение беше допълнено от меморандум, подписан на 19 септември 2014 г. от същите страни.

(3) Създаването на зона за свободна търговия между Украйна и Европейския съюз е предвидено за 31 декември 2015 г.

(4) Вж. Жулиен Веркьой, „Икономическите корени на украинската криза“, *Монд дипломатик в Дума*, 3 юли 2014.

(5) Вж. Jean Radvanyi, „Moscou entre jeux d'influence et démonstration de force“ (Москва между упражняване на влияние и демонстрация на сила), *Le Monde diplomatique*, май 2014.

От Майдана до Минск, една страна по нанадолнището

Украйна между войната и мира

(От стр. 5)

Русия се тревожи, че страни, с които е имала обща история, се доближават в стратегически план до Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО) и се претопяват икономически в калъпа на Европейския съюз. Затова тя настоя за „зона на привилегировани интереси“, каквато европейците и американците отказаха да ѝ признаят. Украйна, която е източен съсед на Европейския съюз и „близка чужбина“ за Русия, беше подложена на геополитическо разчленяване, което пробуди териториалните ѝ поляризации изток–запад.

Под натиска на разгрома

ТАЗИ борба за влияние създаде условия за криза, чието разрастване доведе до войната в Донбас. Днес е трудно да се слезе по стъпалата на ескалацията. Повратният момент за европейците и американците беше анексията на Крим на 16 март 2014 г., довела до първата вълна от санкции. За Москва обаче този момент беше смяната на режима на 23 февруари 2014 г. Два дни преди това с посредничеството на европейците и в присъствието на представител на Русия беше сключено споразумение между Виктор Янукович и водачите на украинската опозиция за изход от кризата. Споразумението, под което сложиха подписите си и външните министри на Германия и Полша – Франк-Валтер Щайнмайер и Радослав Шикорски, предвиждаше по-специално връщане към парламентарен режим и предсрочни президентски избори. Още на другия ден обаче Янукович бе принуден да потърси убежище в Русия, а на 23 февруари за временен президент беше назначен Александър Турчинов, председател на Върховната рада (парламента на Украйна). Според Русия европейските гаранти на споразумението от 21 февруари не само отказаха да го приложат, но и подкрепиха държавния преврат.

Решаващ обрат на кризата настъпи на 17 юли, когато граждански самолет на „Малайзия еърлайнс“ беше свален над Донбас. Тази драма отприщи нова вълна от санкции, този път срещу руската икономика. През август подкрепления от „доброволци“ и руската помощ спасиха сепаратистите в Донбас от военен разгром, който изглеждаше неизбежен. Успехът на контраофанзивата, проведена след това от бунтовниците от Донецката народна република (ДНР) и Луганската народна република (ЛНР), накара страните да се срещнат в беларуската столица и да приемат на 5 септември 2014 г. първите Мински споразумения. Враждебните действия обаче бяха само ограничени, тъй като нито един от лагерите не беше удовлетворен. Една зона с пет милиона украинци не признаваше властта в Киев, бунтовническите територии нямаха икономическо бъдеще без достъп до пристанището Мариупол на Азовско море и контрол над ж.п. възела Дебалцево, разположен по средата между Донецк и Луганск (6). Отсъствието на реален контрол на споразуменията стана причина боевете да бъдат подновени и да стават все по-интензивни около тези невралгични пунктове, както и около летището на Донецк.

Вторите Мински споразумения са резултат от европейските страхове както от голям конфликт на континента, така и от военния, политическия и икономическия крах, на ръба на който се намира Украйна. Под натиска на сигурния погром в Дебалцево, където в момента на преговорите бяха обкръжени между шест и осем хиляди украински войници, украинският президент Порошенко можеше да избира между две възможности – да продължи да губи войната или да подпише документа. Часове по-късно Международният валутен фонд отпусна на Киев нова помощ от 17,5 милиарда долара. За Москва вторите Мински споразумения бяха възможност да бъде признато разцеплението на Украйна по линията на прекратяване на огъня и Русия да се яви като единствената страна, способна да наложи компромис на бунтовниците. Тя запазва също така възможността си да променя постоянно равновесието на силите на място и с постигнатия специален статут за източните райони е в състояние да възпрепятства присъединяването на Украйна към НАТО, както при „замразените конфликти“ в Приднестровието и Грузия.

Основната цел на споразумението е да наложи – в обстановка на най-голям скептицизъм – прекратяване на бойните действия. То няма да е трайно, ако не бъде изтеглена на определено разстояние тежката артилерия. За украинската армия изтеглянето трябва да стане от фронтовата линия към 10 февруари 2015 г., а за бунтовниците – от линията на фронта към 19 септември 2014 г. Проверката дали огънят наистина е прекратен и дали се изтегля тежкото въоръжение се осигурява от наблюдатели на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ), които от двеста и петдесет стават триста и петдесет. Шансовете за успех на вторите Мински споразумения са ограничени, доколкото никой от воюващите не е постигнал целите си. Киев не успя да възстанови суверенитета си над територите, овладяни от сепаратистите,

В Попасная, Луганска област. БГНЕС/EPA/ANASTASIA VLASOVA

а бунтовниците не съумяха да си осигурят достатъчно териториално надмощие в областите Донецк и Луганск, което им е необходимо, за да обосноват искането си за независимост. Оттам и опасенията за нови интензивни боеве около Мариупол.

Незадоволителни страни на споразумението са някои разпоредждания, които трудно могат да се приложат на място, както и слабите механизми за контрол. Войниците, които се бият от септември, за да защитят или завземат по-малко от хиляда квадратни километра, трудно ще забравят пролятата кръв. Устойчивостта на прекратяването на огъня е едно голямо неизвестно, тъй като в документа не е предвидена демилитаризирана зона. Той не съдържа и мерки за разполагане на мироопазващи сили, съставът на които щеше да предизвика нови разногласия между руснаците, украинците, сепаратистите и европейците. Изтеглянето на чуждите части, на наемниците и „незаконните групи“ от украинска територия трудно може да се изпълни и не подлежи на никакъв план-график. Как един наблюдател на ОССЕ ще успее да различи бунтовник от Донецк от руски „доброволец“, след като и двамата говорят руски език? Освен това батальоните, в които служат хървати, поляци или балтийци (някои от тях финансирани от олигарсите), действат на терена с украинската армия, но невинаги се подчиняват на Киев.

Има опасност вторите Мински споразумения да се приемат трудно от Върховната рада. Украинските депутати имат срок до 14 март, за да определят с резолюция границите на територите със специален статут в Донбас. Такава резолюция беше гласувана на 16 септември 2014 г., но така и не беше приложена. В рамките на една децентрализация, която да даде на тези територии някаква форма на автономия по отношение на езика, икономиката и сигурността, този статут би позволил създаването на собствени полицейски сили. По тази точка се очертава труден политически диалог както между воюващите, така и в украинското правителство, където най-войнствените, най-вече премиерът Арсений Яценюк и министърът на вътрешните работи Арсен Аваков, все още зоват за пълна победа над сепаратистите. Още при подписването на вторите Мински споразумения в Киев се чуха много критики срещу документа. По-специално водачът на крайнодясната партия „Десен сектор“ Дмитрий Ярош заяви, че не признава споразумението, а министърът на външните работи Павел Климкин изтъкна, че Украйна в никакъв случай не е длъжна да прави конституционна реформа, нито да даде по-голяма автономия на Донбас. Освен това и президентът Порошенко още при приемането на споразуменията припомни, че федерализирането на Украйна не е на дневен ред. А бунтовниците от своя страна продължават да настояват за независимост.

Въпросът за газа дебне в засада

КЪМ трудностите от политически характер се прибавят и икономическите предизвикателства. Украйна се ангажира да поеме за своя сметка възстановяването на разрушените от боевете зони и да поднови изплащането на пенсии, здравни осигуровки и т.н., което бе преустановено по инициатива на Порошенко през ноември 2014 г. След един спад от 8,2% през 2014 г. и с близо 25% инфлация Украйна много трудно ще поеме това бреме.

Макар основният документ на вторите Мински споразумения да повтаря много от несъвършенствата на първите, общата декларация (7), която го придружава, има и някои положителни страни. Русия, Европейският съюз и Украйна се задължават да работят по въпроса с газа, а той неизбежно ще се постави отново още на 1 април 2015 г. при изтичането на „зимния пакет“ (8). Спасяването на икономиката би могло да се превърне в терен за сближаване. Освен това европейците като че ли вече вземат под внимание тревогите на Русия, породени от подписването на споразумението за свободна търговия между Европейския съюз и Украйна. Признаването в допълнителните точки на вторите Мински споразумения на езиковото самоопределение на част от Донбас и на правото тези територии да развиват сътрудничество с Русия свидетелства за плахото изграждане на политическо решение.

Прекратяване на огъня може да има, ако най-радикалните украински батальони се въздържат от провокации и ако Москва успее да овладее изкушението на сепаратистите да използват предимството си на терена. Спазването на политическите точки на споразуменията се отнася предимно до Киев. Европейският съюз би могъл да упражни натиск върху Върховната рада, за да помогне на президента Порошенко да задейства един труден процес, който има опасност да се окаже в противоречие с предизборните му обещания и да го противопостави на част от неговото правителство. Вашингтон, който отсъства от преговорите, се изкушава днес от ескалация на напрежението. Той също разполага с лостове за въздействие върху украинския парламент, главно чрез премиера Яценюк, и би могъл да допринесе за прилагането на споразуменията. В помощ на процеса може да бъде резолюция 2202 на Съвета за сигурност на ООН, внесена от Русия и приета единодушно на 17 февруари. Текстът, който настоява за пълно прилагане на споразуменията от Минск, потвърждава привързаността си към *„пълното зачитане на суверенитета и териториалната цялост на Украйна“*. Един дискретен начин да се потвърди анексията на Крим.

Игор Деланое

Le Monde diplomatique

Превод Мария Петрикова

(6) Вж. Laurent Geslin, Sébastien Gobert, „Veillée d'armes au Donbass“ (Бдения преди бой в Донбас), *Le Monde diplomatique*, декември 2014.

(7) Приложение II към резолюция 2202 на Съвета за сигурност на ООН.

(8) Споразумението, подписано в края на октомври 2014 г., обхваща периода от 1 ноември 2014 г. до 31 март 2015 г. Украйна плаща авансово за потреблението си за следващия месец и се ангажира да изплати на Русия приблизително 3 милиарда долара просрочени задължения.

МОГАТ ЛИ ИЗБОРИТЕ В ИЗРАЕЛ ДА ОТСЛАБЯТ ГОСПОДСТВОТО НА ДЕСНИЦАТА

Покерът на Нетаняху

Въпреки несъгласието на президента Барак Обама, израелският министър-председател Бенямин Нетаняху бе поканен от американския Конгрес на 3 март т.г. да изнесе реч пред двете камари. Израелският премиер се надява да извлече политическа изгода от това свое участие две седмици преди парламентарните избори, в които неговият лагер остава фаворит. Но съюзът между левицата и центъра също има шансове в условията на растящо недоволство сред средните и трудовите класи.

МАРИУС ШАТНЕР *

На чирак магьосник ли си играе Бенямин Нетаняху? Той пое голям риск, като предизвика предсрочни избори в Израел, при положение че разполагаше с мнозинство – разнородно, но достатъчно, за да се задържи на власт до 2017 г. Ако бъде преизбран на 17 март, лидерът на „Ликуд“ ще се отърве от центристки министри, които иначе биха били полезни, за да си осигури международна подкрепа, и ще се озове начело на една тясна, ултранационалистическа и крайно ортодоксална коалиция.

В най-добрия случай Нетаняху ще стане волю или неволю заложник на най-твърдото крило на десницата. Ще оглави едно неприемливо за световната общественост правителство, изправено пред сериозни трудности вътре в страната. При поражение пък ще отстъпи управлението на коалиция от лейбъристи и дясноцентристи – неправдоподобен допреди няколко месеца сценарий, който обаче не може да бъде напълно изключен, макар десницата да остава несъмнен фаворит.

Съществува и трета възможност – играта да завърши наравно. Това ще накара двата блока да изгладят различията си и да съставят едно правителство на националното единство, обречено на инертност. Ако това се случи, личният провал на Нетаняху няма да доведе до никаква промяна в курса на израелската политика.

Все пак някои действия на досегашния министър-председател са доста загадъчни. *„Вероятно Нетаняху е решил да вземе инициативата в свои ръце, тъй като предусеща разпадането на своята коалиция в резултат на вътрешните ѝ противоречия“*, смята Ярон Езрахи, професор по политически науки от Еврейския университет в Йерусалим. *„Той се стреми също така към един по-силен мандат, чрез който да преодолее спада на своята популярност вътре в страната, както и растящата враждебност от страна на Запада.“* Би било прибързано да заключим, че е настъпил краят на управлението му, предвид картите, които Нетаняху все още държи. На 65 години, този обигран политик и отличен полемист многократно е доказвал способността си да се изправя на крака, заради което си е спечелил и прозвището „магьосника“.

Оръжието на страха

ВЪВ вътрешнополитически план Нетаняху може да разчита на популярността на десницата, особено сред младежта, която напълно е приела, че Израел окупира и заселва Източен Йерусалим и Западния бряг на река Йордан от 1967 г. насам. Той използва оръжието на страха, подхранван от атентатите, нарастващата несигурност по границите и неуспеха на мирния процес, лансиран от лейбъристите през 1993 г. със Споразумението от Осло, който Нетаняху всячески се потруди да провали.

В международен план Нетаняху може да разчита на поддръжката на републиканците в САЩ. Той разполага с неограничената подкрепа на един от техните главни спонсори – бостънския мултимилиардер Шелдън Аделсън. Този магнат на казината подкрепя протежето си, като щедро финансира безплатния вестник *Израел Хайом*, който с тиража си (най-висок в Израел) опасно конкурира всички останали всекидневници.

Съдружието с твърдата американска десница има своя цена. Свидетелство за това е полемиката по повод поканата, отправена от председателя на Камарата на представителите Джон Бонър, Нетаняху да произнесе реч пред двете камари на Конгреса на 3 март. Въпросната покана бе толкова бързо приета, че се създаде впечатление, че е по инициатива на Тел Авив. В речта си Нетаняху пледира да бъдат засилени санкциите срещу Иран и да бъде отхвърлено предвижданото споразумение между Вашингтон и Техеран по иранската ядрена програма, която той представя като жизнена заплаха за Израел.

С тази си груба намеса във вътрешната политика на САЩ Нетаняху отблъсна още доста демократи, след като вече беше настроил срещу себе си президента Барак Обама. Става дума за един рискован облог, особено когато Тел Авив се нуждае повече отвсякога от подкрепата на Вашингтон пред международните инстанции.

Опозицията в Израел с основание обвинява лидера на десницата, че използва трибуната на американския Конгрес за предизборна пропаганда, за сметка на по-висшите общодържавни интереси. Подобна критика му отправят и някои не непременно ляво настроени медии, като ежедневника *Йедиот Ахароност*: *„Преди можеше да се смята, че Нетаняху е изцяло обсебен от Иран до степен на безумие. Днес вече не е така. Единствената му фикс идея понастоящем е да спечели изборите на 17 март, на каквато и да е цена.“* (1)

А въпросната цена би ли стигнала до военна ескалация? Тази хипотеза възникна след въздушното нападение срещу конвой на „Хизбула“ в Сирия на 18 януари 2015 г., последвано от предвидим ответен удар на „Хизбула“ десет дни по-късно. Генералът от запаса Йоав Галант, бивш командир на Южния сектор на израелската армия и кандидат-депутат на новосъздадената дясноцентристка партия „Кулану“, направи скандално изявление, в което посочи, че *„моментът* [за даден удар] *понякога се диктува от изборите“*. Галант приведе като пример целенасоченото елиминиране в Газа на военния лидер на „Хамас“ Ахмед ал Джабари два месеца преди изборите през януари 2013 г. (2).

В краткосрочен план повишаването на напрежението винаги е облагодетелствало десницата. В дългосрочен има опасност да вкара Израел в нов цикъл от военно насилие, много по-кръвопролитно от войната в Газа миналото лято. Но кой ли мисли в дългосрочен план? За момента основната грижа на Нетаняху е да си подсигури свобода на действие, предвид посредствените му резултати на последните избори през 2013 г.

Дали ще успее? В началото на декември, след като разби на пух и прах своята коалиция, сондажите му се усмихваха. Днес обаче не е толкова сигурно, че ще са благоприятни за него. Междувременно, ако се съди по социологическите проучвания, съюзът между лейбъристката партия (лявоцентристка) и партията „Хатнуах“ (дясноцентристка), обединени в листата на ционисткия лагер, изглежда е променил ситуацията.

„Настоящата предизборна кампания е една от най-странните в историята на Израел – предизвикателствата са от решаващо значение, след като в продължение на пет години мирният процес беше напълно блокиран. Но формациите на главните участници не се залавят открито с нито един от ключовите въпроси“, констатира бившият лейбъристки депутат Даниел Бен-Симон. *„Не се обсъжда нито мирът с палестинците, нито бъдещето на окупираните територии, нито Йерусалим, нито вътрешният конфликт между религиозните и светските общности, нито останалите разцепления в израелското общество“*, добавя споменатият анализатор. Отсъствието на задълбочени разисквания той отдава на изненадващия начин, по който бе взето решението за провеждане на тези избори.

От началото на предизборната кампания тонът на лидера на „Ликуд“ стана още по-суров. От този момент нататък Нетаняху всячески избягва да споменава едва изреченото от него през 2009 г. съгласие за създаване на една демилитаризирана палестинска държава на Западния бряг (3). От палестинците най-напред се изисква да признаят Израел като „държава на еврейския народ“. Ционисткият лагер вече се определя като „антиционистки лагер“ (4), което в Израел означава да заклеймиш политическия съперник и да го обявиш за вътрешен враг. Нетаняху също така хули медиите и елитните класи, сякаш управляващата от над двадесет години десница не е част от тях.

От партията „Еврейски дом“, едновременно съюзник и съперник на „Ликуд“, непрекъснато и още по-агресивно говорят по същите теми, като издигат красноречивия лозунг „Няма да се извиняваме повече“. Не се извиняват за две хиляди сто и четиридесетимата убити в Газа, повечето цивилни, по време на операция „Защитна ограда“ (юли-август 2014 г.). Депутатката и централна фигура в „Еврейски дом“ Айелет Шакед обяснява, че Израел само се отбранявал, с думите на журналиста Ури Елицур – *„законите на войната правят невъзможно предпазването на цивилните граждани“* (5).

Не се извиняват, че продължава окупирането на Западния бряг, че заселническата дейност се засилва, че два милиона и седемстотин хиляди палестинци са лишени от граждански права и че една ситуация на апартейд постепенно пропива цялото израелско общество. Нито пък се дължи извинение на „международната общност“, чиито обвинения срещу израелската политика се отъждествяват едва ли не с прикрита форма на антисемитизъм. Не се извиняват, тъй като „израелската земя принадлежи на израелския народ“, по божия повеля.

Друга партия от крайната десница, „Израел – наш дом“, чийто спад в сондажите се дължи на поредица от случаи на корупция, отново набелязва за своя мишена арабското малцинство (около 17% от населението [6]), което е принудено да засвидетелства вярност към еврейската държава. Лидерът ѝ Авигдор Либерман се колебае между крайните позиции, върху които е изградил своята политическа кариера, и един нов (много относителен) прагматизъм. Той предупреждава за опасност от „дипломатическо цунами“ и изразява тревога за влошаване на отношенията с американската администрация.

„Няма съмнение, че десницата се радикализира, но това не я прави по-силна. Тази нейна еволюция тревожи голяма част от общественото мнение, включително вдясно, за което свидетелстват становищата на новия президент на страната Реувен Ривлин, бивш депутат на „Ликуд“, в подкрепа на арабското малцинство“, смята професор Езрахи. Според Ривлин не става въпрос само за закрила на едно население, на което радикалната десница *„оспорва гражданските права, съгласно своите етноцентристки убеждения“*, но и за защита на *„демократичните основи на държавата, както са записани в декларацията за независимост на Израел от 1948 г.“*

Настъплението на една маскирана коалиция

СЪЮЗЪТ между левицата и центъра, оглавен от новия лидер на лейбъристите Ицхак Херцог, разполага със сериозни козове в тази битка: недоволството сред бедните слоеве и средната класа от поскъпването на живота, драстичното покачване на цените на жилищата, растящата социална пропаст, независимо от ниския процент на безработица (5,7 %) (7), от спада на икономическия растеж и огромните разходи по заселническата дейност.

(На стр.8)

* Журналист (Йерусалим), автор на произведението *Histoire de la droite israélienne* (История на израелската десница), Complexe, Брюксел, 1991.

(1) Статия на водещ журналист на вестника – Нахум Барнеа, 22 януари 2015.

(2) „Livni et Herzog défendent le timing de la frappe en Syrie“ (Ливни и Херцог защитават избора на момента за удар в Сирия), *The Times of Israel*, 19 януари 2015, http://fr.timesofisrael.com.

(3) По време на реч в университета „Бар-Илан“ през 2009 г.

(4) По-точно на страницата му във „Фейсбук“, цитирана на 15 януари 2015 г. по държавното радио.

(5) „Exposing militant leftist propaganda“ (Обяснение на войнствената левичарска пропаганда), *The Jerusalem Post*, 16 юли 2014.

(6) Този процент не включва близо триста хиляди жители на Източен Йерусалим, които не са израелски граждани или избиратели.

(7) Израел заемаше пето място по разлики в доходите през 2013 г. (след Чили, Мексико, Турция и САЩ) сред страните от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР).

LE MONDE diplomatique
българско издание

Гръцките медии на колене

Рядко пари и преса са били в такава симбиоза в Гърция. Дали „демократичното развитие“, оповестено от СИРИЗА, ще може да освободи информацията?

Валя Каймаки*

За РАЗЛИКА от повечето европейски страни частните радио- и телевизионни канали в Гърция имат т. нар. временни лицензи от 1989 г. За тях те не са платили нито стотинка на държавата.

Преди няколко години журналистът Пасхос Мандравелис обобщи положението така – функционирането на гръцките медии не се вписва в пазара на информацията, а в *„пазара на политиката“* (1). Близостта на двата свята лъсна през ноември 2011 г., когато Пантелис Капсис, директор на всекидневника *Нea*, напусна поста си, за да се включи в правителството на бившия банкер Лукас Пападемос. Както подчерта тогава журналистът Никос Смирнайос, фамилията Капсис съвсем не изчезна от света на информацията – Манолис, братът на Пантелис, *„всяка вечер се изявяваше в информационната емисия на канал „Мега“, където в качеството си на политически коментатор поддържаше същото това правителство“* (2).

Днес на население от приблизително единадесет милиона жители се предлагат не по-малко от тридесет национални всекидневника и седмичника, десетина всекидневни спортни вестници, шест частни телевизионни канала (плюс два национални) и сто и петдесет местни канала, без да се броят близо хиляда радиостанции. Очевидно е, че всички тези медии не могат да съжителстват едновременно и автономно. Още повече че рекламният пазар, който осигурява част от ресурсите, следва кризата в страната и е в процес на разруха.

Истината е, че печатът агонизира. Един от главните всекидневници – *Нea*, близък до гръцката социалистическата партия (ПАСОК) – се продава едва в осемнадесет хиляди екземпляра на ден. *Елефтеротипия*, друг исторически вестник, изчезна в началото на кризата. Тиражът на седмичниците падна от над милион и половина екземпляра на около шестстотин хиляди. Повечето от предприятията, свързани с печатната преса, работят на загуба и половината продажби на всекидневниците зависят от промоционалните предложения за седмицата: талони за намаления, лотария с печалби от няколко хиляди евро и т.н.

При тези условия собствениците на медиите, най-големите богаташи в страната, главно корабопритежатели, които не плащат данъци, не очакват печалби от инвестициите си в пресата. Притежаването на издателска група обаче им осигурява политическо влияние, което помага да печелят обществени поръчки. Например, групата „Пегасус“, която издава всекидневниците *Етнос* и *Прото Тема*, принадлежи на фамилията Боболас, специализирана в строителството на сгради и инфраструктура и главен бенефициент на обществените строителни поръчки през последните двадесет години.

Още в началото на кризата медиите се съюзиха с политическите елити, за да улеснят маскирането на икономическата реалност в страната (за което бе спомогнала инвестиционната банка „Голдман Сакс“), а също и за да прикрият мащабите на корупцията. Те подкрепиха програмата за строги икономии, наложена от „Тройката“ (Европейската централна банка, Международния валутен фонд и Европейската комисия). Още повече че голяма част от препоръчаните мерки отговаряха на техните предпочитания. *„Групата ДОЛ* [Ламбракис прес груп] *бе сред първите, които въведоха една от главните мерки, наложени от „Тройката“ – отмяна на колективните трудови договори по отрасли в полза на фирмените договори*, уточнява Смирнайос. *Така тя успя да наложи намаление от 22% на заплатите на своите служители.“*

Всичко, което можеше да доведе до дискредитиране на програмата на СИРИЗА, срещаше широк отзвук. През 2013 г., например, големите телевизионни канали излъчиха видеоматериал, в който ръководна фигура от коалицията, обявила се срещу икономиите, заявява: *„Ще излезем от еврото!“* От тази реч обаче беше отрязано уточняващото продължение: *„... само и единствено ако* [германската канцлерка Ангела] *Меркел ни изгони.“* Трябваше СИРИЗА да заплаши каналите със съдебно преследване, за да спрат да излъчват това осакатено изказване. Всички анкети показват, че повечето гърци не подкрепят евентуален отказ от единната валута.

Освен икономическо възраждане на страната програмата на СИРИЗА предвижда *„демократично възраждане“*, което минава през регулиране на сектора на медиите. А това отличава коалицията от другите гръцки формации. Така тя се ангажира да накара аудиовизуалните компании да заплатят временните си лицензи. А ако им бъдат предоставени за постоянно, това ще става със задължителен контрол на състава на капитала, на произхода и жизнеспособността му и на евентуалната му несъвместимост с други инвестиции. Мярката би могла да промени картината. Повечето канали оцеляват благодарение на заеми, отпуснати при благоприятни лихвени проценти от банките с благословията на предишните правителства. И ето изненада – след избирането на Алексис Ципрас големите канали като че ли промениха отношението си към него и вече говорят за новото правителството по не толкова язвителен начин...

Друг ключов въпрос е националното радио и телевизия (ERT), което бе затворено на 11 юни 2013 г. от правителството на Андонис Самарас. Едно твърдо ядро от служители, обединени в профсъюз и вярващи в евентуалната победа на СИРИЗА, отхвърли предложението на старото правителство ERT да възобнови работа след орязване на една трета от състава му. След като бе прогонена с полиция от офисите на канала през декември 2013 г., тази група създаде самоуправляваща се структура, която претендира за името „истинско ERT“. Много журналисти и технически персонал все пак я напуснаха, тъй като не бяха съгласни с авторитарните маниери на бившия председател на синдиката и непрозрачния му начин на управление на стачната каса. В резултат на това разцепване се появиха две отделни структури. Към тях впрочем не принадлежат повечето бивши служители на ERT, жертва на „Тройката“ (орязала помощите им за безработни) и на конфликта с колегите и политическите партии.

СИРИЗА обеща да отвори отново ERT, но като че ли не бърза, въпреки че ще внесе проектозакон в края на месеца. Тя не последва синдикатите, които изискваха да се възстанови точно същата структура, и предпочита да се създаде на нова основа орган, различен от държавното предприятие от едно време.

(1) „Предприемаческият дефицит на гръцките медии“ (на гръцки), 2 юли 2009, www.medium.gr/a/3275-1549.html.

(2) Nikos Smyrnaios, „Grèce: la fabrication du consentement par les médias“ (Гърция: изфабрикуваното от медиите съгласие), 26 февруари 2012, www.ephemeron.eu (всички цитати на Смирнайос са от тази статия).

* Журналистка, Атина.

Le Monde diplomatique
Превод Мария Петрикова

Могат ли изборите в Израел да отслабят господството на десницата

Покерът на Нетаняху

(От стр. 7)

Лейбъристкият лидер също може да разчита на неприкритите опасения, които предизвиква в икономическите среди разрастването на кампанията „Бойкот, изтегляне на инвестициите и санкции“ (8).

Ако на изборите арабското население подкрепи масово новата обединена листа, в която влизат трите партии, представляващи арабското малцинство (единадесет депутати от общо сто и двадесет в парламента с изтичащ мандат и потенциално повече в случай на по-висока избирателна активност), това може да възпрепятства идването на власт на дясно или крайнодясно правителство. Тъй като, макар че тези партии вероятно няма да участват в една коалиция между лейбъритстите и центристите, те ще я подкрепят с гласа си.

Настъпва ли началото на края на хегемонията на десницата? Историкът Зеев Щернхел се съмнява: *„Естествено, новото поколение на „Ликуд“ и останалите десни екстремисти ме плашат. Хора като тях са напълно способни да ликвидират демокрацията*, смята този изследовател на радикалните десници. *Но макар да съм за победа на левицата и центъра, аз съм реалист. Преди всичко е нужно левицата да бъде лява и центърът да не отиде вдясно. А като наблюдавам как коалицията настъпва маскирана, подозирам, че стига да получи достатъчно съблазнителна оферта, тя е готова да вземе участие в правителство на националното единство с десницата.“* На практика само малката партия „Мерец“ (лява, шест депутати), която и без друго не се радва на попътен вятър, изключва един такъв компромис.

Ционисткият блок запазва неяснота, като центрира кампанията си върху икономическите и социалните въпроси, но осъжда също антидемократичните залитания. Вярно е, че ционистите упрекват Нетаняху, че със своите провокационни действия настройва срещу себе си „международната общност”. Армията обаче продължава да е неприкосновена, а военните операции – неоспорвани. Освен това ционисткият лагер се присъединява към Нетаняху в осъждането на дипломатическата офанзива на Палестина пред ООН за признаването ѝ като държава, както и нейните постъпки Израел да бъде изправен пред Международния наказателен съд, за да отговаря за военни престъпления.

Херцог обещава да възобнови преговорите с палестинската власт, но не пояснява как ще подходи, за да избегне нова безизходица. Макар и много дискретен по въпроса за заселническата дейност, той подсказва, че би я спрял. Но дали това не са само предизборни изчисления?

(8) Вж. Жулиен Салендж, „Израелски тревоги“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 19 юни 2014.

Мариус Шатнер
Le Monde diplomatique
Превод Христина Костова

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ
Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ
Редактори
Дора Чичкова, Павлина Колева

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Philippe DESCAMPS

За контакт с българската редакция:
София –1000
бул. „Позитано“ 20 А
Вестник „Дума“
(*Монд дипломатик* – българско издание)
тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg;
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на 19 март 2015 г.

Послеслов за Трети март

Или за българските русофоби

Петър КУЦАРОВ

Откритото проповядване на омраза към отделна държава се превръща в хоби на някои български научни и културни дейци. В навечерието на националния празник на България, на 2 март, предаването на БНТ "История.бг" събра "Д"-отбор от подобни дейци. Основната тема бе омразата към Русия, наречена русофобия (българите никога не са се страхували от руснаците). И никой от участниците не каза дума за Трети март, за възраждането на Третата българска държава и ролята на Русия. И се приема за нормално: да се смесва Трети март с Девети септември и с войната в Украйна.

Нима е нормално в деня на Освобождението на България БНТ да съсредоточи вниманието на зрителите върху омразата към Русия!!! Каквито и мисли да се въртят в главите на водещи и участници в подобни предавания, те трябва да помнят, да тачат Трети март, защото тогава се възражда за нов живот нашето мило Отечество. Да се избере подобна тема в такъв ден означава, освен всичко друго, липса и на християнски морал - нашите деди на този ден са палели свещи и са поднасяли венци пред многобройните паметници на загиналите руски воини. Да обвържеш националния си празник с изострените отношения на САЩ и Европа с Русия означава да замениш вечното с конюнктурата. По такъв начин БНТ за пореден път даде своя "принос" за поляризацията на българското общество. Дали БНТ е обществена или президентска телевизия?

Понеже в споменатото предаване се дириже началото на любовта и фобията към руснаците, бих искал да отбележа, че образът на дядо Иван става особено популярен много години преди Освобождението. Визираните понятия на любов и разграничаване от Русия стават актуални в политическия ни живот за пръв път по време на дискусиите в Учредителното събрание във Велико Търново през 1879 г. и в последващите обикновени Народни събрания. Депутатите, участници в дискусиите, в зависимост от това дали са получили образование на Изток или на Запад, използват ролята и отношението на Русия за свои вътрешнополитически и най-вече за собственопартийни цели. Направената констатация се съдържа в редица документи. Предлагам на читателите извадка от строго секретно донесение на пълномощния министър на Русия в България Бахметев до граф В.Н. Ламздорф, министър на външните работи на Русия от 7 ноември 1901 г. Документът е прочетен от император Николай II, чиято ръка оставя бележката: "Бахметев има правилно виждане за истинските отношения на Русия към България".

"Парламентарната групировка най-накрая се определи по-ясно - съобщава руският дипломат. - Преговорите, отдавна започнати между Каравелов и Петков и за които аз имах възможност да спомена в едно от моите донесения, доведоха до видимо споразумение и бившите стамболовисти, подкрепили правителството при неотдавнашния избор на председател на Народното събрание, са обещали своите гласове и за в бъдеще. Подобен съюз не може да бъде безкористен и се е получил след продължителни пазарлъци: правителството получава подкрепа от 20 гласа и плаща с две министерски кресла. По такъв начин скоро ще ни се представи достатъчно оригиналното явление: в Министерския съвет ще заседават един до друг най-преданите "приятели" на Русия и най-отявлените наши "врагове" - и това сливане само потвърждава моето отдавнашно убеждение, че между тукашните политически люде няма и никога не е имало истински непоколебими "русофили" или "русофоби". Тези наименования се създадоха, когато възникна парламентаризмът, и бяха избрани от първите съперници страни както се избират партизански емблеми или отличителни цветове - като основание за своите междуособни разправии, а не поради каквито и да са осмислени и твърди убеждения... Ето защо намирам за нужно особено да подчертая следното: за да сме уверени в крайния положителен резултат на предприеманите важни за нас дела, трябва да работим не с определилите се като наши "приятели", а с "русофобите". Така ще сме сигурни, че идвайки на власт, "русофилите" няма да разрушат стореното."

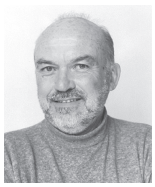
Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Ще припомня, че времето на създаването на визираната информация се характеризира с активизиране на българо-руските отношения след възстановяване на дипломатическите връзки между Русия и България през 1896 г. Княз Фердинанд умело лавира между Изтока и Запада, за да извоюва международно признание на собствената си персона и се подготви за провъзгласяване на независимостта на България.

Спорът за чуждо филство и фобство би трябвало да се трансформира единствено и само в българофилство. А това предполага защита на българския национален интерес и приемане на национална доктрина.

Показател за отношението към миналото на двата народа ще бъде фактът дали вицепремиерът Ивайло Калфин, бидейки на посещение в Москва тези дни, ще поднесе цветя пред паметниците на Незнайния воин, плевенските гренадири и надгробието на българина от Велико Търново в Успенския събор в Кремъл Киприан, митрополит Московски и на цяла Русия, ръководил над 30 години Руската православна църква.

Кога ще ги стигнем... израелците?

Константин ИВАНОВ

Може да не одобряваш политиката му, може да не си съгласен с доводите му, но не може да не се възхитиш от твърдостта, с която отстоява позициите си, независимо че те противоречат на официалната линия на Вашингтон, негов не просто съюзник, а покровител вече десетилетия наред. Във вторник "Евроньюз" показа в пряко предаване посрещането и речта на израелския премиер Бенямин Нетаняху в американския Конгрес. Това беше политическо шоу от най-висока класа. Посещението на Нетаняху стана в разрез със съществуващите правила - то не беше съгласувано с президента Обама, нещо повече, беше против неговото желание, и поради това не бе предвидена среща между двамата. Нетаняху беше поканен от председателя на Конгреса, който е републиканец. В Капитолия той беше посрещнат с бурни аплодисменти, по пътя до трибуната се ръкува с десетки конгресмени, зарадва се, че "Джек отново е на крака" (конгресмен, очевидно претърпял някакво произшествие). Поне 3-4 минути от началото на словото си посвети на благодарности към президента Обама за последователните му действия и жестове в подкрепа на Израел - искрено или не, той си знае. Всяко негово изречение бе посрещано със ставане на крака и бурни аплодисменти, каквито не помним от времето, когато Брежнев произнасяше речите си на конгресите на КПСС.

Бойко Борисов и Джон Кери в София

След което мина към същността - защо според Тел Авив позицията на Вашингтон по въпроса за иранската ядрена програма е погрешна. Нетаняху развиваше тезата, че много по-опасна за света от "Ислямска държава" е перспективата Ислямска република Иран да се сдобие с ядрено оръжие. А фактът, че джихадистите и Техеран сега са врагове, не го превръща в потенциален съюзник на САЩ. "Враговете на вашите врагове са... ваши врагове" - обърнатата наопаки сентенция "Враговете на вашите врагове са ваши приятели" предизвика поредните френетични аплодисменти на залата, в която празните банки говореха за отсъствието на конгресмени демократи.

Заслужава ли такова подробно описание това събитие, което става далече от нас и не ни засяга особено. Да, защото нагледно показва как се бранят национални интереси, как се отстоява национална политика.

В лицето на САЩ Израел има свой най-последователен съюзник, защитник, покровител - както и да го наречем, няма да сбъркаме. Най-малкото е, че Израел е главният и постоянен бенефициент на американската помощ: всяка година в размер на 3 млрд. долара. Гласът на Вашингтон на международното поле нетежава в полза на еврейската държава при многобройните конфликтни ситуации, които възникват в размирния Близък изток. Но Тел Авив не се колебае да защити твърдо свои позиции и действия в редките случаи, когато САЩ проявят някакви резерви по предприети от него стъпки. Паметен е онзи случай от декември 1981 г., когато тогавашният израелски премиер Менахем Бегин прокара в Кнесета решение за анексиране към държавата Израел на окупираните през 1967 г. сирийски Голански възвишения. Президентът на САЩ Рейгън обяви тогава някакви санкции - спря временно доставката на американски бойни самолети. Последва гневно избухване на Бегин: какво си въобразява Рейгън - "че ние сме тийнейджъри, та може да ни удрят през пръстите"! На същата реакция на израелски премиер присъствахме на 2 март - приятелството е приятелство, но националните интереси са над всичко.

На този фон как да не ти дожалее за сервилничението, за чупките в кръста на родните политици. Копчета за ръкавели с емблемата на ЦРУ и ето го Цветан Цветанов щастлив - сякаш тъща му го е дарила с още един апартамент. Премерване с педя гърбината на Бойко Борисов от Берлускони - повод за национална гордост. С Германия сме биз-бизе, след като Меркел се оказва в мечешката му прегръдка. Американски държавен секретар, отбил се пътьом в София, разпоредил, че трябва да се откажем от "Южен поток", вероятно защото руският газ мирише по-лошо от американския шистов газ, и - хоп! - пътят на тръбите се отклонява за Турция. Чужди посланици търсят гнили ябълки в правосъдието ни или дават личен пример как да обгрижваме гейовете си. За всичко "трябва да питаме Брюксел", зоват Кунева и компания, сякаш ученичка иска разрешение от "госпожата" да излезе от клас и да иде да пишка.

През 1981 г. Бегин се изрепчи на Рейгън и отказа да го бият през пръстите за това, че не е попитал предварително дали може да анексира Голанските възвишения. През 2015 г. Бенямин Нетаняху със самочувствие на равен отиде непоканен във Вашингтон, за да се опита да промени политиката на САЩ по проблем, смятан за жизнен за Израел. Твърде вероятно е да успее.

Трябват ни коренни промени

Отворено писмо до др. Михаил Миков

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Ние, социалистите от район "Искър", сме обезпокоени както от политическия живот в страната, така и в партията. След един месец ни предстои конгрес. Есента, провеждане на местни избори. Готови ли сме? Ние считаме че не. Отделни личности от ръководството ходят и говорят по ТВ каналите и създават смут и недоверие в членовете и симпатизантите."Първановщината" за създаване на частни партии се отразява зле на политическия живот. Има известно раздвижване на пластовете, но категорични промени не се забелязват. Партията продължава да се движи по старите коловози.

На нас ни трябват коренни промени и крут завой към нашите исторически ценности, към нашите 124- годишни традиции. Нашата партия има богат исторически опит. Станишев години наред се мъчеше да направи партията "евроатлантическа", но не успя. Тежка е задачата пред др. М.Миков и членовете на ИБ, да възстановят името на партията и да привлекат отново напусналите я членове и симпатизанти. Да привлекат нови, млади членове. Да променят имиджа й, да се влее млада кръв в редиците.

Ние, социалистите от район "Искър", стоим твърдо зад новото ръководство на БСП. Ние сме против личностите, които пречат за изпълнението на задачите, които сега стоят пред партията. Ние обсъдихме настоящата ситуация и предлагаме следното:

1. За изпълнение на решението на НС за сдобиването ни с "НАША, ЛЯВА ТЕЛЕВИЗИЯ" Изпълнителното бюро да организира провеждането на акция за събиране на пари за осъществяване на това решение. Тази телевизия се иска от всички и всички трябва да вземат участие в нейното осъществяване. Отчита се правилно нейното значение за партията.

2. На конгреса да се заяви на висок глас това, което искат членовете и симпатизантите. Че ние си имаме наши исторически ценности. Имаме богата история и традиции. Видяхме какво представляват евроатлантическите ценности. Настоящите условия както в ЕС, така и в ПЕС нямат нищо общо с условията, когато станахме членове и на ЕС и на ПЕС. Ние сме православни и имаме кръвна връзка с Русия и не можем да подкрепяме политиката на ЕС и на ПЕС срещу нея. Оставаме в ПЕС, но ще провеждаме политика на основата на нашите си традиции и исторически ценности. Ще защитаваме европейската солидарност и мероприятия, които не противоречат на нашите ценности.

3. На конгреса да се вземат решителни мерки за обновяване на ИБ и Националния съвет с нови, действени и решителни членове, които да провеждат новата политика на партията. Да се засилят отговорностите в устава. Да се ликвидира политиката на двата стола, защото с нея седнахме на земята.

Христо ДЖУРОВ, член на РС на БСП район "Искър"

Констатация

Стигнахме ги американците

Къде е Тодор Колев да ни запее: "Как ще ги стигнем американците". Ами ние ги стигнахме по задлъжняването. Е, не с трилиони, но с милиарди (пропорционално на населението). Само едно се чудя - кога да вярваме на Бойко Борисов! Тогава ли, когато ни оплакваше по всяка телевизия по повод исканията от Орешарски един милиард за погасяване на стар дълг, или сега когато той иска първо 4,5 милиарда, а после още 16 милиарда за наше... добро. Тогава ли, когато ни уверяваше, че и внуците ни ще изплащат милиарда на Орешарски и ще мизерират, или сега, когато с неговите 16 милиарда дълг ще цъфнем и ще завържем. Как да си обясня тази "Бойкова логика" при такива абсурдни разсъждения? За нас е пределно ясно за кого ще е комфортът, нищо, че ни залъгват с великденски добавки, с увеличени минимални заплати, макар и чак за края на мандата им: но трябва да се подсигури гласуването в парламента и да се парира недоволството ни. Дори Бойко подхвърли, че ще се оттегли, ако не мине гласуването. Кого плаши? Нас ли? Щял да се оттегли! Де тоя късмет! Тоя измъчен, обеднял народ без здравеопазване и образование може би се е усетил, че е сбъркал бюлетината и може да пусне правилната бюлетина сега. Защото 30-40 лв. за вот подсигуряват един добър обяд, а годината има 365 дни, а мандатът - 4х365. Не си струва, нали.

Чудя се на още нещо-питам се, къде са протестърите? Къде са голите момичета по жълтите павета, къде е пианото? Къде са тези, които хвърляха домати и камъни по депутатите, по служебния им автобус, хвърляха се пред него, а после ореваха света, че ги блъскали и газели. Ами служебната образователна министърка, Румяна Коларова, защо не се показва от университетския прозорец, широко усмихната, да помаха на умниците. А служебният премиер, проф. Близнашки, защо не поведе протестиращи против това правителство, което мисли само за себе си? Няма ги, защото няма кой да им плаща.

Цветана МАНОВСКА

Покана

Да поговорим пак за комунизма

Случайно попаднах на ТВ предаване по БНТ 1 - "55 години от вашия живот" с водещ Др. Драганов. Със своята асистентка и събеседниците си г-н Васко Кръпката и г-н Мареков дълго обсъждаха "постиженията" на БНТ през м. ноември и декември 1989 г. След като се нахвалиха достатъчно, г-н "Кръпката" ритна едно руло, на което, като се разви, видяхме изписано "Комунизмът си отива". "Кръпката" заяви, че отдавна не е пял тази песен, тъй като не иска да лъже децата си, че комунизмът си е отишъл.

Тук искам да направя моята първа реплика: "Не, г-н Кръпка! Няма да сбъркате, ако спрете да пеете тази песен, тъй като не може да си отиде нещо, което не е идвало! Комунизъм в България не е идвало! Макар и в далечно бъдеще на него му предстои да идва в България!

Втората ми реплика е относно вашата оценка, че нищо не сте направили. Направихте! Сменихте свободата със свободията, сменихте демокрацията с анархизъм, с което превърнахте България в страна на беззаконието и безредието.

И третата ми реплика е във връзка с рефрена от песента, който изпяхте, заедно с водещите "Аз не съм комунист и никога няма да бъда", няма да го коментирам, тъй като това е въпрос на личен избор. А що се отнася до мен, аз съм и ще бъда комунист до края на живота си! Защо?!

Защото стотиците кристално чисти хора - честни, работливи, ученолюбиви, с които съм контактувал през дългогодишния си живот, бяха комунисти. Те ми завещаха да не ламтя за богатства и пари, а да работя така, че материалното и културно благосъстояние на всички хора непрекъснато да расте, защото материално осигурени и морално възвисени, те са бъдещото човешко общество!

Асен СТЕФАНОВ

Дилема

Коалиция с АБВ - да, ама не

Въпросът за възможна коалиция между БСП и АБВ за участие в местните избори е много сериозен и ще трябва сериозно да се обсъди в нашата партия, преди да се вземе решение от партийните органи.

Днес партия АБВ участва в управлението на страната ни в коалиция с десни партии и изпълнява техните десни управленски програми. Това никой не може да опровергае, защото партия ГЕРБ заяви, че ще се коалира само с тези партии, които приемат да изпълняват тяхната предизборна програма. Оттук възникват следните въпроси:

- Не излъга ли АБВ българските избиратели, които гласуваха за нея, една част от които са членове и симпатизанти на БСП, че е лява партия, като прие да изпълнява програмите на десните партии.

- Как да убедим членовете и симпатизантите на БСП, че партия АБВ е лява партия, след като участва в управлението с десни партии и изпълнява техните програми.

Искам да попитам тези членове на НС на БСП, които побързаха да се обявят за общи листи на БСП с АБВ на местните избори т.г., как си представят нещата - в парламента АБВ е дясна партия, а в общинските съвети - лява партия.

Като тегля чертата под това изложение, дотук изводът е само един - сътрудничество между БСП и АБВ на местните избори т.г. е невъзможно.

А достойното представяне на БСП на предстоящите местни избори зависи от следните три неща:

- Ще успеят ли народните представители и общинските съветници от БСП с работата си в НС и общинските съвети да убедят българските избиратели, че добре защитават техните интереси.

- Общинските съвети да изработят предизборни програми, които да се харесат от избирателите.

- БСП чрез медиите да направи достояние на българските избиратели това, което досега е направила за тях, и онова, което ще направи в бъдеще.

Ангел Илиев АНГЕЛОВ, председател на ОПО на БСП, Габрово

www.duma.bg

ДУМА
ЧЕТВЪРТЪК 5 МАРТ 2015

Операция „УКРАЙНА” - ретроспекция

В „по-неразвитите части на Европа” матрицата на демокрацията „Made in USA” няма как другояче да бъде внедрена, освен наложена със сила

Славчо КЪНЧЕВ*

“Този, който е навсякъде, е никъде.”

Луций Аней Сенека (ок. 5 г. пр. н. е. - 65 г.) - римски философ-стоик, писател и обществен деец

През пролетта на 2008 г., по инициатива на видния коментатор от в. “Вашингтон поуст” Дейвид Игнейшъс в ролята му на модератор, в продължение на много сутрини и следобеди в една конферентна зала с изглед към Пенсилвания авеню, на няколко крачки от Белия дом, проф. Збигнев Бжежински и ген. Брент Скокрофт - и двамата заемали длъжността “съветник по националната сигурност” на президента на Съединените щати, разискват актуалните външнополитически проблеми на страната си.

Ценното на тези дискусии е, че те не са извършвани ad hoc под натиска от необходимостта за бързо взимане на решение относно конкретен актуален повод. Тоест двамата видни теоретици и практици в областта на външната политика на САЩ изказват свои тези и защитават позиции, плод на продължително предварително обмисляне. Колкото се отнася до основата, върху която те са изградени, това е т.нар.

„представа за демокрация”

която ген. Брент Скокрофт излага по следния начин: “В Америка съществуват три тенденции в тази връзка. Първата бих нарекъл Вашингтон-Джон Куинси Адамс, според която виждаме себе си като сияен град на върха на хълма. Демокрацията е пътят, по който трябва да се върви. Ние сме пример за човешката способност да живее в мир и хармония с другите хора. Ако други искат да приемат нашата система - добре. Само че, както казва Джон Куинси Адамс, не отиваме да търсим чудовища, които да убиваме. Ние желаем успех на всички, които искат свобода и независимост. Гарантираме само за себе си.

Втората тенденция започва с Удроу Уилсън, който смята постройката на Вашингтон-Адамс за твърде ограничаваща и е убеден, че трябва да сме евангелизатори на демокрацията. От тогава до денднешен вървят дебати дали да приемаме страните, каквито са, и да работим с тях, или да ги привлечем към демокрацията.

Третата започва след 11 септември (2001 г. - 6. а.) с войната в Ирак. Тя се състои в корекция на Уилсъновия идеал. Сега наша цел и наша мисия е да разпространяваме демокрация, ако трябва, и със сила.”

Колкото се отнася до реалните резултати от американския вариант на демокрацията, то в академичен стил и с висока степен на обективност проф. Збигнев Бжежински признава, че: “В по-развитите части на Европа не съществуват икономическите неравенства и несъответствия, които са налице в Съединените щати. Тези неравенства не са здравословни. Не мисля, че съответстват на ценностите ни. Ние обаче проявяваме доста голямо безразличие по отношение на тях поради конкретни исторически причини. Мисля, че тук можем да научим много от европейците, които са се придвижили доста по-напред от нас по посока на справедливо и истинско демократично общество.”

А там, в “по-неразвитите части на Европа”, матрицата на демокрацията “Made in USA” значи няма как другояче да бъде внедрена, освен наложена със сила. Е, все пак никак не би било зле това да бъде извършено чрез умели маньоври.

Модераторът Дейвид Игнейшънс: “Нека сега се обърнем към въпроса как Съединените щати би трябвало да се отнасят с тази нова Русия?... От една американска администрация на следващата се предава желанието НАТО да се разшири, така че да обхване и бившите републики на Съветския съюз. И едно от нещата, които най-много гневят Путин, е точно този процес на разширяване на НАТО до самите порти на Русия. А предложението Грузия и Украйна да бъдат приети в Алианса

особено безпокои руснаците

В определен смисъл това не би трябвало да ни изненадва. Ако потенциален враг на Съединените щати искаше да разшири съюза си така, че да обхване Канада и Мексико, сигурно и ние щяхме да се безпокоим.”

Брент Скокрофт: “Щяхме да се позовем на доктрината Монро.”

Дейвид Игнейшъс: “Да, наистина имаме ценена национална политика отпреди повече от сто и петдесет години, според която такова нещо не може да мине. Збиг (-нев Бжежински), коя е мъдрата политика на Съединените щати занапред?”

Збигнев Бжежински: “...Но не бива да се заблуждаваме, че добрите отношения с руските лидери на персонално ниво могат да заместят стратегията. Хваленето на отделни лидери, почитането им по начин, който води до заблуждение относно това, каква всъщност е Русия, например да я наричаме демокрация, когато всъщност не е такава, не мисля, че е полезно. Важно е наистина да създадем геополитически контекст, който намалява носталгичното желание Русия отново да се превърне в империалистическа сила да стане реалистично и който, след време, да създаде привлекателна възможност страната да се сближи повече със Запада, вместо да създава своя собствена конкуриращa се имперска система.”

Преведено на езика на конкретната стратегия, горното означава

чрез икономическо омаломощаване

на Русия да бъде намалена нейната геополитическа тежест. Като това бъде постигнато посредством икономически инструменти, а именно - намаляването на приходите на Русия от продажби на енергийни суровини. Операция, приложена от екипа на Роналд Рейгън, с цел отслабването на “империята на злото” - Съветския съюз.

И Збигнев Бжежински продължава: “На практика това означава няколко неща. Първо, трябва да направим целенасочени усилия да установим повече и по-преки икономически връзки с централноазиатските страни, износителки на енергия, и да не приемаме изолирането им. Тръбопроводът Баку-Чейхън в този смисъл беше важно стратегическо постижение. Обмисляме тръбопровода “Набуко” като евентуално разширяване на този достъп. В даден момент, може би не толкова далечен, ще стане възможно да се строят нефтопроводи от Централна Азия, през Афганистан и Пакистан, към Индийския океан.

С това стигаме до въпроса за разширяване на НАТО. ...И с това стигаме до трудния въпрос за Украйна и Грузия. Мисля, че не бива тези страни да бъдат предварително обричани вечно да са в

Как НАТО се разширяваше през годините

сянката на Москва. Напротив, ако Украйна се приближи до Запада, а после може би в НАТО, вероятността Русия да се приближи до Европа ще е далеч по-голяма, отколкото ако се каже на Украйна, че никога няма да стане част от ЕС и НАТО, защото Русия не иска да е така. По този начин в Москва остава жива идеята, че Украйна, Беларус и може би страните от Централна Азия могат отново да станат част от някаква доминирана от Русия единица.

Всъщност първоизточникът на геополитическото напрежение в отношенията Европейски съюз-Русия е фактът, че мнозина западни лидери, предимно отвъд Атлантическия океан, са разглеждали всяко усилие за регионална интеграция с водеща роля на Русия като враждебно действие, което цели да възкреси Съветския съюз и отново да създаде алтернатива на западната система.

Схващането за специфичната природа на руската цивилизация и за нейните разлики с европейското общество за първи път се заражда по време на царуването на Николай I (1825-1855 г.). Тогава дебатът за Русия и Запада се върти около руската идентичност: каква е и каква трябва да бъде. В словесните битки срещу “западняците” славянофилите оформят своите схващания като пълнокръвна идеология. Най-отявлените славянофили са братята Киреевски (Пьотр 1808-1856 г.) и особено Иван (1806-1856 г.), както и Алексей Хомяков (1804-1860 г.), Константин Аксаков (1817-1860 г.) и Юрий Самарин (1819-1879 г.).

По-късно схващането за специфичната природа на руската цивилизация и за нейните разлики с европейското общество бива доразвито от руските философи и историци, които емигрират от комунистическа Русия в Западна Европа през 1920 г. Макар че по принцип те уважават частната инициатива, мнозина от тях не приемат установеното на Запад

прекомерно властване на пазарните принципи

над държавата и изтъкват положителната роля на традиционните религии в своя регион.

Либералните светски разбирания, с тяхното неприемане на абсолютните ценности, налагането на всепозволеност и морален релативизъм, биват отхвърляни от главните религии в бившите съветски републики: православно християнство, ислям, юдаизъм и будизъм. Понеже смятат тези разбирания за греховни или непозволени или изрично забранени от божията промисъл. Както писа Александър Лукин - вицепрезидент на Дипломатическата академия на руското Министерство на външните работи: “Ако някой смята, че смисълът на човешкото съществуване е придобиването на повече политически свободи и материални блага, за него това означава, че западното общество напредва. Но ако някой мисли, както традиционните християни, че появата на Христос е най-важното събитие за човечеството, тогава материалните блага изглеждат по-маловажни, защото този живот е преходен и страданието подготвя хората за вечен живот, на който физическите придобивки пречат.”

Но с подобен светоглед се демонтира поточната линия “потребление заради производството” - алфата и омегата във философията на транснационалните корпорации - финансовите титани на неолибералната доктрина. Чиито печалби изцяло зависят от наличието или - о, ужас! - от липсата на неограничени консумативни нагласи у населението.

Когато те отсъстват - тогава пък е налице “редакцията на доктрината на Удроу Уилсън” за налагането на демокрацията със сила, за която откровено говори Брент Скокрофт.

Авторът е председател на УС на Асоциацията за борба против корупцията в България

ЛИЦАТА НА БЪЛГАРСКОТО ПРОКЛЯТИЕ

Нужен ни е преход от разруха към съзидание, преход към достоен живот на всеки

Проф. Орлин ЗАГОРОВ

Мисля, че времето за "безсмисленото мълчание", по израза на Албер Камю, т.е. хленченето, мина отдавна. Сега е важно да разкрием корените на злото, за да го изкореним. Разграбването и разпродажбата на сътвореното от поколения българи е към своя край. Битката между воюващите групировки всъщност вече е за остатъчна България, за да се превърне тя в най-обикновено географско понятие, а обитателите ѝ да са придобили манталитет на номади. Би трябвало да не сме забравили, че за това ни предупреди президентът Желев още през първите години на "прехода".

За да не се заблуждаваме повече

се налага да се запомни, че това, на което сме свидетели днес, не е "божия напаст", нито каприз на съдбата, а една от брънките на дълго подготвения заговор срещу хилядолетния копнеж на човека - справедливото общество, обществото, което гарантира благоденствие за мнозинството. Авторите на този заговор отдавна са убедени, че осъществяването му се нуждае от своите "герои", наричани по различен начин през отделните фази на неговото изпълнение: дисиденти, демократи, либерали, мъченици, воини на нежните, цветни революции, протестъри и т.н. Те бяха отдавна подготвени и старателно отгледани от световната олигархия. Всъщност кои бяха те? От една страна, тези, които в условията на социализма използваха "втория начин" на промъкване във властта. Други, които използваха привилегиите на своите родители, огромната част от които наистина бяха идеалисти и искрено свързани със социалистическата идея, и които бяха остракирани, отлюспени, отхвърлени, обругавани и изолирани, обявявайки ги за виновници за това, което не са успели да направят и премълчавайки всичко, което са направили. От друга страна, бяха потомците на свалените от власт след Втората световна война. Тези две сили, съюзили се в името на жаждата за бързо забогатяване чрез грабеж, подкрепена при нужда и с въоръжен натиск върху обществото и платени клакьори, обърнаха посоката на онова, което Горбачов наричаше "перестройка", а по-късно се наложи понятието "преход", под което вече се разбираше тотално отхвърляне на социалистическия модел на развитие. Не беше трудно да се забележи как този разрушителен сценарий се прилага по един и същ начин и с едни и същи средства във всички бивши социалистически страни, в т.ч. и в бившия Съветски съюз. В Русия Горбачов бе известен от Елцин, в България дейците на БКП, започнали "перестройката", бяха изтикани на заден план, зад пламъците на опожарения "Партиен дом" и разбития "Парламент", когато редът бе заменен с разрушение и грабеж.

Тогава малцина съзнаваха, че започва не "перестройка", не преход от тоталитарен към демократичен социализъм, а

реставрация на отречен от историята обществен модел

който скоро превърна тоталитаризма в плутокрация, във власт на олигархия, обединена върху грабежа, корупцията и насилието, пренасочвайки капиталовия поток от релсите на съзиданието към порочния кръг на лесното и корумпиращо забогатяване. Достатъчно е да се отбележи, специално за нашата страна, че за индустриална база, надхвърляща по официални оценки 40 милиарда долара, в края на периода на повсеместното разграбване държавата не получава като реални пари и 2 милиарда. Днес 1% от населението притежава 50% от всички доходи, а 99% от населението - останалите 50%. Днес вече по този показател са изравнени и страните от Източна Европа, възприели неолиберална версия на капиталистическия начин на пазарно производство и философията на неговата икономика.

Това, което днес като воденичен камък ни тежи на шията и ни пречи да постигнем национален консенсус по кардинални въпроси от историческото ни развитие, е постоянното разминаване между позициите на управляващия елит и народа. По всички начинания на управляващите през този период - от разграбването на сътвореното от народа национално богатство, съсредоточаването на националното богатство в ръцете на местни и чуждестранни корумпирани лица, до въвличането на страната във военни операции на НАТО и обявяването на Русия за враг на страната и други решения на различните правителства и политически сили, се натрапват на народа въпреки неговата воля и мирна съпротива. Любопитно е например, колко души от народа знаят за Програмата "Визия България в НАТО и европейската отбрана 2020", одобрена от президента Плевнелиев, министъра на външните работи Даниел Митов и министъра на отбраната Шаламанов, в изпълнение на решенията от срещата на високо равнище в Уелс на 4-5 септември 2014 г. В тази ситуация "елитът" е обърнат на Запад, а народът - на Изток. Това е възможно най-парадоксалният политически абсурд.

Застанали с гръб един към друг

елитът и народът взаимно се отчуждават и започват да служат на различни богове, живеейки в огледални светове. Една част от нас вижда в евразийската перспектива българската мечта за един по-добър, по-толерантен, по-мъдър свят, който бихме искали да оставим на поколенията. Това е цивилизационен избор, който завинаги ще обезсмисли изкуствено натрапваната ни дилема Изток или Запад и ще помогне

на народа ни да съсредоточи волята и енергията си върху изграждането на една адекватна на културната ни идентичност хуманистична цивилизация. Друга част от нас отстоява противоположната позиция. Евразийската идея, според тях, означава България да се постави в зависимост от Русия, която целяла да ни погълне, лишавайки ни от държавен суверенитет и политическа и икономическа независимост.

Българската нация днес е въвлечена в спиралата на дълбоко вътрешно разединение. Расте инерцията на центробежните сили. Дезинтеграцията обхваща всички нейни физически и духовни сегменти. Нацията е пред опасността да се разпадне на своите съставки. Днес всичко и всички работят в тази насока. Затова допринасят и външни сили. Смисълът на онова, което става с нея, и в нея, може да се определи като повсеместно отчуждение. Това прави възможно едно "безсмислено мълчание", което поощрява управляващите постоянно да стесняват етнокултурното ни пространство. А това от своя страна води до обезбългаряването на цели градове и села. Линията на съдбата все повече се приближава до последната пирова победа на една или друга политическа групировка, след което отново започва историята. Заличават се исторически символи, събарят се паметници, пренаписва се историята, рушат се авторитети, отхвърлят се имена, свързани с огромни постижения на науката, културата и изкуството. Изопачава се историческата истина. Робството се представя за "присъствие". Ботев и Вазов са заподозрени в предизвикателство на етнически сблъсъци. Захари Стоянов отново е преоценен, отново - жертва на предразсъдъци. Герои се представят за екстремисти и терористи, за разбойници. Престъпници и убийци са реабилитирани като герои и мъченици на свободата и демокрацията... Всеки призив за национално достойнство, за възраждане на националната идея, за преодоляване и отхвърляне на националния нихилизъм и на предателството към националните интереси се заклеймява като национализъм, винаги и еднозначно отъждествяван с шовинизъм, нацизъм, националсоциализъм, тоталитаризъм и комунистическа реминисценция.

Всеобщото заслепяване от алчността

трупането на богатство на всяка цена и с всички средства, ни прочат да виждаме явната опасност от апокалипсис. Безумието на политици, жадни за власт и привилегии, профанира и деморализира цели групи и слоеве от населението, докато един ден нацията бъде обърната срещу себе си и срещу собственото си оцеляване. Затова управляващите особено много разчитат на задълбочаващата се неспособност на народа да разбира иносказателната лексика на министри, депутати и техни интелектуални вдъхновители. Колко души, например, разбират какво иска да внушава министърът на финансите Владислав Горанов, когато твърди: "Гръцки сценарий", ако не вземем нов дълг". Какво значи "гръцки сценарий" и какво прави "разумен" правителствения вариант за нов дълг от няколко милиарда? Не е много далече времето, когато големите западни банки, чиито собственици са в ръководното тяло на ЕС, доведоха до пренасищане гръцките данъкоплатци с щедри финансови "помощи", т.е. дългове и сега новото национално-патриотично правителство отказва да изпълнява тежките условия на тази "щедрост", еврозоната се чувства застрашена и се готви да наказва гърците за това непослушание. Впрочем такъв ще бъде и резултатът от нов дълг, за който правителството настоява, без да държи сметка, че по този начин ще остави след себе си една вече лишена от самозащита държава.

Все още имаме шансове да се върнем в орбитата си. Новият ковчег на оцеляването е наблизо. Той принадлежи еднакво на всички. Да си подадем ръце, да стоплим изстиналите си души с енергията на взаимността, за да сринем ледената стена на омразата и алчността. Богът, който търсим, е в нас. Адът и раят са в нас. Месиите сме ние сами на себе си и на всички заедно. Историческият опит ни убеждава, че една държава или нация е способна да изработи устойчива и изразяваща нейната природа и същност политическа стратегия, когато се обърне към "себе си", като се "погледне" и "опознае" със собствените си очи, а не чрез чужд, наложен от господарите поглед. Днес най-важното е да можем далновидно и последователно да преодолеем разрушителната си инерция. Осъзнаем ли, че сме длъжници на самите себе си и другите ще си платят дълговете към нас.

Нека препрочитаме по-често историята

и да видим там автентичния образ на българина, комуто векове наред се възхищавали чужденци и приятели, с които дори и днес е богата нашата страна, въпреки преживените от нея тежки исторически катаклизми.

Никога не е късно, ако една нация не е решена да се самоунищожи. Българинът е оцелял, преминавайки през много по-тежки катастрофи. Когато му е било необходимо, той е раждал своите будители и герои. Има ги и днес. Чувстват го и грабителите и бандитите. С една дума, настъпва времето на благоразумието, на съзиданието, на справедливостта, на сигурността и достойното национално въздигане. Навярно това е един от малкото положителни резултати от онова, което се нарича преход. Доверието към тези, които свързват своите имена и дела с "прехода", се топи с всеки изминал ден. И още нещо, много важно: всъщност именно последните двадесет и пет години от най-новата ни история помагат да осъзнаем необходимостта от действителен преход: преход от разруха към съзидание, преход към достоен живот за всеки, към обществото, в което трудът и творческият талант ще бъдат въздигнати в единствен критерий на национално достойнство. Поуката от преживяното през последните години е, че все повече хора виждат в обединените усилия залога за тържеството на идеята за справедливо общество.

ВРЕМЕТО

Днес ще е облачно, с превалявания от дъжд. Вятърът ще е до умерен от югоизток. Минималните температури ще са между 0-5 градуса, максималните между 5-10 градуса, в югоизточните райони с 1-2 градуса по-високи. Атмосферното налягане ще бъде по-ниско. В планините ще е облачно, с превалявания от сняг. Вятърът ще е от силен до бурен. Максималната температура на височина 1200 м ще е около 2 градуса, на 2000 м - около минус 2 градуса. По Черноморието ще е предимно облачно. Ще духа до умерен вятър. Максималните температури на въздуха ще са 7-10 градуса. Температурата на морската вода е 6-7 градуса. Вълнението на морето ще бъде около 3 бала.

Изгледи за

6 максимални 2°/7°

7 максимални 2°/5°

В петък минималната температура над страната ще е 2 градуса, а максималната - 7. Ще има превалявания от сняг. В събота превалявания от сняг ще продължат. Минималната температура над страната ще е 1 градус, а максималната - 5.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател Стефан Продев
Издател „ДУМА 2008” ЕООД Николай Малинов

Русия и България
Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200, 810 73 78

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Станка Динева - 224; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: Наталия Гергова - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: Галина Младенова - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: Борис Данков - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: Благовеста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207

ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт” ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява” 100; **“Национална агенция разпространение - АД”** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова - 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, “ФОКУС”, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.00 Денят започва Информационен сутрешен блок
09.00 По света и у нас
09.15 Денят започва с Културна
10.30 Здравето отблизо
11.30 Телепазарен прозорец
11.45 Малки истории /п/
12.00 По света и у нас
12.30 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
12.45 Телепазарен прозорец
13.00 Цар и генерал /100 години българско кино/ игрален филм/п/
14.20 България от край до край / 8, последен епизод/п/
14.55 Телепазарен прозорец
15.10 Младият Дракула тв филм / 4 епизод/
15.40 Телепазарен прозорец
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.25 Малки истории /п/
16.35 Светиците /83 епизод/
17.20 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
17.30 Дързост и красота тв филм /3503 епизод/
17.55 Зелена светлина
18.00 По света и у нас
18.30 Още от деня с Димитър Цонев информационно предаване
19.15 Тегленe тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
19.45 Лека нощ, деца!: Маша и Мечокът
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 Произведено в Италия игрален филм /Франция, 2008г./, режисьор Стефано Джусти, в ролите: Жилбер Мелки, Амира Казар, Катерина Мурино и др.
22.30 По света и у нас Информационна емисия
22.55 Зелена светлина
23.00 Момчето си отива /100 години българско кино/ игрален филм /България, 1971г., режисьор Людмил Кирков, в ролите: Филип Трифонов, Невена Коканова, Сашка Братанова и др.
00.35 Бързо, лесно, вкусно /п/

bTV

05.00 „Времето лети“ - сериал, с. 2, еп. 1
06.00 „Лице в лице“/п./ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
06.30 „Тази сутрин“- информационно предаване с водещи Антон Хекимян и Биляна Гавазова
09.30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./ - вечерно токшоу
13.30 „Тайните на времето“- сериал
15.30 „Светлината на моя живот“ - сериал
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице“- публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
18.00 „Бинго милиони“ - телевизионна лотария
18.05 „Опасни улици“ - сериал
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Завръщане“ - сериал, еп. 17
21.30 „MasterChef“- кулинарно шоу
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 bTV Новините - късна емисия
00.00 „Тайният кръг“ - сериал, еп. 14
01.00 „Али Макбийл“ - сериал, с. 4, еп. 22
02.00 „Преди обед“ /п./ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
04.00 „Папараци“ /п./ - новините от шоубизнеса с водещ Николета Лозанова

NOVA

05.15 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на НТВ /п/
06.20 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.30 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.30 „Бон Апети“ - предаване на НТВ
12.00 Новините на Нова
12.30 „Огнено сърце“ - сериен филм
13.30 „Моята карма“ - сериен филм
14.30 „Надежда за обич“ - сериен филм
16.00 Новините на Нова
16.30 „Малката булка“ - сериен филм
18.00 „Сделка или не“ - телевизионна игра
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Съдби на кръстопът“ (премиера) - предаване на НТВ
21.00 „Кошмари в кухнята“ - предаване на НТВ
22.00 „Господари на ефира“ - забавно предаване
22.30 „Елементарно, Уотсън“ - сериен филм
23.30 Новините на Нова
00.00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на НТВ
01.00 „Военни престъпления“ - сериен филм, 6 сезон
02.00 „На кафе“ - предаване на НТВ /п/
03.30 „Ангелският остров“ - сериен филм
04.30 „Готова на всичко“ - сериен филм

1

05.00 Телеканал „Добро утро“
08.00 Новини
08.15 Телеканал „Добро утро“
08.40 „Контролна покупка“
09.05 „Живей здравo!“
10.05 „Модна присъда“
11.00 Новини
11.15 Сериал: „Господа-другари“
13.25 „Времето ще покаже“
14.00 Новини
14.15 „Времето ще покаже“ (продължение)
15.05 „Мъжко / Женско“
15.55 „Насаме с всички“
17.00 Вечерни новини
18.00 „Хайде да се оженим“
19.00 „Нека говорят“
20.00 Време
20.35 Сериал: „Господа-другари“
22.25 „Вечерният Ургант“
23.00 „Късно нощем“
23.50 Нощни новини
00.05 „Насаме с всички“
00.55 „Времето ще покаже“
01.40 „Нека говорят“
02.35 „Модна присъда“
04.00 Новини
04.05 „Мъжко/Женско“

ОВЕН

Днес финансовите притеснения няма да свършат, но бихте си помогнали, ако потърсите и подкрепа и преди всичко бъдете оптимисти.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Изразявайки мнението си по въпросите, които ви вълнуват, ще срещнете разбиране сред обкръжението си, но и рискувате да го отегчите.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Овладени и аналитични, ще говорите, убеждавате и съветвате. С такова поведение няма съмнение, че ще постигнете намеренията си.

22 май - 21 юни

РАК

Днес интересът ви към новостите ще провокира активността ви както в личен план, така и в бизнеса. Ще договорите необходимото ви.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Днес ще се включите в предстоящо събитие, за което сте подготвени. Но ще трябва да потърсите и допълнителна финансова подкрепа.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Днес активността ви от последните дни ще отстъпи на по-инертни занимания. Но това няма да ви откаже от сериозните ви намерения.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Ще обмисляте делово предложение и давайки си сметка за перспективите, които то носи, няма да се откажете, действайте смело.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

С професионалните си изяви днес ще повишите очакванията си за по-добра позиция или възнаграждение. Няма да се разочаровате.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Приключен навреме работен проект или ангажимент ще повиши доверието във вас и от това ще последват интересни предложения.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Ще подчините голяма част от времето и мислите си на работата, но вие най-добре знаете, че си заслужава усилието. Потиснете егото си.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Ще се отнесете с внимание към въпроси, които досега са оставали нерешени, някои от които имат голямо отношение и към финансите ви.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Ще продължите да показвате положителното си отношение към новостите в живота. Това ще ви помогне да постигате целите си.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

Очаквайте

ДАНИЕЛ АРАНДА И АНАТИНА ЛЮК ТАНЦУВАТ В ЕВРОПЕЙСКИЯ МУЗИКАЛЕН ФЕСТИВАЛ

Фестивалът „Милениум” гостува на СФФ 2015

Четири заглавия ще бъдат прожектирани в културния център „G8” в столицата

За четвърта година българската документалистка Златина Русева ще представи на “София филм фест” избрана програма от фестивала “Милениум”, който тя и продуцентът Любомир Георгиев организират успешно в Брюксел. Това е единственият световен кинофестивал, посветен на основните цели на ООН за хилядолетието, за който ДУМА неведнъж е разказвал.

Седмото издание на “Милениум” ще се проведе от 20 до 28 март т.г. в Брюксел. Освен документалната програма и традиционните WEB DOC MEETINGS, посветени на новите дигитални медии, тази година фестивалът ще е домакин и на Първия футуристичен конгрес, на който съвместно с изтъкнати специалисти ще бъдат обсъдени големите предизвикателства на утрешния ден. Специалната програма на форума включва и поредица конференции - “Европа и Новият световен ред”, “World Wide Web: Тъмната страна на цифровата революция”, “Човек и биологичното разнообразие: Хроника на един предизвестен разрив”, “Душата на Европа”.

“Пепел и пари” на Тийт Ояасо и Ен-Лийс Семпер открива панорамата на “Милениум”

Тази година в рамките на СФФ “Милениум” ще гостува с 4 заглавия, които ще бъдат прожектирани в културния център “G8” в столицата. Панорамата започва на 6 март с естонския филм “Пепел и пари”. Документалната творба на Тийт Ояасо и Ен-Лийс Семпер разказва за проекта на Театър 99, който през 2010 г. обявява, че ще използва всички трикове, популярни в политиката и комуникациите, и през следващите два месеца ще създаде нова, успешна и енергична суперпартия, наречена “Обединена Естония”.

“Слугинско караоке” (Белгия) е представление и преживяване: режисьорката Инес Рабадан интервюира три “двойки” жени, в които едната върши домакинската работа на другата.

“Sexy Baby” (САЩ) “принуждава” зрителите да свикнат с неудобните теми за разговор като секса, например. Филмът на режисьорите Джил Бауър и Рона Градус поставя въпроси като тези какво е да си жена, момиче, тийнейджър или пък техните родители, когато живееш в епохата на неконтролируеми социални медии и “секстинг”, дръзки рап песни по радиото и нецензурирана порнография на един клик разстояние.

В “Доживотна присъда” (Израел) на Нурит Кедар и Яарон Шани арабин се жени за еврейка и двамата, заедно с децата си, живеят спокойно и в хармония в арабско-еврейска общност. Докато един ден майката разбира, че бащата е отговорен за десетки тайни терористични атаки от края на 60-те години...

Софийската филхармония посвещава седмица на българската композиторска школа

Софийската филхармония посвещава първата седмица от март изцяло на българската композиторска школа. Тя започна на 2 март с тържествен концерт по случай националния празник. Днес от 19 ч. в камерна зала “България” ще се състои концерт на Софийската филхармония и ансамбъл “Musica Nova Sofia” с диригент Драгомир Йосифов под наслов “De Profundis/10 години след Лазар Николов”, посветен на паметта на яркия български композитор. Ще бъдат изпълнени “Опит за кръщене за камерен ансамбъл” на Петър Керкелов, De profundis за камерен ансамбъл от Божидар Спасов и три творби на Лазар Николов - Трио за виолончело, контрабас и пиано, и песните “Копнеж” по текст на Николай Ракитин и “Огромни утринни звезди” по текст на Данила Стоянова.

“Фортисимо фамилия” и Софийската филхармония под диригентството на Найден Тодоров ще представят пред детската публика на 7 март от 11.30 ч. в зала “България” “Приказка за Змея и Самодивата” с участието на актьора Деян Донков и солистката Ангелина Гаврилова. Децата ще имат възможността да се запознаят със знакови произведения на класиците Панчо Владигеров, Петко Стайнов, Веселин Стоянов.

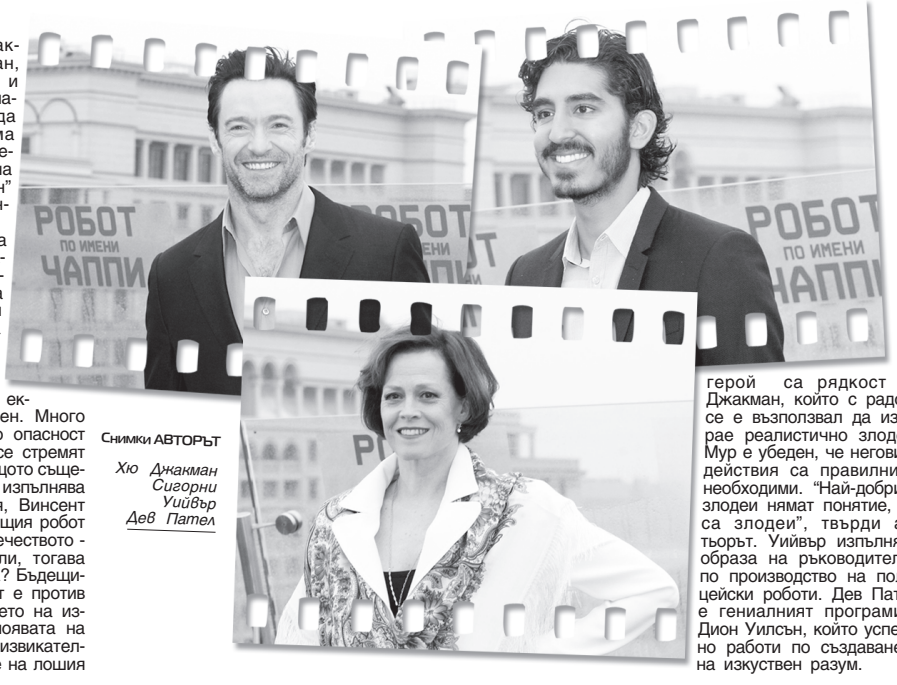
Трите концерта са напълно различни по своята насоченост, творческа концепция и поглед върху музиката. Софийската филхармония е убедена, че публиката е жадна за стойностна българска музика и че тази инициатива ще породи своето продължение и развитие.

Представиха филма „Чапи” в Москва

Христо СЪБЕВ, Москва

Холивудските актьори Хю Джакман, Сигорни Уийвър и Дев Пател пристигнаха в Москва, за да представят филма “Чапи”. След фотосесията на покрива на хотел “Риц-Карлтън” те дадоха пресконференция.

Филмът разказва за историята на младия полицейски робот, който може да чувства и мисли. Той поразява със своята искреност и любов към заобикалящия го свят. Не всички обаче приемат този експеримент за удачен. Много хора виждат в него опасност за човечеството и се стремят да унищожат мислещото същество. Хю Джакман изпълнява отрицателната роля, Винсент Мур гледа на мислещия робот като на края на човечеството - ако машината мисли, тогава защо са нужни хора? Бъдещият инженер Винсент е против идеята за създаването на изкуствен интелект, появата на Чапи е лично предизвикателство за него. Ролите на лошия герой са рядкост за Джакман, който с радост се е възползвал да изиграе реалистично злодея. Мур е убеден, че неговите действия са правилни и необходими. “Най-добрите злодеи нямат понятие, че са злодеи”, твърди актьорът. Уийвър изпълнява образа на ръководителка по производство на полицейски роботи. Дев Пател е гениалният програмист Дион Уилсън, който успешно работи по създаването на изкуствен разум.

Снимки АВТОРЪТ

Хю Джакман
Сигорни Уийвър
Дев Пател

кратки

Премиера на книгата на Ружа Маринска за Гео Милев

Издателство “Захарий Стоянов” организира представяне на новата книга на Ружа Маринска “Гео Милев и изкуството”. То ще се състои, както ДУМА писа, на 6 март от 18 ч. в зала 7 на Националния дворец на културата.

„Урок” тръгва по екраните на 15 май

Дългоочакваният филмов дебют на режисьорите Кристина Грозева и Петър Вълчанов “Урок” излиза на български екран на 15 май. Филмът ще бъде разпространен в киносалоните в цялата страна. Междувременно българските зрители могат да видят филма на две специални прожекции на 8 и 9 март в Дома на киното, като част от Международния конкурс на “София филм фест”, в който “Урок” се състезава за Голямата награда. Филмът продължава пътешествието си и по световните екрани. От вчера лентата тръгна в редовно разпространение в САЩ. Откупена е за разпространение още във Франция, Испания, Бразилия, Япония, Румъния, Македония, Албания, Гърция, Литва, Латвия, Полша, Унгария, Холандия и Швеция. Ново признание за филма е участието му в официалната конкурсна програма на международния кинофестивал в Люксембург, където специални гости са актьорите Маргита Гошева, Иван Бърнев и Иван Савов. Отново през март “Урок” ще бъде част от секцията “Ново европейско кино” на филмовия фестивал в Гуадалахара, Мексико, и ще участва в официалния конкурс на международния кинофестивал във Вилнюс, Литва.

ПОЧИНА ПОЕТЕСАТА ТЕОДОРА ГАНЧЕВА

Известната поетеса Теодора Ганчева почина на 79-годишна възраст. Тя е авторка на книги за деца и възрастни. Носителка е на национални и международни награди, между които международната награда в Болоня - Италия, за “Чадърът на мама” - поезия за деца, международната награда на ОИРТ за детския радиомюзикъл “Ден на чудесата”, Националната награда “Рачо Стоянов” - за цялостно творчество, и др. Теодора Ганчева е родена през 1935 г. в София. Завършва музикознание и пеене в Държавната музикална академия. Носителка е на орден “Кирил и Методий” - I степен. Поклон пред паметта ѝ!

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 5 МАРТ 2015

Вагнер би мечтал за такъв спектакъл

Снимки СОФИЙСКА ОПЕРА И БАЛЕТ

„Тристан и Изолда" - величествената поема за любовта, на сцената на Софийската опера

Д-р Магдалена МАНОЛОВА

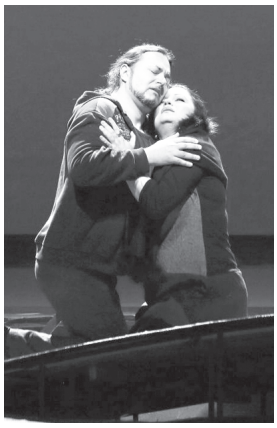
Бурни аплодисменти и възторжени възгласи "Браво!" изпълваха Софийската опера на премиерния спектакъл на Вагнеровия "Тристан и Изолда" на 26 март. Макар и късно, в полунощ, препълнената зала дълго не искаше да се раздели със създателите на вълшебната постановка и магичната музика на Рихард Вагнер, които цели четири часа изпълваха сърцата с любовен екстаз. Същото се повтори и на втория спектакъл на 1 март. Той предизвика възторга не само на нашата публика, но и на специално дошлите за събитието запалени вагнерианци и членове на Вагнеровото общество. Те, вагнерианците, викаха "Браво!" от залата, а после и от сцената. Един от тях развълнувано сподели: "Вагнер би мечтал за такъв спектакъл, ако бе жив, би аплодирал българския "Тристан и Изолда."

Страстите по Вагнер, които Пламен Карталов разпали в последните пет години с тетралогията "Пръстенът на нибелунга", продължават с най-съкровената изповед на влюбения Вагнер, излята във величествената поема за любов "Тристан и Изолда". Творба, голямо предизвикателство и за най-големите театри, музика, на която устояват само елитен отбор певци, вагнеровите певци, специално канени за спектаклите. От тях се изисква изключителна гласова и психическа издръжливост в тези четири часа музика. Нещо, което е бивало фатално и за най-добрите. Пламен Карталов дава своя отговор на предизвикателството. Той вече е отгледал свои български вагнерови певци в "Пръстенът". Поверява изключително трудната партия на Тристан на Мартин Илиев, познат ни от "Пръстенът", и на госта Петер Свенсон. Разчита на три Изолди, все български певици - нещо непознато в световната практика. Това са Радостина Николаева, Цветана Бандаловска, Мариана Цветкова. Всяка от тях има свой характерен артистичен натюрел. Режисьорът Карталов умело провокира трите така, че всяка да създаде своята различна Изолда. Поверил е музикалната и езиковата подготовка на дългогодишния известен познавач на Вагнер маестро Рихард Тримборн, работил и в "Пръстенът". Сложната партитура е в ръцете на гост-диригента Константин Тринкс и Велизар Генчев. Сценограф е познатият ни Миодраг Табачки, костюми - Лео Кулаш, художествено осветление - Андрей Хайдиняк, художник мултимедия - Георги Христов, асистент-режисьори Вера Петрова, Юлия Кръстева, диригент на хора Виолета Димитрова. Извървял трудния път с "Пръстенът", като отличен стратег Карталов знае кога е дошло времето да създаде за първи път на родна сцена великолепието на "Тристан и Изолда", този "най-висок връх в изкуството след Бетовен" (Ромен Ролан). Да му вдъхне българската одухотвореност и живот, да го предложи не само на нашата публика, но и на световните познавачи.

Какво ражда тази необикновена творба, защо самият Вагнер не я нарича нито опера, нито драма, какво я прави истинско изпитание за всеки оперен театър? Любовният копнеж по Матилде Везендонк, съпруга на неговия покровител по време на швейцарското изгнание, изтръгва влюбения Вагнер от завършването на "Зигфрид", третата творба от "Пръстенът". Той "приспива своя Зигфрид със сълзи на очи", за да "въздигне неповторим паметник на любовния блян". Увлечен от древната легенда за Тристан и Изолда, за любовта, която побеждава смъртта, Вагнер създава внушителна любовна поема с двама главни герои и няколко второстепенни. Сюжетът е сведен до минимално действие, център са различните състояния на двамата герои - Тристан и Изолда. Състояния под влияние на вълшебното любовно биле. Състоянията на любовен екстаз, копнеж, болка, отчаяние, жажда за смърт, просветление.

Предизвикателството на тази творба е не само в изключително трудната вокалносимфонична партитура, но и в сценичното й сътворяване. Карталов създава изумителен спектакъл, вълнуващ съвременен мултимедиен театър, с внушителна авторска концепция. Спектакълът започва с негов авторски пролог, форшпан, въвеждащ ни в историята на древната легенда, разигран пластично пестеливо, интригуващо. Финалът не завършва със смъртта на двамата герои. Те политат към вечността, защото любовта, тя е безсмъртна. Влюбените летят и във вълшебството на нощта в любовния дует от второ действие. Истинска филмова феерия. Неговите певци играят като истински драматични артисти, способни и в най-трудните музикални епизоди да внушат вокално и пластично посланието на драмата. Карталов е успял да ги провокира и събуди у тях тези енергии, които идват от дълбините

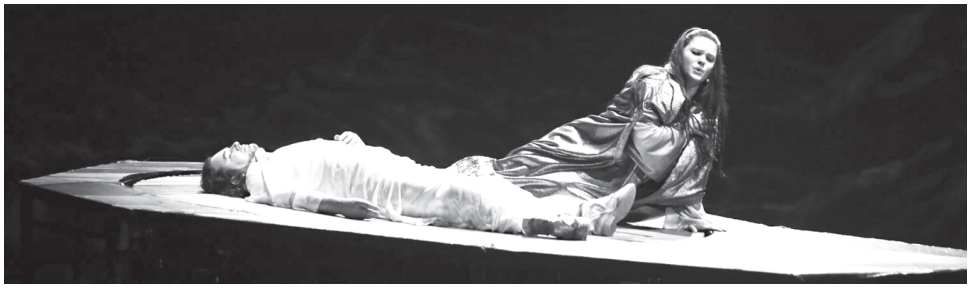

на душата, за да създаде магията на любовта. Нещо, възможно само ако знаеш как да сториш това. Истински театър! Изчистената сценография на Табачки, светлинната драматургия и мултимедия изграждат кадър по кадър приказката, като на кино. Огромният кръг на рундхоризонта внушава усещането за необятната вселена, в която се случва магичната любов. Морето, палубата на кораба, подвижните платформи, въртящият се в център кръг, място за влюбените, които стъпват на него в момент на любовен екстаз, метафора за безтегловното състояние и вечността, вълшебството на нощта и полетът на влюбените, второ действие, финалът - изгубването на Тристан и Изолда в светлината. Всичко това е един магичен театър, в който потъваш, изчезваш. Усещане за любовта, което събужда сетивата, изгубени в нашия технократски свят. "Мисля, значи съществувам", мисълта на Декарт тук оживява като "Чувствам, значи съществувам". Предизвикателство за усещането живот днес.

Мартин Илиев, когото познаваме от "Пръстенът", тук в ролята на Тристан е уникален. Не само като гласова красота и издръжливост на това нечовешко изпитание, но и като актьорско въплъщение в своя герой, който някога е причинил смъртта на първия Тристан. В двата последователни спектакъла той сякаш влизаше все повече в дълбочината на изживяването, създаде запомняща се с внушителното въздействие сцена на смъртта от последно действие. Това бе необикновен моноспектакъл, в който вокално и актьорски оживя драмата, душевното състояние на умиращия Тристан. Различен живот на Изолда вдъхнаха двете изпълнителки - Радостина Николаева и Цветана Бандаловска. Изолда на Радостина плени с красотата на гласа си и онзи вулкан от емоционални състояния, които извираха от душата й. В нейната героиня бушуваха различни страсти. Този образ сякаш отвори душата й в откриване на себе си. Цветана Бандаловска създаде друг образ вокално и сценично. Нейната Изолда бе драматична, но посдържана в емоциите в първо действие, във второ вече се разгърна в любовния копнеж убедително, за да се въздигне към вечността на финала. Изолда явно зарази с любовния си плам и двете, като естествено всяка от тях гореше с пламъка на собствения вътрешен огън. Истинско чудо е, че имаме такива две Изолди. В очакване на третата. Баясгалан Дашням като Брангене, камериерката на Изолда, и в двата спектакъла бе убедителна в партньорството с двете Изолди. Подходящ е изборът на Курвенал на Бисер Георгиев в спектакъла с Радостина Николаева и на Атанас Младенов с Бандаловска.

Още във "въведението" на операта Константин Тринкс убедително създаде усещането за мъчително напрежение, онова състояние, в което "сърцето замира, за да се разтопи в копнеж". В целия спектакъл успя да внуши чувството за непрекъсната развълнуваност в необозримата вокалносимфонична поема, която на приливи ни водеше в дълбините на душевните изживявания, да намери звуковия баланс между оркестър и певци в това четиричасово изпитание. Макар болен, той води първо действие на втория спектакъл, после Велизар Генчев пое палката до края.

Тази премиера е необичайно изпитание. Тя е дебют за всички, успели да сътворят изкушението "Тристан и Изолда". Чудо, което може би е рекорд и за световната практика. Ако Вагнер бе жив, може би би поискал да изживее това българско чудо.

СКРЪБНА ВЕСТ

На 03 март 2015 г. почина

о.з. генерал-майор

ЧАВДАР АНГЕЛОВ КАЛАЙДЖИЕВ

на 88 години

Поклонението ще се състои на 06.03.2015 г. /петък/ от 12.00 часа в Ритуалната зала на Централните софийски гробища.

www.duma.bg

Очаквайте

МАРИАНА ПОПОВА И ОРЛИН ГОРАНОВ ПОДГОТВЯТ ЕМОЦИОНАЛЕН КОНЦЕРТ

Студенти по мода с дипломно ревю

Под ръководството на Веселин Йорданов и Николай Пачев младите дизайнери ще изявят собствените си знания и стил по избрана от всеки тема

Дипломанти на магистърската програма "Мода и бизнес стратегии" от департамент "Дизайн" на Нов български университет ще представят пред публика своите колекции в зала Vivacom Art Hall (ул. "Ген. Йосиф В. Гурко" 4) утре, 6 март от 19 ч. Подобни студентски ревюта винаги се превръщат в интересни събития, очертаващи тенденциите на предстоящия сезон.

Всяка колекция се състои от 10-12 облекла. Това, което ще обедини отделните линии в цялостен спектакъл, е усещането за дрехите на 2015-2016 г. и опитът те да бъдат максимално адекватни към модните тенденции. Всяка от колекциите носи своя дух и индивидуалност, обединени под собствено име.

Под ръководството на Веселин Йорданов и Николай Пачев младите дизайнери ще изявят собствените си знания и стил по избрана от всеки тема.

Веселин Йорданов е български моден дизайнер, познат на всички, които се интересуват професионално от мода в България. Живее и твори в Милано, Италия. Известен е с работата си върху мъжката модна линия на "Капаска", с изявите си като креативен директор на "Rolmann", както и като редактор на едно от добрите мъжки списания "Max". Веселин Йорданов е завършил известното училище по мода ESMOD в Париж. От няколко години преподава в магистърската програма "Мода и бизнес стратегии" на НБУ.

Николай Пачев е един от известните родни стилисти и в момента работи за повечето ни модни списания. Завършил е "Мода" в НБУ, а сега преподава в магистърската програма "Мода и бизнес стратегии". Печели през 2005 г. международния конкурс за млади дизайнери "Mitelmoda" и стаж в централата на "Benetton Group". Делата му може да се видят в почти всяко българско списание. Познат е покрай работата му върху модните сесии на Ego, Edno, Light, Amica, Eva, Moda, Madame Figaro и FHM.

Творбите си по време на дипломното ревю ще представят Мария Миличин, Ваня Дудоленска, Мария Касова, Калина Калчева, Татяна Арнаут, Петя Кръстева, Десислава Хаджийска, Албена Деспотова, Ружа Вълкова, Иванина Александрова и Мария Попова. Събитието се реализира с подкрепата на Централен фонд за стратегическо развитие към Настоятелството на НБУ.

Стаи на загадките набират популярност

Да избягаш за 60 минути - това е основната цел на стаите на загадките и мистериите, които набират все повече популярност у нас. Идеята е участниците само за час да решат поредица от логически загадки и ребуси, да съберат улики и подсказки и така сами да открият изхода от затворено-то простран-ство.

Всичко започва от добре познатите ни онлайн игри - заключени в стая или къща, участниците в предизвикателството трябва сами да намерят път навън с помощта на логическата си мисъл и детективските си умения. Така постепенно компютърните игри се превръщат в реалност - първо в чужбина, а вече и у нас. През последната половин година врати отвориха няколко такива стаи, като идеята е сходна и изисква отборна игра между двама и петима души. През цялото време ставащото се наблюдава с камери, а понякога се включва детективът, за да помогне с жокер. По-малко от половината участници успяват да открият изхода за час.

„Кукерландия" завладява Ямбол

Ямбол става днес арена на най-пъстрото кукерско сборище от 16 години насам. 54 групи от цяла България и чужбина са потвърдили участието си в тазгодишното издание на Международния маскараден фестивал "Кукерландия", което и своеобразен рекорд в историята на карнавала, съобщиха от общината на града.

Атрактивно шествие ще ознаменува началото на XVI издание на събитието. В "Кукерландия" ще се включат над 500 маскирани, кукери и приказни герои. Карнавалната процесия ще се води от трите нови гигантски кукерски глави, които по-късно ще заемат местата си в Алеята на маските.

Шествието ще започне в 17,30 ч. от ул. "Цар Освободител" и ще финишира в градския парк, където в 18 ч. в района на бившия "Ален мак" ще се състои традиционното пресъздаване на обичаите на празника Сирни Заговезни - с прескачане на огън, мятане на стрели и "хамкане" на халва.

Гигантски хлопки, рогати инсталации, базар на кукерски сувенири са само част от атракциите на карнавала. Първата фестивална вечер ще има своя завладяващ финал в 18,30 ч. с концерта на чуждестранните участници, озаглавен "Празник без граници". "Кукерландия" отново ще потвърди славата си на най-колоритния маскараден карнавал, привличащ участници от всички краища на България.

„ICE CREAM" СВИРИ С НОВ МУЗИКАНТ

С участието на специален гост изпълнител на днешния 5 март музикантите от "Ice Cream" ще излязат на сцената на "Bedroom Premium Club". Това е поредната изява на популярната хип-хоп банда, останала преди месеци с един член по-малко, след като Виктор я напусна. Кой е музикантът, който ще се присъедини към Даниел Димитров-Айса, Малин Миланов-Монти и Елена Брусарска, ще се разбере днес.

"Не бихме искали да издаваме предварително името му, само ще добавя, че става дума за жена и публиката ще бъде изненадана от ролята ѝ", сподели бек-вокалистката Елена Брусарска.

През последните дни "Ice Cream" усърдно работи по мащабен проект - първия си самостоятелен концерт, който ще се проведе на 22 април в НДК. Тогава групата ще представи третия си албум "Животът е един". В момента тримата се трудят по последния сингъл към него, който все още е с работно заглавие, снимат и клип. По време на участието си в "Bedroom Premium Club" музикантите от "Ice Cream" ще представят едни от най-известните си парчета. Групата ще бъде подгрявана от резидента на клуба DJ Gorro.

Вицове

Блондинка трябвало да мине през детектор на лъжата. Преди да започне, изпитващият ѝ обяснил:

- Задаваме въпрос - вие отговаряте. Ако кажете истината - светва зелената лампичка, ако излъжете - червената. Разбирате ли?

- Да, разбрах! - казала блондинката. И светнала червената лампичка...

Проф. д-р АДРИАНА БЛАГОЕВА, диригентка, доцент по хорово дирижиране в НМА
ВАЛЕРИ СТАНКОВ, поет, писател
Проф. д-р ДИМИТЪР ДЕНКОВ, декан на Философския факултет към СУ
Проф. д-р МИХАИЛ КОНСТАНТИНОВ, анализатор, математик, преподавател
ХРИСТО БОЙЧЕВ, писател, драматург, сценарист

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

5

Мъченик Конон Градинар и мъченик Йоан Български

Блаженият Йоан бил родом от България. По случайност се поддал на дяволските козни и се отрекъл от Христа. Но осъзнал своето голямо прегрешение и започнал да се кае за отричането си от християнската вяра. В това душевно състояние, търсейки успокоение на своята съвест, напуснал родното си място, дошъл в Света гора Атонска, където 3 години прислужвал на духовен старец. Но понеже съвестта на Йоан все още не му давала покой, той винаги бил унил, печален и мълчалив. Като не могъл повече да понася угризенията, Йоан напуснал Света гора, дошъл в Цариград, облякъл се като турчин и в този вид влязъл в джамията "Св. София". Там започнал да се кръсти и да се моли по християнски, което извънредно поразило агаряните. Те се опитали да го отклонят от неговата вероизповед, но като се убедили, че тя е непоколебима, му отсекли главата в двора на "Св. София".

РЪКОСТИСКАНЕТО КАРА ХОРАТА ДА СЕ ПОДУШВАТ

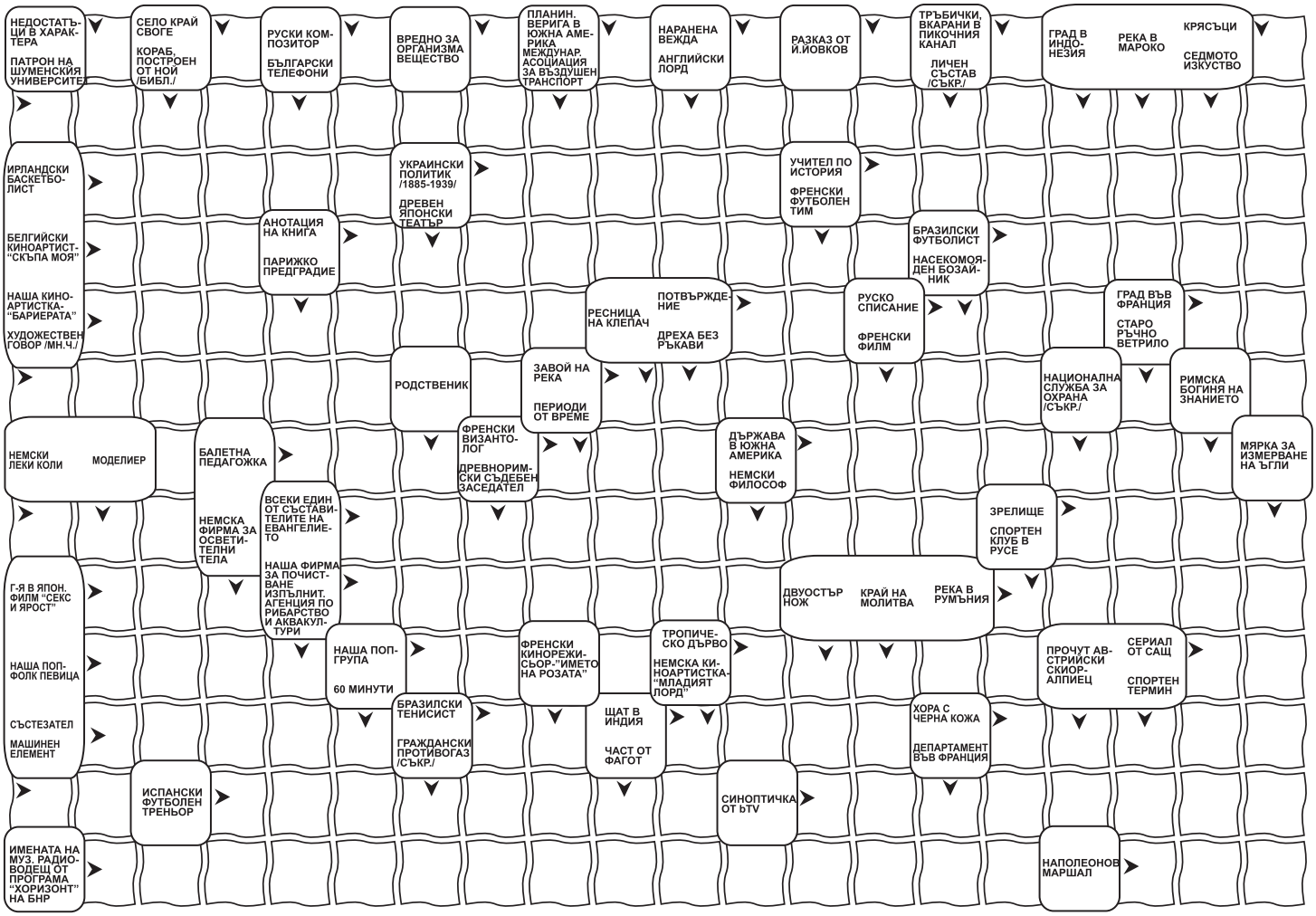
Хората използват ръкостискането, за да подушат непознатия, установиха израелски учени, цитирани от в. "Дейли мейл". Екипът на невролога проф. Ноам Собел от института "Вайцман" установил, че след като се здрависат с непознат, изследваните доброволци по-често подушвали дланите си. Учените заснели 271 души, които трябвало да се здрависат в болнична обстановка с 20-те изследователи от екипа. От получените данни станало видно, че хората при ръкостискане с представител на същия пол два пъти по-често си подушвали дясната ръка.

При здрависване с представител на противоположния пол си подушвали много по-често другата ръка, която не участвала в ръкостискането. Пипането на носа след физически контакт се обяснява с нуждата да се подушат химическите сигнали на непознатия. При животните тази практика е много честа. Но при хората физическите контакти са силно ограничени и ръкостискането е една от малкото възможности за предаване на обонятелна информация между индивидите.

А защо си подушваме другата ръка при контакт с представител на другия пол? Израелските учени обясняват това поведение с подсъзнателното желание да сравняваме собствената си телесна миризма с тази на другите.

www.duma.bg

СКАНДИ

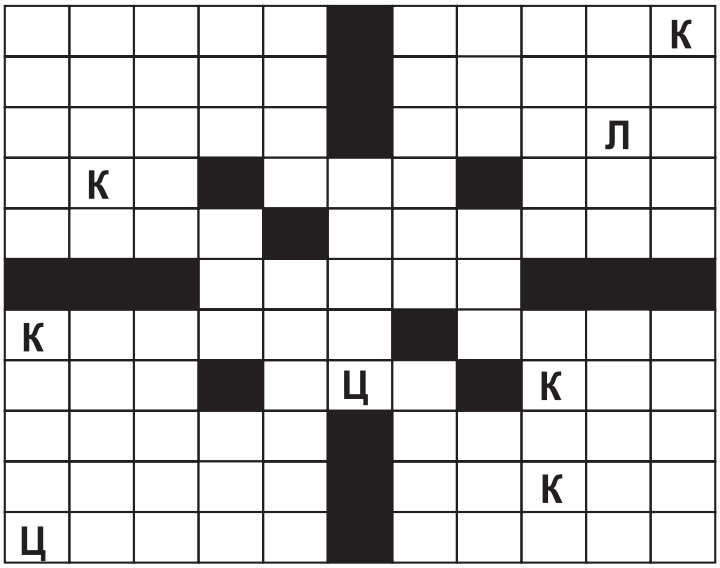

РЕЧНИК: Акажу, Асесор, Аст, Ваер. Елано. Ерс, "КТО", Меандър. Минерва. "Осрам". Радек. Радиан. Рокал.

ЕКСТРА ХОРИЗОНТАЛ

Буквите на думите са разбъркани по хоризонтал. Впишете ги в празния макет, така че да получите правилните думи и по вертикал!

Е	В	А	Ч	И	■	Е	Д	Е	Б	К
В	Е	И	Л	И	■	Л	Е	О	Р	О
А	Н	Т	Е	Л	■	К	А	Р	Л	А
И	К	О	■	О	Н	А	■	Д	А	И
А	Л	О	В	■	Т	А	В	А	Н	И
■	■	■	А	Р	О	М	О	■	■	■
К	Е	Т	А	Р	А	■	С	И	Н	В
М	О	О	■	У	Ц	О	■	К	Л	Е
Л	Е	П	Н	И	■	И	Р	И	Н	А
И	Т	О	Н	Е	■	Л	И	К	О	В
Ц	А	Т	И	Т	■	Е	С	И	Н	Я

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ПАСТИРКИ - ТЕАТРИ - ЛОВНИДОЛ - КРОУЛ - ЛИВАДИ - ЛИМОНАДА - НОВИ - ОВ - ЛУКАНОВИ - ЛЕЧЕВА - УЧЕНИЧКА - ЛА - ЗЕЛКА - ДИ - РОМИКА - ОТАБЕРГ - ДА - ЕЛУ - ОТГОВОРНИК - ИРШ - НЕУДОБСТВО - СТОЛ - АЛБАТРОС - ЛИД - КОРЕЯ - ТО - ПРОФЕСИИ - РВС - УЛ - ОГОВЕ - ЛИСАБОН - СЛИВАРКА - НАБЕГ - АЯК - ИР - ДВЕ - ИЛА - АН - АВИАТОР - ОРИЗ.

ОТВЕСНО: МАЛИБУ - ЕОЛИТ - РОЛАН - СОВ - КУЛТУРОЛОГИЯ - ОТВАРАЧКА - ШЛИФОВКА - ИНД - НЕА - ДЕВА - АРИИ - ОН - БОНА - СЕРИИ - КД - СВИДЕТЕЛКИ - КРА - ВИОЛ - ИЧИРГУБОИЛА - ЛИН - ГОДАР - ДО - АТ - МОЛАР - ВОТЕРС - ВР - ЕКОВЕ - ОДОБРЯВАНЕ - КАРНИЧ - МАРСО - СБА - ТОА - ЕЛИ - НТС - ОБИР - ТРУДОВАК - ИВ - ТУНЕЛИ - ИЛАВА - АЛКОХОЛ - ГАЗ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

И Томов захапа шампионите

Силният човек в ЦСКА Александър Томов също нападна словесно собственика на Лудогорец Кирил Домусчиев. Главният акционер при "червените" подкрепи шефа на Левски Тодор Батков, който предложи футболната централа да се премести в Разград.

"Батков има предвид това, че шефът на Лудогорец е с огромно влияние в момента. В последните години той натрупа огромна власт - формална и неформална, благодарение на това, че притежава няколко големи завода и има достатъчно средства, за разлика от останалите клубове. Всичко това води дотам, че съществува едно огромно съмнение към взети важни решения за българския футбол. Освен това има и друго недоволство - от поведение на съдии, техни спорни отсъждания, които са все в една посока. А на всичкото отгоре, контролирайки телевизионните права, той контролира много от малките клубове. Така че Левски и ЦСКА са в недобра ситуация, те получават непропорционално малко средства от телевизионните права, а това са най-големите приходи на клубовете в Европа, но в България не е така. Не е нормално, когато един човек е президент на клуб и държи сам телевизионните права, да не отчита колко взима, колко ще вземе и съответно да се види каква е вътрешната пропорция", заяви Томов.

И Локо Пд на полуфинал

„Смърфовете" удариха „железничарите" и в София

Мариан НИКОЛОВ

Локо Пд победи Локо Сф с 2:1 и в реванша от 1/4-финалите в турнира за Купата на България и с общ резултат 4:2 се класира за полуфиналите на турнира. На стадиона в столичния квартал "Надежда" гостите излязоха без голмайстора си Мартин Камбуров, който обяви, че няма да играе срещу бившия си тим. Въпреки това те откриха чрез Йоан Ласиман (33). Французинът се възползва от недобре избита топка от вратаря Благомир Митрев и върна топката в мрежата му. Траян Траянов изравни с удар с левачката след центриране на Даниел Генов от корнер. Бившото крило на ЦСКА Спас Делев (55) донесе втория успех на "смърфовете" в двубоите със столичните "адаши" с перфектно изпълнен пряк свободен удар. Малко по-късно бързакът от село Ключ се контузи и бе принудително сменен. Той пропусна да открие в 9-ата мин., когато не успя да засече пред вратата центриране на Ласиман. Новото попълнение Мехди Бурабия също на 2 пъти пропусна да открие, като не успя да преодолее вратаря Митрев.

В началото на второто полувреме и Дани Кики пропусна да вкара отблизо, изведен от дебютиралия за гостите бивш национал Радослав Димитров-Меси. Отбитата топка беше взета от Мехди Бурабия, който навърза трима играчи на домакините и беше препънат от Бранеков пред наказателното поле. От фаула Делев препарира вратаря Митрев. 3 минути след това Делев не успя да оползотвори извеждащ пас на Ласиман, който го остави сам пред Митрев. При добавката пък Кики не вложи сила и ударът му отново беше спасен. Пловдивчани станаха вторият полуфиналист след Левски. Жребият за полуфиналите ще бъде теглен на 19 март.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Йоан Ласиман се откъсва от атакуващите го защитници на Локо Сф Александър Бранеков (вдясно) и Орлин Стародин. Французинът вкара първия гол за победата на Локо Пд с 2:1, класирала тима му на полуфинал за Купата на България

След мача

ДИМИТЪР ВАСЕВ, старши треньор на Локо Сф: "Резултатът е следствие на играта ни. Отборът явно беше невъзстановен, което показва, че 2 дни се оказаха малко. С първия получен гол замисълът ни се обърка. Все пак изравнихме, но после инкасирахме втори гол и стана много трудно да направим обрат. Освен, че бяхме невъзстановени, имаше и доста хора с контузии, дори групата ни беше със 17 човека. Но нямаше сили, нямаше свежест в отбора. При това положение как да пресираш? Не бих хвърлял вината върху една линия, защото не може да се говори за проблеми в защитата, ако хората отпред или тези в средата си изпускат персоналните противници."

ПЕТЪР ПАШЕВ, помощник-треньор на Локо Пд: „Всички бяхме настроени за една добра игра, въпреки че имахме опасения относно терена. Теренът бе еднакво лош и за двата отбора. Със сигурност и момчетата от Локо София искат да играят при по-добри условия. Бяхме настроени за мъжка игра и битка. Наблюдавахме съперника срещу ЦСКА. Изиграхме перфектен мач. Поздравявам момчетата. Янко Сандански вече е професор Сандански. Всички се справиха по страхотен начин. Поздравления за целия отбор. Можехме да вкараме повече голове. Дали Мартин Камбуров е на терена или на пейката, винаги е с нас. Той е лицето на отбора. След тази победа ще излезем с приповдигнато настроение срещу Ботев Пд."

ЛОКО ГО ОЧАКВА ПОДКРЕПА ОТ УЧЕНИЦИ

Свободен вход за учениците обявиха от горнооряховския Локомотив за реванша срещу Черно море. Вторият 1/4-финал за Купата на България е днес от 14.00 ч. Всички учащи ще могат да влизат само срещу ученическа карта или бележник през северния вход на стадиона в Горна Оряховица. Първият мач беше спечелен трудно с 1:0 от "моряците", при това с гол на Бекир Расим в добавеното време. Учениците ще бъдат пускани от училище, а някои работодатели също ще пуснат служителите си в работния ден, за да гледат мача. Билетите са на цена 4 лв. Двубоят ще бъде предаван от новия платен канал Диема Спорт и в Горна Оряховица пристигнаха 3 ТИР-а с модерна тв техника. Мачът ще се снима с 6 камери от различни краища на стадиона. Президентът на клуба Бончо Генчев е умерен оптимист за шансовете подопечните му да елиминират елитния тим. „Мисля, че ако излезем по-агресивно, можем да стопим разликата. С малко повече самочувствие и по-нападателно, надявам се, ще успеем да се преборим за място на полуфинала. Има амбиции в отбора, мотивирани са момчетата, дай Боже да продължим напред", каза Бончо Генчев.

ЛЕГЕНДИ СТАРТИРАТ В 37-ИЯ ШАМПИОНАТ ПО СКИ ЗА ВЕТЕРАНИ В ДОБРИНИЩЕ

Аделина МИЛЕНОВА

37-ото държавно първенство по ски за ветерани ще се проведе от утре до неделя в Добринище. Очакват се рекорден брой участници. Досега рекордът държи 35-ият шампионат в Банско през 2013 г., когато бяха регистрирани над 560 участници. Сега се очакват още повече желаещи, както и да се запише нов рекорд в стартовете. „Само от отбора на Банско тази година са 114 души", заяви председателят на федерацията Здравка Йорданова, първата олимпийска шампионка на България заедно със Светла Оцетова от Монреал 1976. Дисциплините са гигантски слалом и ски бягане, а някои от участниците ще се състезават и в двете.

„Това е една отлична възможност за реклама на Добринище и ние ще я направим", обяви бившият ски бегач Мано Кетенлиев. Бившите успешни биатлонистки Надя Алексиева и Радка Попова ще участват в ски бягането. Те са на мнение, че това е един много позитивен форум, в който бързо се забравя статутът на ветеран и се връща тръпката от състезанието.

Легендарният ски бегач Петър Панков отбеляза, че това състезание дава възможност на спортисти от различни поколения да общуват по между си. „Щастлив съм от факта, че в подобни форуми господства колективният дух, което по една или друга причина не се вижда всеки път", каза още Панков. В Добринище все още няма клуб за ветерани, но се планират изграждането на поне още 2 писти, а развитието на ски индустрията, независимо от пререканията с някои еколози, е съобразено с природата.

следайте

ФУТБОЛ

КУПА НА БЪЛГАРИЯ
ПО ДИЕМА СПОРТ
14.00 Локо ГО - Черно море
ПО РИНГ
21.00 Италия, Серия А (обзор)
23.30 УЕФА Шампионска лига
ПО НОВА СПОРТ
18.00 Байерн М - Айнтрахт Бр

кратки

Снимка БГНЕС

Президентът на ФИФА Йозеф Блатер пристига на официална вечеря за "добре дошъл" на конгреса на Футболната асоциация на Южна Америка (КОНМЕБОЛ) в Асунсион, Парагвай. Швейцарецът обикаля асоциации и федерации, за да си осигури подкрепа за изборите на 65-ия Конгрес на ФИФА, насрочен за 29 май в Цюрих

Отнеха 3 точки на Твенте

Холандската футболна асоциация отне 3 т. от актива на Твенте заради финансови проблеми. Така тимът остава 9-и в класирането с 32 т. Президентът на Твенте Алдо ван дер Лаан нарече решението "катастрофа за клуба", но добави, че няма да обжалва. Холандската асоциация на няколко пъти предупреди Твенте да въведе ред във финансите си, но след като реформите закъсняха, се стигна до решението за отнемане на точки от актива.

Бос глоби 500 000 евро играчите на Олимпиакос

Президентът на гръцкия Олимпиакос Евангелос Маринакис глоби футболистите си с половин милион евро заради представянето им, което не отговаря на критериите на отбора. Той ги наказва заради отпадането им в 1/16-финалите на турнира Лига Европа и заради домакинското 1:1 в първия 1/4-финал за Купата на Гърция с втородивизионния АЕК (Атина), както и за скъсената разлика от Панатинайкос в местната Суперлига. На 22 февруари Панатинайкос спечели с 2:1 голямото дерби на Гърция и има 55 т., на 3 след Олимпиакос. Украинският Днипро пък ги елиминира с общ резултат 4:2 и корабният магнат напусна стадиона бесен. Той пристигнал от важна бизнес-среща в РЮА и директно от летището отишъл на тренировъчната база на отбора, за да обяви глобата. "Искам да ви кажа нещо много важно, което не е въпрос на преговори. Олимпиакос е най-големият гръцки клуб и за всеки от вас е чест да играе за този отбор и да работи за този клуб", обявил Маринакис пред футболистите и треньорите. Той уволни през януари испанският треньор Мигел Гонсалес-Мичел и го замени с португалеца Витор Перейра, но особена промяна в поведението на играчите нямаше.

Карпов откри изложба в парламента

Снимка Мариета ТОМОВА

Дванадесетият световен шампион по шахмат Анатолий Карпов (вляво) и депутат от партия "Единна Русия" откри изложба в Народното събрание на тема "Спортът - вечен мост между народите"

Бившият световен шампион по шахмат Анатолий Карпов откри в Народното събрание изложба с фотоси на руски и български спортисти на тема "Спортът - вечен мост между народите". Руснакът е депутат от Държавната Дума от управляващата партия "Единна Русия" и присъства на откриването заедно с колегата си Роман Худяков, заместник-председател на фракцията на Либерално-демократическата партия. Руските парламентаристи са в България по покана на председателя на "Атака" Волен Сидеров и във връзка с Националния празник на България. Той отбеляза, че двустранните връзки са били "помрачени в последно време с т.нар. санкции и забранителни списъци". "Тези геополитически ограничения, налагани от Вашингтон, се опитват да пресекат едни естествени връзки, които сме имали, независимо какъв политически строй е бил в едната или другата страна", посочи Сидеров и изрази мнение, че е абсолютно ненормално да се ограничават визитите на политици и така изкуствено да се прекъсват връзките и общуването между отделните парламенти и страни.

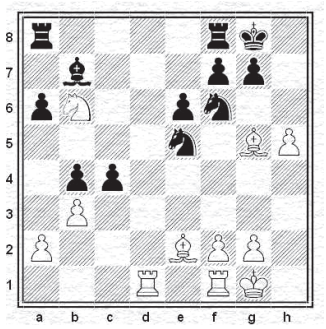
Анатолий Карпов каза, че Русия се стреми към мир и никога не е търсила конфликти, не е имала колонии, за разлика от много други страни, въпреки че е имала такава възможност през XIX в. Според него има добри перспективи в развитието на търговско-икономическите отношения между страните. Ако ръководството на България се стреми да повиши жизнения стандарт на населението, Русия може да й предложи добри условия, отбеляза 12-ият световен шампион по шахмат, който заедно с Худяков и Сидеров посети и Националната спортна академия по покана на ректора доц. Пенчо Гешев.

Стефанова пак в битка за световната титла

Чепаринов и Георгиев изостават от лидерите на европървенството в Йерусалим

Антоанета Стефанова е поставена под №9 в схемата на световното първенство за жени по нокаут система, което ще започне на 16 март в Сочи. В шампионата ще участват 64 шахматистки, като в I кръг българката среща виетнамката Ти Тан Ан Нгуен. При евентуален успех Стефанова ще се изправи във II кръг срещу победителката от украинския сблъсък Наталия Жукова - Инна Гапоненко. В сравнение с първоначалния списък на имащите право на участие крайният състав на турнира е видимо по-слаб - в Сочи няма да се появи световната шампионка Хоу Ифан (Кит), както и още няколко имена от женския елит: Нана Дзагнидзе (Груз), Екатерина Лагно (Рус), Жу Чен (Кит). Не всички от тях се отказаха да играят, а някои просто са поели други ангажименти за този период.

В Йерусалим пък се провежда европейското индивидуално първенство за мъже. Там с 4,5 т. от 7 партии Иван Чепаринов е в групата, разделяща 31-73-то място във временното класиране. Другият ни представител – Кирил Георгиев, е с 3 т. (3 победи и 4 загуби) и е далеч от лидерите. Начело във временното класиране са 9 гросмайстори с по 5,5 т.: Александър Мотилев, Ян Непомняшчи и Иван Попов (Рус), Андрей Волокитин и Антон Коробов (Укр), Матеуш Бартел (Пол), Ливиу-Дитер Нисипияну (Гер), Габриел Саргисян (Арм) и Дейвид Хауел (Анг). Голямата битка на шампионата е за челните 23 места, даващи право на участие в турнира за Световната купа, който ще се проведе в Баку по-късно през тази година. За квотите се борят 250 участници (сред които 120 гросмайстори) от 33 страни.

ЯН НЕПОМНЯЩИ - АНТ. КОРОБОВ

24...c3 25.Ka8 Ta8 26.Of6 gf6 27.f4 Kc6 28.Td7 Ka5 29.Tfd1 Цg7 30.Tc7 Od5 31.Цf2 Td8 32.Of3 f5 33.Цe3 Td6 34.Od5 ed5 35.Tc5 Te6+ 36.Цd3 Kc6 37.Td5 Цh6 38.Th1 f6 39.g3 Ke7 40.Td7 a5 41.Th2 Te1 42.Цc4 Te6 43.Цb5 Kc6 44.Td1 Цg7 45.h6+ Цh8 46.h7 1:0.

Томашевски спечели Гран при в Грузия

Руският гросмайстор Евгени Томашевски победи в третия етап на Гран при веригата на ФИДЕ, който се проведе в Тбилиси. Шахматистът от Саратов финишира с 8 т. от 11 партии, изпреварвайки сънародника си Дмитри Яковенко с 1,5 т. Трети остана Теймур Раджабов от Азербайджан с 6 т. По-нататък се подредиха: 4-7. Рустам Касимджанов (Узбекистан), Шахрияр Мамедяров (Азербайджан), Аниш Гири (Холандия) и Лениер Домингес (Куба) по 5,5 8-10. Бадур Джобава (Грузия), Максим Ваше-Лаграв (Франция) и Александър Гришчук (Русия) по 5 11. Пьотър Свидлер (Русия) 4,5 12. Дмитри Андрейкин (Русия) 4.

Победителят обясни, че се е готвил целенасочено за турнира през последните два месеца. За първото си място той получи чек за 20 000 евро, а със спечелените 170 т. излезе начело във временното генерално класиране за Гран при. Така руснакът се превърна в основен претендент за краен победител с натрупаните 252 т. от двата турнира, в които участва досега. Последното състезание от веригата е през май в Ханти-Мансийск, където тримата временни лидери Томашевски, Фабиано Каруана (Ит) и Хикару Накамура (САЩ) ще се борят за двете

Томашевски с чека за първото място

квоти, осигуряващи право на участие в турнира на претендентите. За четирима гросмайстори – Мамедяров, Раджабов, Андрейкин и Касимджанов, серията Гран при вече приключи, тъй като никой от тях няма шансове за заветните 2 визи.

Отличните изяви на Накамура напоследък намериха логично отражение в рейтинга му, който се повиши достатъчно, за да го издигне до №3 в света в мартенската ранглиста на ФИДЕ с 2798 т. С толкова точки е и Веселин Топалов, а психологическата граница от 2800 т. е премината само от двама топгросмайстори. Световният шампион Магнус Карлсен продължава да е и рейтинг лидер с 2863 т., следван на осезаема разлика от Фабиано Каруана, който е с 2802 т. Топ 10 на света включва още: 5. Александър Гришчук (Русия) 2794 6. Вишванатан Ананд (Индия) 2791 7. Аниш Гири (Холандия) 2790 8. Уесли Со (САЩ) 2788 9. Владимир Крамник (Русия) 2783 10. Левон Аронян (Армения) 2770... 66. Иван Чепаринов 2675.

При жените се получи историческо разместване в челото, където отказалата се от активна кариера през септември м.г. Юдит Полгар отстъпи водещата позиция за първи път от 26 години насам. Тя бе изместена от световната шампионка Хоу Ифан (Китай) с 2686 т., която иначе е 59-а в абсолютната ранглиста заедно с англичанина Люк МакШейн. За унгарката остана второто място с 2675 т., с което е непосредствено след нашия Иван Чепаринов в ранглистата при мъжете.

На голямо разстояние след гранддамите следват: 3. Хъмпи Конеру (Индия) 2581 4. Нана Дзагнидзе (Грузия) 2570 5. Цзю Венюн (Китай) 2557 6. Анна Музичук (Украйна) 2552 7. Виктория Чмилите (Литва) и Екатерина Лагно по 2530 9. Александра Костенюк 2529 10. Валентина Гунина (всички от Русия) 2528... 13. Антоанета Стефанова (Бълг) 2522.

кратки

Българско „цвете" ухае в Риека

За поредна година българско присъствие украсява традиционния турнир „Средиземноморски цветя", който се провежда в Риека. След първите три кръга Адриана Николова е с 2 т. и заема пето място във временното класиране. Българката стартира с 2 победи, но в третия кръг загуби от хърватката Миряна Медич, която оглавява временното подреждане с 2,5 т. заедно с още 3 шахматистки. В турнира играят 10 състезателки, които се срещат помежду си по кръговата система. В завършилия късно снощи IV кръг Николова игра срещу рускинята Карина Амбарцумова.

Българското „цвете" Адриана Николова се радва на вниманието на организаторите

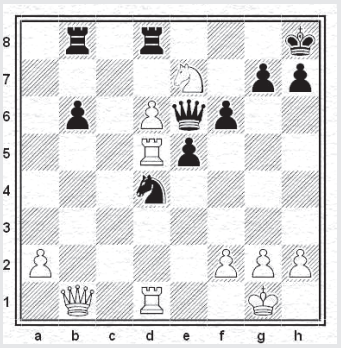
ЕШС се сдоби с първи спонсор

Европейският шахматен съюз (ЕШС) получи първата си финансова подкрепа от частната "Банк ъф Грузия", съобщиха доволни чиновници от организацията. Спонсорската програма е предвидена за 4 години, колкото е и мандатът на избраното през август 2014 г. ръководство. Стойността на транша не се споменава, но президентът на ЕШС Зураб Азмайпарашвили, който наследи на поста българина Силвио Данаилов, обяви, че "Банк ъф Грузия" поддържа и реализацията на проекта „Шах в училище", а също подпомага и подготовката на перспективни млади грузински шахматисти.

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Задача

БЕЛИТЕ НА ХОД ПЕЧЕЛЯТ

Отговор:

1.Тf4! ed4 2.Дh7 Цh7 3.Тh5х.

www.duma.bg

Локо Пд победи с 2:1 „адаша" си и в София

Стр. 30

Лудогорец пак не би в Ловеч

Нападателят на Литекс Данило Асприля се опитва да атакува, пресиран от защитниците на Лудогорец Жуниор Кайсара и Браян Ангуло в първия 1/4-финал за Купата на България, завършил 0:0 в Ловеч

Шампионите устискаха 0:0 с Литекс в 1/4-финал за купата

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Литекс и Лудогорец завършиха 0:0 в първи четвъртфинал за Купата на България в Ловеч. Реваншът е в Разград на 18 март. Двата тима се срещнаха за втори път на Градския стадион в Ловеч в рамките само на 5 дни. В събота "оранжевите" надделяха с 1:0 в провинциалното дерби на XX кръг в "А" група.

И двамата треньори направиха по няколко смени в сравнение с двубоя за първенство отпреди няколко дни. За Литекс вместо Божиков вляво в защита Краси Балъков пусна Иван Горанов, а на мястото на Пламен Гълъбов - Илия Милано. В атаката вместо Десподов като титуляр се появи Бьорн Марс, който си партнираше с Данило Асприля и Милчо Ангелов.

В Лудогорец също имаше доста промени, 3 от тях в отбрана. Единствено Жуниор Кайсара бе титуляр и в двата мача. Вместо Барт, Моци и Минев на терена излязоха Георги Терзиев, Александър Александров и Браян Ангуло. В средата на терена пък си партниряха Христо Златински и Светльо Дяков, а Ешпиньо остана резерва. Вандерсон бе сменен с Абел Анисе, а в атака Роман Безяк смени Жуниор Кишада. Лудогорец започна много по-добре и до 10-ата мин. имаше 2 чисти положения. Михаил Александров (7) стреля отблизо, но Винисиус Баривейра изби. Марселиньо (10) бе оставен непокрит и с глава отправи удар от упор, но бразилският вратар на Литекс отново бе на мястото си. Петрос Бумал пък от малък ъгъл стреля над вратата на гостите. В 34-ата мин. топката все пак влезе във вратата на Лудогорец, но преди това Бьорн Маарс бе извършил фаул в нападение срещу Чворович. През второто полувреме за гостите пази Футболист №1 за 2014 г. Владислав Стоянов. В 52-рата мин. Георги Дерменджиев извърши втора принудителна смяна, след като Марселиньо се контузи и на негово място се появи Фабио Ешпиньо. В 60-ата минута гостите поискаха дузпа за игра с ръка на Рафаел Перес след удар на Анисе от границата на наказателното поле, но защитникът на Литекс прибра ръцете до тялото си и съдията правилно не посочи бялата точка.

Петричев отвърна на Левски и ЦСКА за нападките

Директорът на Лудогорец Ангел Петричев отвърна на нападките на Левски и ЦСКА. "Вечните съперници" в един глас подеха, че централата на БФС трябвало да се премести в Разград, защото именно там се взимали решенията за управлението на българския футбол.

"Вече се оформя коалиция между Левски и ЦСКА. Собствениците на 2-та клуба се надпреварват да се упражняват върху Лудогорец. Само ще кажа на г-н Батков, че допуска малка грешка. Централата на УЕФА е в Разград. В Разград се вземат най-важните решения в световния футбол. Тук се решава какво ще се случва и в Шампионската лига", заяви иронично Петричев. "Прекалено пресилени са всички твърдения. Нямам обяснение защо се появяват те в този момент. В изминалия кръг в българския футбол имаше много по-неприятни инциденти, като хвърляне на бомбичка по играч, опит на публика да нахлува на терена, а всъщност най-големият проблем се оказаха средните пръсти на Козмин Моци. Не бих използвал думата "погали" за наказанието на Моци от БФС. Ще се хвана и за думите на г-н Батков, който казва, че наказанието е леко. И той, и всички други, които се изказват по темата, са леко подведени. Един прочит на дисциплинарния правилник на БФС показва, че санкцията е абсолютно адекватна на база правилника. Ако водещите клубове и футболни специалисти имат и други идеи за правилник, могат да го коригират. Доколкото знам, в началото на всеки сезон от БФС пускат писма към клубовете с предложения за промени в правилниците. Всеки би могъл да даде своето предложение. След като неприличният жест на Моци се оказа най-големият проблем за българския футбол в последните дни, защо досега грандовете, които претендират за сериозна история, не са направили своите предложения? Когато в държавата се случат тежки престъпления, пак искаме големи наказания, но законите са други. Г-н Батков като адвокат трябва най-добре да знае това", допълни Петричев.

Той не пропусна да нападне и боса на ЦСКА Александър Томов. „Четох изказване на Александър Томов. Всяка седмица дежурно има негово изказване срещу Лудогорец. Сега брои заводите и бизнеса на г-н Домусчиев. Само искам да му кажа, че бизнесът на г-н Домусчиев върви успешно и заводите му са на печалба, а 7-8 хил. души работят при него. Знаем славата на г-н Томов по отношение на "Кремиковци". Не е той човекът, който да дава оценки за бизнес. Ако той бе развил, а не фалирал "Кремиковци", в момента ЦСКА щеше да има много сериозен финансов гръб. Знаете обаче каква е съдбата на завода", заяви Петричев.

гледайте

ПО БНТ СВЯТ
БАСКЕТБОЛ
18.00 Левски - Черно море Порт Варна
ПО ЕВРОСПОРТ
БИАТЛОН
18.00 СП в Контиолахти
ПО ЕВРОСПОРТ 2
КОЛОЕЗДЕНЕ
13.30 Гран при Самин
ЛЕКА АТЛЕТИКА
17.30, 1.00 ЕП в зала в Прага
СЕПАК ТАКРОУ
21.00 Суперсерии Малайзия

резултати

Купа на България 1/4-финали

Литекс - Лудогорец 0:0. *Реваншът е на 18 март.*

Локо Сф - Локо Пд 1:2 (общ резултат 2:4). *0:1 Ласиман (33) 1:1 Тр. Траянов (44) 1:2 Делев (55).* ***Хасково - Левски 1:1 (1:4).*** *днес от 14.00 ч.* ***Локо ГО - Черно море (0:1 в първия мач)***

кратки

Тодоров без медал на 10 м пистолет

Александър Тодоров остана четвърти на 10 м пистолет за юноши на европейското първенство по спортна стрелба с пневматично оръжие в Арнем, Холандия. Българинът влезе във финала със 7-и резултат от квалификациите (570 т.), но след силна стрелба със 158,2 т. се изкачи 4-и и остана в подножието на медалите. Титлата спечели Артьом Черноусов (Рус), със среброто се утеши Лаурис Страутманис (Лит), а бронза грабна Йоргос Габиераки (Гър).

Божинов осъди Спортинг за 594 398 евро

Спортинг е бил осъден да плати 594 398 евро на Валери Божинов, съобщи португалският в. "Рекорд". Това е резултатът от раздялата между двете страни през септември 2013 г. Тогава клубът от Лисабон обвини българския нападател, че самоволно е напуснал работния процес и му прекрати договора. Контрактът на Божинов с "лъвовете" беше до лятото на 2016 г. След раздялата започнаха взаимни обвинения между 2-те страни. Клубът заведе дело за 5,5 млн. евро. Българинът от своя страна поиска обезщетение от 6,5 млн. евро.

Поне 110 българи на Евроолимпиадата в Баку

Марин МИЛАШКИ

България ще участва с поне 110 спортисти в първите Европейски олимпийски игри в Баку (12-28 юни). За част от спортовете като борба и джудо Игрите ще бъдат със статут на европейско първенство. В 12 спорта ще се раздават квоти за Олимпиадата в Рио 2016. ММС е обещало да отпусне 1 млн. лв., но парите няма да стигнат. "Имаме готовност да покрием остатъка от средствата с наши ресурси", заяви генералният секретар на БОК Белчо Горанов. "Гледаме на Игрите като възможност за трупане на опит, а няма да се концентрираме върху медалите. Другата основна цел е да се спечелят възможно най-много квоти за Рио. Ще участваме с възможно най-добрите ни спортисти, където това е възможно. Особено в ключовите спортове за България като борбата", добави той. Във волейбола вероятно ще участваме с първия си тим, а Б отборът ще играе в Световната лига, където имаме гарантирано домакинство на финалите във II група.

В Баку няма да има състезания по най-престижните и гледаеми спортове като лека атлетика, баскетбол, футбол, гребане, тенис и хандбал. "Времето за организацията беше прекалено малко и не всички спортове успяха да напаснат програмата си. Провеждането им обаче е голямо предизвикателство", обобщи Горанов.

Домакинът Азербайджан инвестира около 1 млрд. евро за цялостната организация, като в сумата влизат и инвестициите в инфраструктурата. Очаква се да участват повече от 6000 спортисти. Българската делегация ще е около 200 души.